

اولین نشست مشترک مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و مدیران کتابخانه‌های عمومی استان‌ها با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور هفتم خردادماه در تهران برگزار شد.

احمد مسجدجامعی؛ **تصویب قانون جدید زمینه‌ساز گسترش علم و مطالعه در جامعه است**

تصویب قانون جدید نهاد کتابخانه‌های عمومی زمینه‌ساز رشد و گسترش علم و مطالعه در جامعه است. احمد مسجدجامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این نشست ضمن بیان مطلب فوق به ارائه‌کنای در زمینه روتی و توسعه کتاب و کتابخوانی پرداخت.

وی توجه به مخاطب به منظور خارج کردن مسألهٔ تهیه کتاب از حالت متحرک و معمولی خود و ارتقای منویات اجتماعی کتابداران از نکات قابل توجه دانست و افزود، کتاب و کتابخانه نهاد فرهیختگی جامعه است و کتابدار شمع فروزان کتابخانه محسوب می‌شود.

مسجدجامعی در ادامه با اشاره به منزلت ناشر و نویسنده به عنوان نکته‌ای قابل توجه گفت: مسألهٔ فرهنگ و معرفت به هم پیوسته است هیچ کتابخانه پرورنی وجود ندارد جز آنکه در کنار آن نویسنده‌گان صاحب‌نام و ناشران قدرتمندی باشند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی سنت کتابداری و مطالعه در کشورمان را کهن و ریشخود اعلام کرد و گفت: کتابخانه‌های دیجیتال، ظرفیت جدیدی را به ظرفیت‌های قبلی افزوده است و استفاده از تکنولوژی‌های نوین در این عرصه به معنای تقصی ریشه‌های کهن سنت کتابخوانی در کشور نیست. وی همچنین در ادامه گفت: کتابخانه‌ها صرفاً مرکز املاک دادن کتاب نیست بلکه کارکن جوانش‌های فرهنگی و رشد فکری جامعه محسوب می‌شود و کتابخانه‌کاران شاگردان افراد ناهادهای تخصصی و حرفه‌ای در امر ناشرن و فرهنگ جایگاه نقد و بررسی

با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

نشست مدیران فرهنگ و کتابخانه‌های استان‌ها برگزار شد

و گفت وگوست.

مسجدجامعی در خاتمه اظهار امیدواری کرد که تلاش‌های مسؤولان این امر در چارچوب قانون جدید به شکوفایی هر چه بیشتر فرهنگ، علم، کتاب‌کتابخوانی منجر شود.

دبیر کل کتابخانه‌های عمومی کشور، امیدواریم با مساعدت مدیران تغییرات با کمترین تنش انجام شود

تبدیل کتابخانه‌های عمومی به نهاد عمومی غیردولتی کار بسیار سختی است ما امیدواریم با همکاری و همراهی مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها و مساعدت اعضای انجمن‌ها این تغییرات با کمترین تنش و بهترین شکل انجام شود. محمدحسین ملک‌احمدی، دبیر کل نهاد کتابخانه‌های عمومی ضمن بیان مطلب فوق به ارائه

گزارشی، از روند فعالیت‌های کتابخانه‌های عمومی استان‌ها پرداخت و فعالیت‌ها را بعد از تصویب قانون جدید مشن ارزیابی کرد.

وی در خصوص تشکیل دبیرخانه کتابخانه‌های عمومی استان‌ها گفت: تاکنون ۹۸ استان نسبت به تشکیل دبیرخانه‌ها پایان اقدام کرده‌اند و از این بین ۳۱ استان اعلامی خود را نیز معرفی کرده‌اند.

وی در ادامه از تشکیل کمیته تنظیم بودجه سال ۸۵ در آینده‌ای نزدیک خبر داد و گفت: این برنامه باید با نگاهی جدید و با توجه به تورمی که در نوع فعالیت‌های نهاد به وجود آمده تنظیم شود.

همچنین ملک‌احمدی از مدیران امور کتابخانه‌ها خواست نظرات و پیشنهادت خود، در خصوص تدوین چارچوب بودجه سال آینده نهاد را در اولین فرصت ارائه دهند.

میزگردهای تخصصی

در ادامه این نشست میزگرد تخصصی مسائل اداری و مالی با حضور محمود شالچی، طوسی، معاون پشتپناهی، امور استان‌ها و مجلس وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و میزگرد برنامه، بودجه و اعتبار نیز با حضور ابوالقاسم ارجی، معاون طرح، برنامه و تحول اداری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

گفتنی است در این میزگردها به بحث و تبادل نظر پیرامون مسائلی چون تخصیص بودجه، وضعیت نیروی انسانی و هزینه‌ها پرداخت شد.

کردهمایی مدیران امور کتابخانه‌های عمومی استان‌ها

کردهمایی مدیران امور کتابخانه‌های عمومی استان‌ها در روز دوم نشست و با حضور دبیر کل نهاد برگزار شد.

در این نشست تخصصی نرزه مسائل چون امور کتابخانه‌ها و انجمن‌ها، امور اداری و مالی و اولیامسئو اداری و فناوری اطلاعات با حضور معاونان مربوطه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور پرداخت شد. گفتنی است حمیده معین قزوی، عضو هیأت امناي کتابخانه‌ها در خصوص و آگادری کتابخانه‌های عمومی و آینده‌نهاد به سخنرانی پرداخت.

معاون امور فرهنگی در دیدار با تشکل‌های صنفی نشر:

نیاز مخاطبان جامعه ، حرکت نشر کشور را به سمت تخصصی شدن سوق می‌دهد

گروه خبر کتاب هفته، دسائورد‌های مجدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب و توجه روزافزون ناشران به انتشار موضوعات تخصصی و همچنین نیاز مخاطبان جامعه نشر کشور را به سمت تخصصی شدن سوق می‌دهد.

به گزارش روابط عمومی معاونت امور فرهنگی، محمدعلی نعمانی که در جلسه نمایشگاه تشکل‌های صنفی حوزه‌های دین، کودک و نوجوان، دانشگامی، ورزش و صنعت و ناشران کمک آموزشی سخن می‌گفت، با اعلام این مطلب افزود: باید این اتفاق حوزه نشر به سادگی مبرور گردد، بلکه به مرور زمان اهمیت نشر تخصصی بیشتر خواهد شد و در آینده‌ای نزدیک به دلیل ضرورت‌های صنفی و رشد و تنوع نیازهای مخاطبان شاهد حضور تشکل‌های تخصصی جدیدی در عرصه نشر کشور خواهیم بود.

وی گفت: حوزه‌های مختلف نشر ظرفیت‌های همکاری بالایی دارند و این پتانسیل بشنونه خوبی برای رشد و توسعه نشر به شمار می‌آید، بنابراین لازم است برای استفاده بیشتر از این ظرفیت برنامه‌ریزی جدی صورت گیرد و هر یک از تشکل‌های صنفی نشر جایگاه و سهم خود را در این زمینه برابیند.

شماعی اظهار داشت: در دو سال اخیر معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای سیاست و آگادری امور اجرایی به تشکل‌های صنفی اقداماتی انجام داده که از جمله می‌توان به واردات کافه، انجام بخش از امور اجرایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب، واردات مواد اولیه اعم از قلم و رینگه، برگزاری نمایشگاه‌های استانی کتاب و… اشاره کرد.

معاون امور فرهنگی در ادامه تصریح کرد: در حال حاضر سنت‌های ارتباطی بین مراکز تولید فکر و محتوا با صنعت نشر شکل گرفته و این بر عهده تشکل‌های صنفی است که این سنت‌ها را ایجاد کنند و ادامه دهند. اضافه‌گفت: ما سعی در فراهمه نشر نشر بین‌الملل ناشران با تشکل‌های حوزه نشر به صورت تخصصی حاضر نمی‌شوند، بلکه بیشتر حضور نشر ما

به‌صورت پراکنده و عمومی بوده که لازم است تشکل‌های تخصصی نشر در حیطه کاری خود افاق‌های جدیدی را پیدا کنند و با حمایت دولت برای حضور در سطح جهانی گام‌های تازه‌ای بردارند.

وی در ادامه در خصوص تخصصی شدن نشر، توجه به مسائل بنیادی مانند تبلیغات، توزیع، طبقه بندی ناشران، استفاده از فناوری جدید

توجه به پژوهش و… را مورد تأکید قرار داد.

همچنین در این جلسه جریزه‌دار مدیر نشر اسطیر و ناشر برگزیده سال ۸۴ ضمن تقدیر از برگزاری مطلوب نمایشگاه کتاب تهران خواستار توجه ناشران به سرمایه‌گذاری روی کتاب‌های مرجع و عرضه آثار با فرهنگ ایرانی در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب شد. وی ابراز امیدواری کرد تا تشکل صنفی نشر حوزه آموزش نیز تشکل شود. دهقان نماینده تشکل ناشران کمک‌آموزشی نیز پیشنهاد کرد تا مدراس سراسر کشور نمایشگاه‌های تخصصی کتاب‌های کمک‌درسی برپا شود. وی گفت: تأسیساتی بخش و توزیع کتاب از جمله مشکلاتی است که حوزه نشر کشور را از رنج می‌برد، با توجه به اینکه در شاخه آموزشی اغلب ناشران ما مرکز توزیع ندارند و بابت این کار باید هزینه‌های کلان بپردازند پیشنهاد می‌گردد چند مرکز بزرگ توزیع با همکاری و حمایت ناشران و دولت تأسیس شود تا از این طریق توزیع و بخش کتاب به سهولت و با اطمینان انجام گیرد.

دهقان اظهار داشت: برپایی نمایشگاه‌های کتاب استانی از جمله سیاست‌های موفق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در توسعه و گسترش کتابخوانی است زیرا این نمایشگاه‌ها در رونق اقتصادی بازار نشر نیز تأثیرگذار هستند.

وی بر ارائه فرم الکترونیک کتاب و نشریه در کنار فرم چاپی آن در کتابخانه‌ها تأکید کرد و گفت: در حال حاضر شیوه‌های سنتی در ارائه خدمات به مراجعان کاربردی ندارد، لذا باید اطلاعات کتابداران متناسب با شرایط روز ارتقا یابد.

همچنین در ادامه عبدالحسین امینی، معاون امور کتابخانه‌ها و انجمن‌های نهاد ضمن ارائه گزارشی از روند شکل‌گیری دبیرخانه انجمن کتابخانه‌های استان‌ها گفت: ضروری است دبیرخانه کتابخانه‌های استان برنامه‌های حداقل یک ساله خود را ارائه دهند. مسعود عظیمی، سرپرست معاونت اداری، مالی و پشتیبانی نهاد نیز در خصوص وضعیت استخامی، هزینه‌ها و پرداخت حقوق و مزایای ناشاین کتابخانه‌ها گفت: در سال ۸۴ پرداخت حقوق و مزایا، مسکن و سایر مزایا در بودجه وزارت ارشاد گنجانده شده و به دنبال راهی برای پرداخت هشتم.

وی اظهار امیدواری کرد بزودی حرکت‌های مناسبی در جهت ساماندهی امور مالی کتابخانه‌ها انجام شود.

همچنین غلامحسین تقیپس، معاون سازمان مدیریت و راه‌اندازی مرکز خدمات ۳۳ آینده‌ای نزدیک خیراد و گفت: در این هفته چارچوب بودجه سال ۸۵ مشخص می‌شود.

گفتنی است وی بر آموزش نیز و هما مطابق نیاز استان‌ها تأکید کرد در جامعه فائمه‌مفصلی، کارشناس روابط عمومی و امور بین‌الملل نهاد نیز بهمربوری از امکانات سالن‌های کتابخانه به منظور ارائه فعالیت‌های فرهنگی از جمله نشست‌های تخصصی مرتبط با کتاب و کتابخوانی تأکید کرد.

علیان نماینده تشکل ناشران دینی به عنوان دیگر سخنران این جلسه بود. وی افزود: گروهی از جامعه تقاضای کتاب‌های دینی هستند و برای دسترسی آنان این گروه به کتاب‌های دینی پیشنهاد می‌شود با حمایت نهادهای شهری ابعاد هرآن فرهنگ‌های تخصصی کتاب دینی راه‌اندازی شود و سپس این فرهنگ‌ها در دیگر استان‌های کشور نیز رواج گیرد.

علیان گفت: در شرایط فعلی ما علاوه تبلیغات کتاب‌های ناشران مغزون به صرفه نیست و ما انتظار داریم مسؤولان صدا و سیما زمینه‌ای را فراهم کنند که به راحتی بتوان به تبلیغ کتاب این کالای فرهنگی پرداخت. وی در ادامه استفاده از فناوری اینترنت در معرفی و عرضه کتاب به مخاطبان را از دیگر راه‌آهک‌های حمایت از حوزه نشر دانست و افزود: تشکل‌های صنفی نشر باید با راه‌اندازی سایت قابلیت‌های حوزه‌های مختلف نشر را بازرگ کنند و همچنین با تبلیغات در این سایت‌ها آثار جدید خود را در معرض فروش قرار دهند.

نمایشگاه تشکل ناشران ورزشی و صنعتی نیز در این جلسه گفت: حوزه گسترده نشر کشور نیازمند این است تا دیرینه‌های تشکل‌های صنفی راه‌اندازی شود زیرا با راه‌اندازی این دیرینه‌ها برنامه‌های تشکل‌های صنفی نشر نیز سامان پیدا خواهد کرد.

طوسی نماینده انجمن ناشران فرهنگی کتاب کودک نیز به عنوان دیگر سخنران جلسه ضمن اشاره به گرانی ویرین در حوزه نشر کودک خواستار حمایت نهادهای عمومی از این حوزه و تأسیس فرهنگ‌های تخصصی کتاب کودک در تهران و دیگر استان‌های کشور شد.

وی در ادامه گفت: حوزه‌های مختلف نشر دارای اخلا‌ها و توافقی هستند که حوزه کتاب کودک و نوجوان نیز از این فائده مستثنی نیست. بنابراین تشکل‌های هسته‌های پژوهشی می‌توانند با شناسایی آسیب‌ها و ترافعی، حوزه‌های تخصصی نشر، ناشران را در تولید و عرضه آثارشان کمک کند.

برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سالگرد ارتحال امام خمینی(ره)

گروه خبر کتاب هفته، به مناسبت فرا رسیدن شانزدهمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی(ره) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، برنامه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام شد.

میر گل روایت عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اظهار داشت: طرح تلاوت نور پریش از ۱۵ هزار مسجد کشور امرای نامتکلمان عکس تو بزمی موضوع ایجاد مختلف زندگی حضرت امام(ره) در وزارتخانه برپا شد. همچنین اسال یک اثر هنری نقیسی و تلفیقی از هنر خوشنویسی و تذهیب از انتشار امام راحل به خط استاد امیرحیا در ۱۰ هزار نسخه انتشار یافت و توزیع شد. علیرضا نایش با اشاره به اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی و هنری به مناسبت سالگرد ارتحال امام(ره) در تهران و شهرستان‌ها با هدف شناساندن ابعاد مختلف زندگی معوی و ساسانی و معرفی ویژگی‌های عدالتخواهی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درگذشت استاد «مؤذن زاده اردبیلی» و تسلیت گفت

احمد مسجدجامعه‌خوار وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پیامی درگذشت خادم برگزیده قرآن کریم، استاد درحیم مؤذن‌زاده اردبیلی وا تسلیت گفت.

به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، در این پیام آمده است:

از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر یادگاری که در این کسب دواز بنامد.
درگذشت خادم برگزیده، قرآن کریم، مؤذن بلندآوازه مرحوم استاد درحیم مؤذن‌زاده اردبیلی و مایه با سلف و نایب خادمان قرآن و عموم ملت ایران شد.

ان استاد گر باقدر با لحن و صدای دل انگیز خود توانسته بود پیش از نیم قرن دل‌های مسلمانان و عاشقان پروردگار را با آواز زیبای خود جذب کند.
وی که عاشق مقام ولایت حضرت امیر مومنان علی(ع) بود، نقش عارف هنر خود را در فراز «اشهد ان امیرالمؤمنین علی ولی الله» می‌دانست.

در سخن دیگری از این پیام آمده است:
استاد مؤذن زاده اردبیلی که توانایی خاصی در هنر موسیقی داشت، مقدمه آذان معروف خود در آواز بیات ترک و خود آذان را در دستگاه محجاز با گوش روح الا وراج اجرا کرده است که البته معنویت و روحانیت روح در این رابطه نقشی اساسی داشته است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان تصریح کرد:

اینجانب استاد مسجدجامعی این ضایعه را به عموم ملت مسلمان و اهالی فرهنگ و هنر ایران به ویژه خانواده محترم مرحوم «مؤذن‌زاده اردبیلی» تسلیت و تعزیت عرض کرده و علو درجات آن مرحوم را از درگاه احدیت مسألت می‌کنم.

و حق طلبی شخصیت امام راحل(ره) برگزار می‌باشگویم و گسترده‌تر مراسم و برنامه‌های بزرگداشت شانزدهمین سالگرد حضرت امام(ره) را خاطرنشان کرد و گفت: ستاد ویژه‌ای به همین مناسبت در وزارتخانه تشکیل شد که ضمن ارتباط مستمر و نزدیک با ستاد مرکزی شانزدهمین سالگرد ارتحال امام(ره) هر گسترده‌ای برنامه‌هایی نظیر برپایی نمایشگاه‌های عکس، مسافرت فرهنگی و هنری را اجرا کند.

وی افزود: علاوه بر حضور نمایان هنرمندان و اصحاب فرهنگ و هنر در حسینیه چمران که با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، تجهیز و تکمیل ۱۶ کتابخانه در ۱۶ مدرسه مناطق محروم، حضور جمعی از بانوان شاغل در وزارتخانه در حسینیه چمران و ملاقات با بیت مکرّم حضرت امام(ره)، دعوت از خبرنگاران و رسانه‌های داخلی و خارجی برای پوشش خبری اخبار

بناحضور وزیران فرهنگ ایران وسوریه هفته فرهنگی سوریه در تهران برگزار شد

فرهنگسازان نیابان برگزار شد.
به گزارش روابط عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، احمد مسجدجامعی در این مراسم با اشاره به اشتراکات فرهنگی و تاریخی ایران و سوریه گفت: این دو کشور با هم‌راهی و مشارکت می‌توانند امکان‌های عمو جهان راحت‌تأثیر قرار دهدوی در ادامه اظهار داشت: تلاش‌های زیادی برای جسدنه‌دار کردن تصویر کشورهای هر حال انجام است و هم‌راهی این کشورها می‌تواند جلوی چنین توطئه‌هایی را بگیرد. گفت‌وگوهای فرهنگی می‌تواند به هم‌افزایی کشورهای منطقه منجر شودویر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین تصریح کرد: فرهنگ و هنر اندیشه‌ورز، معنوی و ارزش‌مدار اسلامی از ظرفیت و قابلیت تأثیر بر مخاطبان جهانی برخوردار است.
گفتنی است، این برنامه‌ها با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت فرهنگ جمهوری غریب سوریه، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و بنیاد آفرینش‌های هنری نیابران برگزار شده است.

شاعر ۲۹ ساله چهارمحال و بختیاری در بیمارستان درگذشت

نویسنده و شاعر ۲۹ ساله چهارمحال و بختیاری به علت مشکلات نفسی درگذشت.
علی انگریز نویسنده و شاعر جوان، نهم خردادماه، به علت مشکل نفسی به بیمارستان حاجر شهرکره انتقال یافت و بعد از اسامعی جان به جان آفرین تسلیم کرد.
سرمستقله قلبش این حکمگویی، رئیس اجتمع شعر و ادب شهر کرد در گفت وگویی با خبرنگار کیهان درگذشت علی انگریز شاعر جوان چهارمحال و بختیاری را ضایعه‌ای بسیار بزرگ عنوان کرد و گفت: نامآشنایه، علم نومه و احساس سوزناوت سوزناول بیمارستان باعث فوت شاعر جوان شده است و آنان باید در این زمینه پاسخگو باشند.

دومین مسابقه قصه نویسی و تصویرگری مختص کودکان

گروه خبر کتاب هفته فراخوان دومین مسابقهٔ قصه‌نویسی و تصویرگری شرکت انتشارات علمی و فرهنگی که این بار به مخاطبان کودک اختصاص داده اعلام شد.
بر اساس اطلاعیه این انتشارات، محدودیت سنی و شرایط خاصی وجود ندارد و از آنجایی که برای تمام آثار ارزیابی تصویرسازی می‌شود، بهتر است حجم لازم به ذکر است پس از پایان مهلت، آثار برگزیده برای تصویرگری به مسابقه گذاشته می‌شود و هر تصویر حق انتخاب و کتاب‌رأیاری تصویرگری دارد.

به سه نفر از نویسندگان و تصویرگران جوایزی اهدا می‌شود و بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ اثر ارزیابی نیز برای چاپ انتخاب و حق التألیف آنها مطابق با عرف پرداخت خواهد شد.

وضعیت نشر در به ماه اول سال ۸۴

گروه خبر کتاب هفته، ۶۹۵ عنوان کتاب در فروردین و اردیبهشت ماه سال جاری در کشور منتشر شده است.

به گزارش روابط عمومی کتاب هفته، بر اساس آمار موجود در بانک اطلاعاتی این مؤسسه، این کتاب‌ها در شمارگان ۲۵ میلیون و ۱۸۱ هزار و ۹۱۱ نسخه منتشر شده و شمارگان متوسط هر عنوان ۲۰۴ نسخه بوده است.

این تعداد عنوان کتاب در ۵ میلیارد و ۳۰۰ میلیون و ۱۰۸ هزار صفحه انتشار یافته و هر کتاب بزمه‌طور متوسط

در ۳۰ صفحه منتشر شده است.
گفتنی است در این دوره ماه از میزان کتاب‌های منتشر شده، ۳۷ عنوان (۵۵ درصد)، چاپ نخست و ۲۸۵ عنوان (۴۲ درصد) چاپ مجدد، ۳۳۶ عنوان (۴۹ درصد) تألیف و ۱۸۲ عنوان (۲۷ درصد) ترجمه بوده است.

همچنین بیشترین کتاب چاپ شده در مجموع ابیات و با تعداد ۱۲۴۴ عنوان است و پس از آن به ترتیب موضوع‌های علوم عملی با ۹۰ عنوان، علوم اجتماعی با ۹۱۱ عنوان، علوم طبیعی و ریاضیات با ۵۴۰ عنوان، دین با ۵۵۰ عنوان، زبان ۱۸۲ عنوان (۲۹ درصد) فلسفه با ۳۶۹ هزار و ۳۴۴ عنوان، تاریخ و جغرافیا با ۳۲۹ عنوان و کليات با ۳۲۰ عنوان قرار گرفته‌اند.

در دو هفته نخست سال جاری، ۱۷۰ عنوان (۱۰ درصد) برای کودکان و نوجوانان و ۱۹۰ عنوان (۱۲ درصد)، کتاب کودک و آموزش منتشر شده است.

کتاب «آموزش گمانگهی مقبله با بازی طبعی (۲)» و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات و در ۸۰۰ هزار نسخه منتشر شده که بیشترین شمارگان را در بین بیشترین چاپ کتاب در ایران انتشارات «کانون فرهنگی آموزش» با انتشار ۱۶۹ عنوان و در شهرستان‌ها انتشارات جنگل و از اصفهان با انتشار ۸ عنوان بوده است.

همچنین کتاب فریب‌پذیری بزر و لویی، انتشارات انجمن‌روان‌پسپ، با ۲۸۱ هزار و ۲۱۱ عنوان ریل‌گازان بین کتاب‌های جدیدی است برای پیش‌سنساری سال‌های اول و دوم و انتشارات مؤسسه انتشاراتی قیامی، کتاب‌های نقشه‌نیز با ۷۵۰ هزار و ۱۰۰ عنوان نیزین کتاب در به ماه بود.

ناشران علوم پزشکی خواستار ابلاغ تقویم نامشاه‌های استانی شدند

گروه خبر کتاب هفته ناشران علوم پزشکی اباضنی نامه‌ای خواستار ابلاغ تقویم نامشاه‌های استانی تا پایان سال ۸۴ شدند.
در این نامه آمده است:
جواب آقای معاضی، معاونت محترم فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، احتراماً به استحضار می‌رساند وجود تقویم نامشاه‌های سالانه و پوشش خبری و تبلیغاتی موجبات زحمت دست‌اندرکاران و ناشران می‌گردد و از سویی هدف و الای تشکیل نامشاه‌های استانی که ترویج فرهنگ کتابخوانی است نیز می‌ماند. خواهشمند است دستور فرمایید تقویم نامشاه‌های استانی تا پایان سال ۸۴ تنظیم و ابلاغ گردد، تا هم دست‌اندرکاران برگزاری نامشاه با دفاخری آسوده برنامه‌ریزی نمایند و هم ناشران با برنامه دقیق‌تر و بانسکوتم در نامشاه‌های استانی حاضر شوند و اطلاع‌رسانی کامل و جامع‌تری توسط رسانه‌ها و صدا و سیما انجام شود.
قیلامراب سیاسی و فدرالی ناشران علوم پزشکی را اعلام می‌نماید.

از مجموعه «کتاب‌سنده‌های» منتشر شده: سازمان چاپ و انتشارات و مرکز اسناد ریاست جمهوری

- اساتذی اخلاقات و صفوی بانک ایران**
- اسناد و مطابقت تصویرنگاشی وزیر فرهنگ و ارشاد**
- اسناد از کوشش‌های ۱۶ تن و ولایت از انواع انسانی - انسانی ایران**

مهر ۱۳۸۱

مؤلف: گل‌نور حسین، نشر فرهنگ نهمی، نشر فرهنگ انتشارات، عنوان: ۱۶ تن و ولایت، ۱۳۸۱، ۱۰۰ صفحه، ۱۰۰۰۰ تومان

مهر ۱۳۸۱، عنوان: کتاب، مؤلف: گل‌نور حسین، نشر فرهنگ انتشارات، ۱۳۸۱، ۱۰۰ صفحه، ۱۰۰۰۰ تومان

مهر ۱۳۸۱، عنوان: اسناد و مطابقت تصویرنگاشی، مؤلف: گل‌نور حسین، نشر فرهنگ انتشارات، ۱۳۸۱، ۱۰۰ صفحه، ۱۰۰۰۰ تومان

چهارم‌مهر ۱۳۸۱، مؤلف: گل‌نور حسین، نشر فرهنگ انتشارات، ۱۳۸۱، ۱۰۰ صفحه، ۱۰۰۰۰ تومان

<div>محمدنحلی با یکی</div>
در این چند روز هم سری به روزنامه‌ها و سایت‌های خبری زدیم تا ببینیم در دیباچه فرهنگ و کتاب چه می‌گذرد. امید که خبری از قلم بی‌تافته باشد.

نشست‌ها

اینداد از نشست‌هایی که برگزار شده است:
ایسناوری تلکس خودآرورده است:مجاهربین‌مایلیان ادبی‌سوخنگان وصل با عنوان ایشنت پنگ آسمانه به مناسبت بزرگداشت شهیدان مفقودالدر دفاع مقدس هشتم و نهم خرداد در تالار علامه امینی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران برگزار شد.

ایسنا در حالی دیگری می‌نویسد:
چهل و پنجمین نشست نقد آثار تصویری ادبیات کودک و نوجوان به آثار تصویری دهه هفتاد و سیال‌های نخست دهه «دوره‌یافت» و سیروس آفاغیانی در محل خانه کتاب برگزار شد. آفتاب پرم از کبکد و محمدذهین نشست کانون ادبیات ایران خیر می‌دهد که هفتم خرداد در تالار دانشگاه تهران برگزار شد. در این نشست دو داستان کوتاه ادر پالا دست رزوه نوشته روزبه الهی و «این بال‌ها روی شانه‌های منگونی می‌کند»نوشته زینب پاپوری مورد نقد و بررسی قرار گرفتند.

دو خبر از روزگزارگری ایسنا: مراسم سالگرد درگذشت آیت الله سیدالواحدین مولانمشتم خردادو مسجدآب آله لکچی تبریزبرگزار شد. گفتنی است از آیت الله مولانا ۳۰ جلد کتاب در حوزه فقه به جای مانده است. خیر خود اینکته،نخستین همایش بزرگداشت «مرزا فاقم خان بیضا، جوانفانی» شاخراستان چهارمحال و بختیاری در شهر جوانان برگزار شد.

فانگشتت و همایش‌هایی که قرار است برگزار شود:
خانه کتاب، میزبان نشست تخصصی کتاب ماه ادبیات و فلسفه خواهدبود.به گزارش پیام جم آنلاین هفدهم خرداد کتاب «مکتب حافظ»نوشته دکتر منوچهر مرتضوی مورد نقد وبررسی قرار می‌گیرد و بیست و چهارم خرداد رمان دشما که غریبه بیسیما،نوشته هوشنگ مرادی کرمانی.

خبریی از خبرگزاری فارس، به همت کانون ادبیات اینخبرشواره بین‌المللی هدس پیدل‌ه‌ویژه بزرگداشت پیدل‌دهلوی، شاعر پارسی‌گوی سبک‌هدنی تیرماه اسما، برگزار می‌شود.گفتنی است این جشنواره به صورت آنلاین در کشورهای فارسی‌زبان برگزار می‌شود. مهر هم نوشته، به همت معازلت‌امور، مجلس داستان‌های سازمان صدا و سیما اولین همایش تجلیل از نویسندگان برنامه‌های مختلف رادیویی و تلویزیونی مرکز صدا و سیماای استان‌های سراسر کشور ۱۹ خرداد در اصفهان برگزار می‌شود. دومین جشنواره بین‌المللی یازبان با عنوان «ماز ماند» تأملیه‌از اول مردادماه سال جاری در مجموعه فرهنگی- هنری حجاب کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود. ادبیات یکی از موضوعات مورد بررسی در این جشنواره خواهدبود.

کلیه آثار خطی و فرهنگی
کتاب‌شناسنامه‌دار می‌شوید
رئیس مرکز دایره‌المعارف آستانشناسی گفت: کلیه آثار خطی و فرهنگی مردم شناسنامه‌دار می‌شوند. به گزارش ایبنا، صادق محفوظی، رئیس مرکز دایره‌المعارف آستانشناسی از صدور شناسنامه برای ۷۰ هزار آثار خطی و فرهنگی خبر داد و گفت: شناسنامه‌داران افرادی که آثار فرهنگی یادمانی دارند، می‌توانند با مراجعه به این مرکز آثار خود را به صورت دو زبانه فارسی و انگلیسی شناسنامه‌دار کنند.
وی افزود: این در حالی است که این امر نوعی انتقال فرهنگی و مدنی به دنبال خواهدداشت و بحث قایم‌آثار فرهنگی را بشدت محدود خواهد کرد. محفوظی گفت: اصولاًعکس شناسنامه‌داربودن آثار فرهنگی یک عکس بدیع و جدیدی نیست بلکه لازمه وجود آثار فرهنگی هر کشور است.

مخبر، گزارش، نظر

از دنیای فرهنگ

این خبر از هشتپه‌ری بودو خبر زیر هم از جوان است:
شورای مرکزی مرهای نمایشی دانشگاه‌های علوم پزشکی با همکاری دانشگاه علوم پزشکی شهردوسند بزرگاری نخستین جشنواره سراسری دانشنامه‌نویس، سلامت است.علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را تا پانزدهم خرداد به دبیرخانه این جشنواره ارسال کنند.گفتنی است ده‌الر برگزیده این جشنواره در کتابی منتشر خواهد شد.

آن سوی مرزها

اخبار مربوط به ایران در آن سوی مرزها:
جوان می‌نویسد:
به مناسبت فرارسیدن شانزدهمین سالگرد ولایت امام خمینی (ره)ویژه‌برنامه‌هایی از سوی نمایندگان فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در جشن آید و دهلی‌گو بزرگاری می‌شود.
بیابانی نمایشگاه عکس و آثار امام از جمله برنامه‌های رایزنی فرهنگی کشورمان به این مناسبت است.

ایرنامه از بزرگداشت شیح احمد قمی‌اخیر می‌دهد که هشتم خرداد در تایلند برگزار شد.گفتنی است هر ساله در مام می‌(خراد)توفانگ شیخ قمی گروه هم می‌آیند و پادش از گرامی می‌دارند.

نشست «فلسفه معاصر ایران» هشتم خرداد در دانشگاه دولتی سکس برگزار شد.به گزارش ایران، این نشست در چهارچوب چهارمین کنگره سراسری فلسفه روسه تشکیل شده است.

تالار مرکزی کتابخانه دانشگاه ادبیات دانشگاه کابل هم هشتم خردادمیران مراسم گردآیدشت فردوسی بود.گفتنی است رایزنی فرهنگی کشورمان در این نشست کابل هم شرکت‌کنندگان شاهنامه فردوسی اعدا کرده است.

این خبر از ایرنا بوده فارس هم می‌نویسد:
رایزنی فرهنگی ایران در وین تعدادی کتاب و تلویزیون به شیخان سالزیورگ اعدا کرده است.هدف از این اقدام گسترش و تقویت فعالیت‌های شیخان در وین اعلام شده است.

خبریی از میراث فرهنگی، با همکاری سازمان ارتباطات اسلامی و انتشارات تاریخ و فرهنگ ترجمه انگلیسی ۳۰جلد زلفی از قرآن کریم برای کودکان و نوجوانان ایرانی خارج از کشور منتشر می‌شود.

جام جم از انتشار کتاب «مجموعه مقالات کنفرانس امام‌مهدی:عدالت و جهانی شدن»خبر می‌دهد که توسط مرکز اسلامی انگلیس منتشر شده است.

آفتاب هم می‌نویسد:
برای نخستین بار تاریخ طبری که همت گروهی از نویسندگان دانشگاه اربلکا به زبان انگلیسی ترجمه شده است، نسخه اصلی تاریخ طبری ۲۲ جلد است ولی ترجمه انگلیسی آن به چهل جلد رسیده است.

جوان به نقل از خاتم اسامی برمودواخواه رئیس شورای ملی و فرهنگ و هنر مکزیک می‌نویسد:
نمایشگاه فرهنگی ایران، سال آینده در مکزیکوسیتی، پایتخت مکزیک برگزار می‌شود.

دو خبر از درخشان ایرانی‌ها:اولی از شرق و دومی از خودمیان:
اما «مجاهه‌سازایی» هنرمند ایرانی به خاطر دوستی کنگدگ استریپ، گروه به بال‌ا، جزایه بهترین کتاب مصور در فستیوال بین‌المللی طراحان آن‌گولیم، فرانسه را از آن خود کرده است و اولین همین یوره، تصویرگر نوجوان شاپوریم هم عنوان افتخاری‌ترین دانش‌آموز ایران در سال

۱۳۰۵ را به خود اختصاص داده است. در سلبقه «حقیقت پارزیایی» پانچ پوره به این سوال که «در زندگی شما زلفی مهمتر است یا حقیقت» بهترین پاسخ را داده است. اما آن‌هایی که خود را کارکنانگوست می‌دانند می‌توانند در سلبقه جهانی کتاب و کتابخوان، که از سوی خانه کتاب ایران، زبان یکمین بزرگاری می‌شود شرکت کنند.کارکنانگوست‌ها می‌توانند آثار خود را به @1۳۰۵bookmaster ارسال کنند.

این خبر هم از شرق بود.
یاتی‌فلم نوشته است:
جشن یکصدمین سالگرد تولد مهجانیل شولوفو، در دانشگاه یازادگه ری برگزار شد. خبریی از جوان، اورینا لالچی،ویژه‌نامه‌کنگر معروفه ایتالیایی به اهتام تاروف، کتاب «تیزوی سرنگه» که گفته می‌شود در آن به مسلمانان ترفین کرده است، مجامگه خواهد شد.
خبر دیگر کتاب ایزدی رینه اول چاپ کتاب در جهان عرب را از آن خود کرده است.به گزارش جام جم

آنلاین سایانه شن هراز عنوان عرب در جهان عرب منتشر می‌شود که نمیی از آن در اردن به چاپ می‌رسد. و خبر آخر باز هم از جام جم آنلاین:
دوازدهمین دوره ویسالات بین‌المللی کتاب ریورز یکپخته ۲۳ مه در شهر ریور دواتیزرو برزیل به کار خود خاتمه داد.

تازمه‌های نشر

خبر اول از ایسنا:
حسین بهرامی که این روزها مشغول مصاحبه با عکاسان جنگ است انتشار دایره‌المعارف عکاسان جنگ خیر داده است.گفتنی است این مجموعه که به سفارش بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس گردآوری می‌شودبه صورت سایت عکاسی نیز در اختیار علاه‌مندان قرار خواهد گرفت.

لجنین متفاد و نویسندگان تاتار آنلاین مجموعه ندهای برگزیده سلبقه سال ۱۳۸۲ با همراه با گزارش سلبقه نشست‌های نقدتازه به صورت یک کتاب منتشر می‌کند.

این خبر هم از اطلاعات بود.
میراث فرهنگی هم می‌نویسد:
تا پایان شهریورماه سال جاری واژه‌های وجود در کتیه‌ها، طرف‌نوشته‌ها و پاپیروس‌نوشته‌های دوران ساسانی و اشکانی از سوی تالار کتیه‌های موزه ملی ایران به چاپ می‌رسد.
خبرگزاری میراث فرهنگی در حالی دیگری آورده است:
تیغ‌الله، حسین نژاد کتاب «جشن‌نامه حمدرخا شجریان» را توسط نشر ثالث منتشر خواهد کرد.

اقبال هم از چاپ کتاب توسط گروه موسیقی کامکارها خبر می‌دهد:
هوشنگ کامکار، سرپرست این گروه به تازگی ترجمه «آموزش آهنگسازی»نوشته «حاجان

ماوراده را توسط نیش افکار روانه بازار کرده است. دو خبر آخر هم از دو فرهنگ‌نقد، اولی از ایسنا و دومی از جام جم آنلاین.

مجموعه دوجلدی فرهنگی دانشگاهی فرانسه-فارسی به همت عرفان قائمی‌راد تا اوبال تایلستان توسط انتشارات رسارونه بازار خواهد شد.

خبر آخر به نقل از جام جم آنلاین اینکته فرهنگ عربی به فارسی نوشته عبدالنبی فیم، نویسنده عرب‌یار ایرانی به چاپ چهارم رسیده است. این فرهنگ شامل ۶۰۰ هزار کلمه عربی و دیش از ۳۰۰ هزار عبارت و اصطلاح و شریب‌المثل است.

سرای فرهنگ

از فرهنگسرای فرهنگ
اولی از خودمان:
سومین سلبقه نقد کتاب شعر مرگ از مدام، سروده احسان هاشمی ۱۶ خرداد در فرهنگسرای آریسران برگزار می‌شود.

دومی از فارس:
کانون ادبی فرهنگسرای بهمن به مناسبت ارتحال امام خمینی (ره) یکشنبه شعری با عنوان «رسول صبح» هدم خردادبرگزار کرد. در این شب شعر، موسوی گربارودی، مشفق کلبلی، علیرضا لوزوه و چند تن دیگر از شاعران حضور داشتند.

سوم هم از سیاست روز، چندپوره آموزشی بزرگاری می‌کند. و شناخت اسطرلاب طاقی چندپوره آموزشی بزرگاری می‌کند.
علاقه‌مندان برای ثبت نام می‌توانند به آدرس **www.khanendastan.com** مراجعه کنند.

باز هم خبر

خبر خوشحال‌کننده، اول به نقل از شرق، عبدالحمین محازی، کتیبناسی برسته شیخ خطی که چندی پیش در بیروزسگته فلبی در بخش مرآت‌های ویژه بیمرستان کسری بستری شده بود، بهبود یافته و هم اکنون در بخش عمومی بیمرستان بستری شده است.
کتاب همیه برای ایشان آرزوی سلامی دارد.

جوان می‌نویسد:
یک محقق جوان موفق شده است با ایکنار خود استفاده از منبع مشترک برای کاربران در کتابخانه‌های الکترونیک را فراهم کند.
خبر جدیدی فغان‌التحقیق دوره کارشناسی آریزندانشگاه سیدش کاسبیروز و فناوری اطلاعات، دانشگاه آمیریک است.

آفتاب هم گفته‌های محمدصادق افشاری، مدیرکل مراکز و روابط فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاداسلامی را منعکس کرده است که از حذف داستان‌های علام‌الشراف دروبشیان از مجموعه داستان‌های تازه‌ادب، اظهارنهی‌های ظاهری کرده است و گفته در صورت اعتراض دروبشیان به شکایت وی رسیدگی خواهد شد.

خبرگزاری میراث فرهنگی به نقل از محمدجواد مرادی تا نوشته است:
هیچ شعری برای کتاب «اولین زمان» نوشته قاضی حاضمی وجود ندارد.

هم‌هیستگ هم از افزایش نامر زرافاشی به چاپ نکاش خواهد شد. نوشته اش تاسمر زرافاشی، نویسنده کتاب «زندگینامه» بهروز لوفی، با ارسال نامه‌ای به مسؤولین فرهنگی ایران از چاپ این کتاب توسط انتشارات معین اعتراض کرده است.

خبر زیر هم از ایبنا است:
وحید حدیدی، شاعر معاصر با ارسال نامه‌ای به سیدمحمد خاتمی، رئیس‌جمهور تقاضای تأسیس یک کاتال‌نامه‌وزاری به نام «کتیبه آسمانه» کرده است.
بنابای یادبود جلال آن مجدم هم انتشارات درخشان به بهره‌برداری می‌رسد.
این خبر از هسولنام سلام بود.
و خبر آخر هم از روزنامه ایران:
زین‌العابدین خودناسازی اولی، مقطب به پند دانش نوین ایبانه اول خرداد به رحمت ایزدی پیوست.
«کتاب هفتده» درگذشت این عزیز را تسلیت می‌گردد.

فراخوان جایزه ادبی باباطاهر اعلام شد

فراخوان جایزه ادبی باباطاهر (نخستین جشنواره دوپیتی سراسری و رباعی خوانی) از سوی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام شد. بنا بر این گزارش، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور بررسی و تبیین جایگاه دوپیتی سراسری در ادبیات امروز کشور، بزرگداشت مقام و منزلت ادبی و عرفانی باباطاهر همدانی و تجلیل و بزرگداشت دوپیتی سراسری مطرح ایران نخستین جشنواره دوپیتی سراسری و رباعی خوانی را برگزار می‌کند. این جشنواره در خصوص موضوعات بررسی‌های ادبی درباره اشعار باباطاهر، درباره آثاها و اشعار محلی همدان، درباره مجموعه اشعار دوپیتی و رباعیات، مطالعات درباره دوپیتی و اشعار دوپیتی و رباعی برگزار می‌شود.
گفتنی است، علاقه‌مندان می‌توانند مقالات یا اشعار خود را که در جای دیگر ارائه یا چاپ نشده است، تا ۳۱ تیرماه به دبیرخانه این جشنواره واقع در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان ارسال نمایند.
لازم به ذکر است، اصالت داشتن مراجع و منابع مقالات و رعایت اصول نگارش و ویرایش مقالات شیونامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی از جمله ضوابطی است که در ارسال مقالات باید رعایت گردد.
همچنین مقالات و اشعار برگزیده در مجموعه مقالات منتشر خواهد شد.

روز جهانی صنایع دستی موجب شد تا به سراغ سازمان صنایع دستی برویم و آنجا به دنبال کتاب بگیریم.
ساختن سازمان صنایع دستی در شایع شمالی میدان ولیعصر در کنار یکی از سه فروشگاه صنایع دستی واقع شده است. ساختمانی که در بدو ورود با ویژگی‌های آشنایته از صنایع دستی ایران رویه رو می‌شویم؛ طرف‌های سفالی با طرح و نقش‌های آبی فیروزه‌ای، شیشه‌های رنگی، صندوقچه‌های خام‌کاری و حتی ساعت دیواری که در نقش‌های فیروزه‌ای پشت سر باجه نگهداری آویزان است. گواهی است بر پیش از ۱۰۰گرایش صنایع دستی در ایران، شاید بد نباشد قبل از اینکه سراغ تنها کتابخانه تخصصی صنایع دستی در ایران برویم، داستان تأسیس سازمان صنایع دستی ایران را بازگو کنیم.

پیش از اینها، سازمان صنایع دستی ایران را ۹ شرکت منطقه‌ای هدایت می‌کردند که در مقطعی با توجه به زیان ده بودن این شرکت‌ها به امر دولت منحل شدند و جای خود را به دو شرکت دیگر به نام‌های «شرکت بازرگانی صنایع دستی ایران» و «شرکت سه‌ماهی سازمان صنایع دستی ایران» دادند.

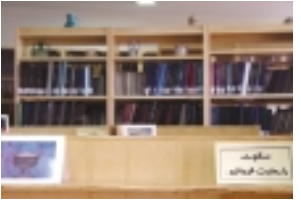
شرکت‌های فوق‌باید صنایع دستی ایران را زیر چتر حمایتی خورشیدان می‌گرفتند. از این نقش بازرگانی و تصدیدی‌گری را بر عهده داشتند و دیگری باید در نقش سیاست‌گذاری و حمایت و برنامه‌ریزی عمل می‌کرد که چنین نشد. هر دو شرکت چنان زیان ده بودند که پس از استقرار وزارت صنایع و معادن و بعد از تصویب طرح تمرکز امور صنعت و معدن به دستور وزیر کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته راهبری صنایع دستی ایران» شرکت‌ها را بازگاوید و منابع و مشکلات این شرکت‌ها را بازکاود و راهکارهایی ارائه دهند.

در نهایت قانون تأسیس سازمان صنایع دستی ایران در اول اسفند ۱۳۸۳ در ایران تصویب شد. به همین رسد و اساسنامه سازمان جدید در مهم استفاده به صورت شورای نگهدار و هیأت وزیران رسید. شرکت سه‌ماهی سازمان صنایع دستی در اردیبهشت ۸۴ تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده منحل شد. تغییرات در سازمان صنایع دستی در دولت شدن آن هنوز همان دو جسم مجزایی پیدا نگرده است و این ساله تبعاتی دارد، از جمله آن می‌توان به عدم اشتغال‌جویی اشاره کرد که

آخرین شماره آن (شماره ۳۶) در اسفند ۸۳ منتشر شده است.

تنها کتابخانه صنایع دستی ایران

کتابخانه در طبقه چهارم ساختمان سازمان صنایع دستی ایران در فضایی به وسعت ۷۵ متر مربع واقع شده است. ۱۵۸۴ عنوان کتاب فارسی، ۳۳۰ عنوان کتاب لاتین و حدود ۱۵۰۰ عنوان تحقیق و پایان‌نامه، گزارش‌های تخصصی و مأموریت‌های سازمانی تمام موجودیت این کتابخانه است. چهل درصد کتاب‌های کتابخانه غیر تخصصی هستند

و از بین ۱۰۰ عنوان نشریه موجود در کتابخانه ۱۵ عنوان آن تخصصی هنر صنایع دستی هستند.

سیروس قمی، کتابدار این کتابخانه درباره شرایط کتابخانه می‌گوید:تا سه سال پیش که شروع کار من در کتابخانه است، دو مجله گریه‌ها و ایثار، هالی‌ا از آمریکا برای کتابخانه

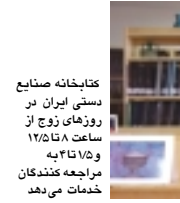
می‌آمد اما الان به دلیل تغییرات سازمان حتی مجله اختصاصی سازمان صنایع دستی فعلاً منتشر نمی‌شود. کتابخانه به فروشنده‌ی کوچکش باقی‌است و بی‌رفت آمد و در آن‌که تنها کتابدار این کتابخانه است، از ساعت ۸ تا ۱۷:۰۰ که زمان استراحت و ناهار است، هیچ فرافنی ندارد، از زمان راه‌اندازی کتابخانه می‌رسد. قدمت کتابخانه به سال ۱۳۵۲ برمی‌گردد البته نه با این شکل و شمایل. آن زمان کتابخانه محدود بود به اتاق کوچکی در حیاط ویلا و از سال ۸۱ به این مکان منتقل پیدا کرد.

با یک ماه قبل هم کتابخانه زیر مجموعه روابط عمومی بود اما در حال حاضر زیر نظر معاونت برنامه‌ریزی است.

فهرست‌نویسی کتابخانه ۱۵۰ و بر اساس لوح فشرده کتابخانه‌ی علمی است و کتاب «سوی در صنایع دستی ایران» که قبل از انقلاب توسط انتشارات بانک ملی ایران منتشر شده با ارزش حدودی ۴۰۰ هزار تومان آثار استاد فرحچیان و سام عرب‌زاده و همچنین مجموعه ۱۵ جلدی فرهنگ‌نامه بین‌المللی جزو مجموعه‌های باارزش کتابخانه است.

تغذیه منابع کتابخانه به چه صورت است؟

هر سال هنگام نمایشگاه بین‌المللی کتاب بودجه‌ای از سوی سازمان برای خرید کتاب به کتابخانه اعطا می‌شود تا

شروریت کتابخانه تأمین شود. از آن جایی که منابع هنر محدود هستند و با شمارگان پایین و با فاصله‌های طولانی تجدید چاپ می‌شوند، وجود آنها در کتابخانه ضروری است و ما سعی می‌کنیم با خرید این کتاب‌ها آنها را در اختیار علاقه‌مندان قرار دهیم.

وقتی حرف از آهادهای کتاب می‌شود می‌گوید خیلی کم پیش می‌آید که نوسنگ کتاب‌های تخصصی آنها را به کتابخانه اعطا کنند چون این کتاب‌ها معمولاً بسیار گران هستند. اما حسین یازدی استاد دانشگاه صنایع دستی جزو معدود افرادی است که اگر کتابی به چاپ برسد، چند نسخه

آیا سازمان خودش اشتراکات دارد؟

خیر. تنها سال گذشته مجموعه چهار جلدی با موضوعات زیربنایی، رنگرزی یافته‌ها و سنت‌ها و حکاکی قویکی و شیمیایی روی شیشه با همکاری اشتراک ستایش هور به چاپ رساند.

تجربه عضویت در کتابخانه به چه صورت است؟
ما سیستم عضویت داریم افرادی توانسته‌اند تازه کارت شناسایی مشتریان از این مجموعه استفاده کنند به غیر از کتب مرجع قبسی و پایان‌نامه‌ها و تحقیقات باقی کتب‌ها را با همان کارت می‌توانند امتداد بگیرند.

چرا مانند دیگر کتابخانه‌ها عضو نمی‌شوید؟

عضویت قرآنی دست با گیر و هزینه‌های دارد، البته سالانه دیگر نیز بدون حساب مالی مشخص برای هزینه‌های دریافتی افاضه به آن است و اینکه چطور از دریافت‌ها استفاده شود.

به فضای اطراف نگاه می‌کنم و کتاب‌های چیده شده روی میز، قفسه‌ها را است و خیلی برای آنها نیست. ۱۵ متر مربع فضای بازده صحنه‌ای برای این همه مراجعه‌کننده؟! من عیبی نمی‌گویم، در حال حاضر ما همه کتابخانه به طور متوسط ۴۰۰ مراجعه‌کننده دارد. البته این روند در عرض یکی دو سال گذشته به دلیل سرویس‌های مناسبت‌سنج، پیش براب شده است.

تجربه آشنایی افراد با این کتابخانه به چه صورت است؟ آیا تبلیغاتی در این زمینه داشته‌اید؟

مراجعه‌کنندگان ما اغلب دانشجویان صنایع دستی هستند که از طریق اسناد یا دوستانشان با کتابخانه آشنا شده‌اند.

می‌تندند و ادامه می‌دهند، البته روابط اجتماعی مناسب هم یکی از شکرده‌های تلقی ماست، در ضمن محصولات کتابخانه در سایت اینترنتی سازمان به آدرس handcraft.com وجود دارد.

سامات کار کتابخانه چگونه است؟

کتابخانه در روزه‌های زوج از ساعت ۱۷:۰۰ تا ۱۹:۰۰ و به مراجعه‌کننده‌های خدمت‌تایم که در روزه‌های فرد هم اگر مراجعه‌کننده‌های دانته‌باشیم که کاری داشته باشند یا اینکه از فهرستان مراجعه کرده باشند، پاسخگوی او هستیم. البته در روز آخر هفته یعنی پنجشنبه و جمعه کتابخانه تعطیل است.

آرزوهای یک کتابدار

سیروس قمی، که در حال حاضر هم مسئول پروتکرسی کتابخانه و هم کتابدار است، آرزوی دیگری برآورد یک همکار کتابدار و هم ادامه می‌دهد، نیازهای کتابخانه‌ای به صورتی که بتوانیم با کتابخانه‌های دیگر مایه منابع دانته‌باشیم و اینکه روزی دو جده کتابخانه به حدی برسد که بتوانیم کتاب‌های نامناسب را وچین کنیم جزو آرزوهای قلبی من است.

تعادفی از مدخل‌های این دایره‌المعارف به معرفی و نمایش گذاشته شد.

دوره‌های آشنایی با امام و بانک استفتانات

دفتر مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام در قم به همراه برگزاری دوره‌های آموزشی لاتین آموزشی از امام را منتشر و به نمایش گذاشته. همچنین از این دوره‌های آموزشی این دفتر در نظر دارد ۹۵ عنوان کتاب بگیرد و جهت آموزش

بانک در استفتانات دیگر فعالیت‌های این دفتر است. امام عقلمان بسیاری داشت که در دوران حیات ایشان و در جهت حل مسائل شرعی خود استفتانات بسیاری را از امام یا دفتر ایشان دریافت نموده‌اند. این دفتر اقدام به گردآوری، نامگذاری و جداسازی اسناد کتابت کرده است و در نظر دارد آنها را بعد از تمام پژوهش و شناسایی به چاپ برساند. نمونه‌هایی از استفتانات جامع اوری شده در نمایشگاه مجلس نمایش داده شده بود.

مستندتخریب‌الوسیله و تنظیم آثار امام

تخریب‌الوسیله کتاب جامع فقهی-فقهی-فقهی امام است که از یک سو در فرآیندهای همه مسائل فقهی و از دیگر سو من درسی است. مدارک گردآوری‌شده و در تخریب‌الوسیله همراه با تطبیق و تحقیق دیگر کتابهای امام در کتابهای دیگرشان از جمله فعالیت‌های مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام است. هدف از این کار، طرح مناسب آراء و فتاوی‌ای امام در سطح استدلالی حوزه علمیه و پیشبرد مباحث فقهی شیعه از هژگار اصفاه کردن سیر نظرات تاریخی مسائلی به مجموعه مدنظر است. بخش‌هایی از عدول این مجموعه شامل بحث اجتهاد و تقلید و به پایان رسیده و در دست انتشار است که به همراه شش حوصلنی آیات وراجع بر کتاب تخریب‌الوسیله به نمایش گذاشته شد.

جریع آموزش آثار امام توسط گروه‌های متخصص و پژوهشی متفاوت انجام گرفته است و طیباتاً نامهایک از جهت ظاهر، استخراج منابع، تقویم علمی منابع تحقیق و فهرست‌های امی به‌طور جداگانه است. همچنین منظور مؤسسه تنظیم گرفته است تا مجموع‌های ۹۵ جلدی و مستخرج و منظر را از امام نمایش گذاشته شد.

عظمت انقلاب اسلامی و نقش شخصیت امام، آراء و اندیشه‌ها و آثار حضرت

امام (ع) در پیدایش و تمام انقلاب، نیاز نسل‌های آینده به آثار بنایی و پرچمدار نهضت جهانی اسلام، نشر و اشاعه صحیح و کامل آثار و اندیشه‌های آن عزیز، از هدف‌های اصلی و اساسی مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (جسی) (ع) است. این مؤسسه در جهت بازیابی فعالیت‌های خویش و آشنایی هرچه بیشتر نمایندگان آراء و نظرات امام، نمایشگاه کتابی به عنوان آثار هنری و عکس‌های به یادماننی از دوران انقلاب در مجلس برگزار کرد.

در این نمایشگاه ۱۰ روزه پیش از ۴۰۰ جلد کتاب منتشر شده از سوی مؤسسه به همراه ۶۰ عنوان پایان‌نامه کنوری با موضوعیت امام و اندیشه‌های ایشان، مورد کامل مجلات حضور و تبیین به همراه دستاوردهای پژوهشی ماده ۱۵۹ برنامه توسعه سوم در راستای تبیین اندیشه‌های امام (ع) در سطح جامعه، از دیگر آثار به نمایش گذاشته شده در این نمایشگاه بود.

همچنین لازم به ذکر است که از پایه می‌دی‌های امام (ع) و صحاح احادیث آن‌ها به‌طور ویژه، جزئی‌های امام با استناد و بودای از سوی نمایندگان مجلس بوده‌و شد. شیوه‌نویس کتابت امام و رسانه‌های گروهی، بررسی اندیشه‌های اقتصادی امام، امام خمینی و مجموعه مثنوی، نوسازی جامعه از دیدگاه دولت و حکومت در اسلام و… از جمله کتاب‌های موجود در این نمایشگاه بودند.

پژوهش‌های گفتاری

واحد پژوهش گفتاری یا مهدف طرح موضوعات اندیشه‌های امام و گردآوری اندیشه‌های مطرح فقهی و تبیین در جامعه و نظریه‌پردازی جدید، پژوهش‌هایی را با محوریت فقهی، اصولی، فلسفی، کلامی، عرفانی و اخلاقی به انجام رساند و در قالب کتاب منتشر کرد. فعالیت‌های گروهی بررسی سیاست‌های علمی در دوران امام و عنوان کتابی است که در آینده رونیک منتشر خواهد شد.

داستاننامه امام خمینی

داستاننامه امام خمینی در گزیده‌های اطلاعاتی درباره امام شخصیت‌های مرتبط، خاندان، اساتید، شاگردان و… بر اوادرت و تحولات مربوط، آثار علمی ایشان، زندگی علمی، نهادهای وابسته، اندیشه‌های عرفانی و فلسفی است.

نمایشگاه کتاب امام

در مجلس

داستاننامه امام خمینی(ع) کتاب مرجعی است که به صورت آکادمیک و در چارچوب دایره‌المعارف نگاره‌های متعارف تدوین می‌شود.

هدف از تدوین این داستاننامه، گردآوری علمی همه اطلاعات پراکنده درباره امام و هر ضلعی آنها به مشتاقان و خمینی‌پژوهان در گستره جهان است.

این داستاننامه در حدود ۱۲۰۰ مدخل دارد که مقالات معدودی از اساتید و شاگردان ایشان در آن به رشته تحریر درآمده است. در نمایشگاه کتاب مجلس

نوبت ونگو

اسناد آذری

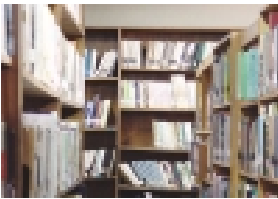
گفت و گو با مدیر امور کتابخانه‌های سازمان فرهنگی– هنری شهرداری ها

منظومه ۷۰ کتابخانه‌ای یک سازمان

منطقه غرب، باب ۱۵ در شرق، باب ۱۱ در جنوب و ۱۹ باب در شمال تهران قرار دارند. با توجه به این آمار می توان گفت تجمع کتابخانه‌ها در منطقه غرب است.

طراحی و استانداردها

مازیار نیلچی درباره شرایط راه‌اندازی کتابخانه ادامه می دهد: برای راه اندازی کتابخانه باید استانداردهایی رعایت شود. شرایط فضا، نور و تمام مسائلی که برای مناسب بودن فضای کتابخانه باید آنها را رعایت کرد. فضای کتابخانه به دو صورت در اختیار سازمان قرار می‌گیرد:اول، توسط شهروندان است که آنها به سازمان مراجعه می کنند و فضایی با هر مسافتی را برای احداث کتابخانه به سازمان اعدا می کنند. در مورد دوم خود سازمان بر اساس پژوهش‌هایی که انجام می دهد، برنامه ریزی و بر اساس نیازسنجی کتابخانه را تأسیس می کند.

مدیر امور کتابخانه‌ها درباره چگونگی مراحل تأسیس کتابخانه می گوید: ابتدا فضای کتابخانه به صورت علمی و تخصصی طراحی می شود. این کار توسط متخصصانی که درون سازمان هستند انجام می شود.

در طراحی این فضا عواملی مانند نور طبیعی، آرامش و سکوت مطرح است. در ضمن طراحی مناسب سالن‌های مطالعه، مرجع، مخزن و بخش امانات نیز از مسائل مورد توجه طراحان فضای داخلی کتابخانه است. سپس کتابخانه در اختیار ما قرار می گیرد تا کتاب و تجهیزات لازم برای آن خریداری شود. وی در خصوص طبقه بندی کتابخانه‌ها بیان می کند: ما کتابخانه‌ها را از نظر تعداد کتاب و تعداد مراجعان و تعداد صندوق‌ها به درجات یک تا پنج تقسیم کرده‌ایم. ما سعی کرده‌ایم هر فضایی که مناسب باشد و

کتاب

نامه های عرفانی

نامه‌های عرفانی عین کاتبی است از پژوهشگاه فرهنگ و معارف، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها که به اهتمام علی محمدی و باقیمه‌ای از دکتر ابراهیم کلانتری در بهار ۱۳۸۲در ۲۰۰۰نسخه به چاپ رسیده است. این کتاب دربرگیرنده نامه‌های عرفانی بزرگانی چون آیت‌الله شیخ حسام‌علی اسمعانی (نوردرقی)، آیت‌الله محمدتقی اسمعانی (آقاجقی)، آیت‌الله شیخ محمدحسین اسمعانی (کیمیای)، آیت‌الله محمدپوری، آیت‌الله محمدتقی بهجت فومنی، آیت‌الله محمدصدیق‌آبادی، علامه حسن حسین زاده املی، علامه حلی، آیت‌الله سیدمصطفی خمینی، آیت‌الله سیدمحمدباقر خراسانی، آیت‌الله سیدابوالقاسم دکدکوی اسمعانی، آیت‌الله سیدمحمدباقر صدر، علامه سیدمحمدحسین طباطبایی، آیت‌الله سیداحمدطهرانی (کربلایی)، آیت‌الله زین الدین بن علی بن احمد علملی (شیدانلی)، آیت‌الله سیدعلی قاضی، آیت‌الله حاج شیخ عباس شیخ محمدتقی مجلسی، آیت‌الله شمس الدین محمدبن مکی جبل علملی (شیدان‌زل)، آیت‌الله میرزا جواد آقامحلی تبریزی، آیت‌الله محمد مؤمن شیرازی و اشعراق ملاسیدعقیل همدانی است. این نامه های عرفانی که حاوی دستورهای راهگشای خردسازي و مقدماتی در سیر و سلوک به سوی معبود یگانه است برآمده از دل‌های خالص عاشقان شیبانی است که همه هستی خویش را در شرار نمله‌های عشق زبانی سوزانده و به وسایل محبوب لیلی آمده‌اند.نقد منصفه اصلی در پرداختن به عرفان واژ جمله نامه‌های عرفانی ایجاد تحول عمیق در رفتارها، معناپاشیخیدن به زندگی و حرکت به سوی مقصد آفرینش است.

سازمان فرهنگی– هنری شهرداری تهران در سال ۱۳۷۵ برای توسعه فرهنگ و هنر در جامعه ایرانی و ارتقای فرهنگ شهرنشینی در تهران بزرگ تأسیس شده است.

فرهنگسراها، مجموعه‌های فرهنگی- هنری، خانه هنرهای ایرانی، باشگاه نویسندگان و هنرمندان شهر، خانه کارگاترور ایران، عکس خانه شهر، خانه داستان کارکنان موزه امام علی (ع) و کتابخانه‌های عمومی از جمله مراکز هستند که این سازمان برای پیشبرد اهداف خود آنها را راه‌اندازی کرده است.

کتابخانه‌های نخت پوشش این سازمان از جمله مراکزى هستند که می توانند سازمان فرهنگی- هنری شهرداری را در وظایفی مانند «کشف» و پرورش و فراهم‌سازی زمینه‌های رشد استعدادهای فرهنگی، هنری و ورزشی جوانان و نوجوانان» کمک کنند.

کتاب هفته در نظر دارد برای آشنایی شهروندان با کتابخانه‌های این سازمان و معرفی آنها سلسله گزارش‌هایی درباره این مراکز تهیه کند.

در این شماره اطلاعاتی کلی درباره تعداد ونحو عمل کتابخانه‌ها به شما می‌دهیم. همچنین با مدیر امور کتابخانه‌های سازمان فرهنگی- هنری شهرداری، مازیار نیلچی گفت وگویی انجام داده‌ایم که با هم می‌خوانیم. «در مجموع ۷۰ کتابخانه در چهار منطقه تهران، غرب، شرق، شمال و جنوب تحت نظر این سازمان فعالیت می‌کنند.» مدیر امور کتابخانه‌ها درباره تعداد کتابخانه‌های زیر نظر سازمان در ادامه می‌گوید: این تعداد کتابخانه در مجموع ۹۰۰ هزار جلد کتاب و حدود ۲۰ هزار جلد نشریه دارند.

از این میان ۵۵ کتابخانه به صورت شبانه‌روزی کار می‌کنند. برای ارائه خدمات به شهروندان سعی کرده‌ایم ساعات کار فایه کتابخانه‌ها را نیز بیشتر کنیم. آمارهای موجود در پژوهش کتابخانه‌ها نشان می‌دهد که کتابخانه‌های گلستان (خانواده) واقع در منطقه ۱۰، دینپه در منطقه ۷، شهید قدیریان در منطقه ۱۱، دکتا حسینی در منطقه ۱۷، کتابخانه شهید فهیمیده در منطقه ۱۶ کتابخانه‌های شبانه‌روزی تحت پوشش این سازمان هستند.

تجمع در غرب شهر

مازیار نیلچی در خصوص چگونگی پرانگندگی جغرافیایی کتابخانه‌ها توضیح می دهد: ما در همه منطقه‌ها کتابخانه نداریم ولی سعی کرده‌ایم با توجه به تعداد ساکنان مناطق و فضای موجود به تأسیس کتابخانه‌ها اقدام کنیم.

از هفتاد کتابخانه زیر نظر این سازمان، ۶۵ باب در

امکان دارد در اختیار شهرداری قرار بگیرد. در اختیار

داشته باشیم و به کتابخانه اختصاص دهیم.

شرایط عضویت

نیلچی درباره تعداد مراجعان کتابخانه‌ها می‌گوید: ۲۵۰ هزار نفر عضو فعال داریم که حضوری مستمر در کتابخانه‌ها دارند. در سال ۸۳ حدود ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر به کتابخانه‌ها مراجعه کرده‌اند و در طول سال گذشته ۲ میلیون و ۲۹۰ هزار و ۲۲۸ جلد کتاب از این ۷۰ کتابخانه به امانت گرفته شده است.

مدیر امور کتابخانه‌ها در خصوص شرایط عضوگیری ادامه می‌دهد: شرایط عضو شدن بسیار ساده است. هزینه عضویت ۵۰۰ تومان در سال است. افراد با عضو شدن در کتابخانه‌ها می‌توانند از فضای سالن مطالعه نیز استفاده کنند. این را نیز اضافه کنم که تعداد مراجعان عاظم ۶۵ درصد و آقایان ۳۵ درصد است. ساعت کار

کتابخانه‌ها نیز به شرایط محلی و حضور مراجعان بستگی دارد.

همانطوره که گفتیم ۵ کتابخانه ما شبانه‌روزی‌اند. و حدود ده فعالیت کتابخانه نیز تا ساعت ۱۰ می‌کنند. همچنین در طول مدتی که کتابخانه باز است نیروی متخصص برای راهنمایی مراجعه‌کنندگان حضور دارد.

مساحت کتابخانه‌ها

وی درباره فضای کتابخانه‌ها اضافه می‌کند: برای مایز بزرگ بودن کتابخانه ملاک بهتر بودن آن نیست. مسأله مهم گسترش فرهنگ کتابخوانی است. وسعت کتابخانه بستگی به نیاز محلی افراد است. به نظر من مردم کشور ما به کتابخوانی علاقه دارند. اما شاید بعضی شرایط باعث شود آنها نتوانند به این امر گرایش زیادی داشته باشند. ما سعی می‌کنیم شرایطی را که مانع کتابخوانی می‌شود برطرف کنیم. کتابخانه هاشم آباد واقع در میدان خراسان با ۲۹۷ متر مربع مساحت بزرگترین کتابخانه این سازمان و کتابخانه ششم تبریزی با ۳۰ متر مربع مساحت کوچکترین کتابخانه است.

از دیگر کتابخانه‌های بزرگ سازمان می‌توان به کتابخانه ابن سینا و امام خمین(ره) و از کوچکترین کتابخانه‌ها می‌توان به کتابخانه فراژلگان (کوهد) و نوجوان و کتابخانه فرهنگسرای کوهد اشاره کرد.

خرید کتاب

نیلچی در خصوص بودجه اختصاصی برای

کتابخانه خاوران (خوان) با ۵۳۰۹۰ جلد کتاب بیشترین و کتابخانه فناوری اطلاعات (۱۰۲) با ۱۱۰۰ جلد کتاب کمترین تعداد کتاب را دارند.

مدیر امور کتابخانه‌ها درباره نظارت بر کار کتابخانه‌های این سازمان اضافه می‌کند: از کتابخانه‌ها مرتباً بازدید می‌شود. ما بر انجام امور کتابخانه‌ها نظارت دقیق داریم. در جلسات متعددی که داریم امور کتابخانه‌ها کاملاً بررسی و فعالیت مدیران کتابخانه‌ها ارزیابی می‌شود.

کتابخانه می‌گوید: ما برای بودجه هیچ محدودیتی نداریم یعنی هیچ سقف تعیین نشده که تا این سقف اندازه خرید و تجهیز کتابخانه داشته باشیم. با توجه به این امکان از زمانی که آقای مشایع رئیس سازمان شده‌اند، تعداد کتابخانه‌ها دو برابر شده است.

وی درباره چگونگی خرید کتاب توضیح می‌دهد: پس از این که کارهای ساختارنی تأسیس کتابخانه تمام می‌شود، گروهی از متخصصان ما با توجه به بافت شهری و منطقه‌ای محل کتابخانه فهرست کتاب‌هایی را که باید خریداری شود اعلام می‌کنند. هر مسئول کتابخانه نیز می‌تواند در طول سال، هر زمانی که درخواست یک کتاب را در بین مراجعه‌کنندگان اعلام نیاز کند. در حقیقت ما درخواست‌ها را به صورت رایگانده دریافت می‌کنیم. اما خریدمان را مستمراً انجام می‌دهیم.

مدیر امور کتابخانه‌ها در خصوص موضوع‌های کتاب‌های خریداری‌شده اضافه می‌کند: موضوع‌هایی که با توجه به آنها برای کتابخانه کتاب تهیه می‌کنیم به نیاز محل بستگی دارد. مسئول کتابخانه با توجه به منطقه کتابخانه، خود مسئول تصمیم‌گیری است تا اعلام کند مخاطبان کتابخانه بیشتر چه کتاب‌هایی می‌خوانند. نیازهای اعضای کتابخانه‌ها با توجه به منطقه محل زندگی‌شان تغییر می‌کند. تجهیز یک کتابخانه یک دفعه انجام نمی‌شود ما سعی می‌کنیم کتاب‌های که جدید چاپ می‌شوند را برای کتابخانه‌ها تهیه کنیم تا بپویایی این مراکز از بین نرود.

سال‌های تلاش

آمار منتشرشده نشان می‌دهد که در سال‌های ۱۳۷۴ و ۱۳۸۱ شهر داری هزینه بیشتری برای تأسیس کتابخانه صرف کرده است.

در سال ۱۳۷۴، ۱۳ کتابخانه و در سال ۱۳۸۱، ۱۲ کتابخانه در مناطق مختلف تهران راه‌اندازی شده است.

سال ۱۳۷۲ سازمان فرهنگی- هنری شهرداری تأسیس شده بود است و در سال‌های ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱ تا تأسیس کتابخانه‌ها توجه به تأسیس کتابخانه‌ها است. نیلچی در خصوص امکانات کتابخانه‌ها می‌گوید: ما برای اینکه کتابخانه‌ها به صورت شبیه درآیند، تصمیم داریم کتابخانه‌ها را به ترم افزاری مجهز کنیم که تمام کتابخانه‌ها با هم در ارتباط باشند. در ضمن هر شهروند این امکان را داشته باشد که بتواند با کامپیوتر شخصی‌اش از کتابخانه‌ها بازدید کند.

قسه‌های پزان کتاب

کتابخانه خاوران (خوان) با ۵۳۰۹۰ جلد کتاب بیشترین و کتابخانه فناوری اطلاعات (۱۰۲) با ۱۱۰۰ جلد کتاب کمترین تعداد کتاب را دارند.

مدیر امور کتابخانه‌ها درباره نظارت بر کار کتابخانه‌های این سازمان اضافه می‌کند: از کتابخانه‌ها مرتباً بازدید می‌شود. ما بر انجام امور کتابخانه‌ها نظارت دقیق داریم. در جلسات متعددی که داریم امور کتابخانه‌ها کاملاً بررسی و فعالیت مدیران کتابخانه‌ها ارزیابی می‌شود.

فعالیت‌های جنبی

از دیگر فعالیت‌های این سازمان می‌توان به تجهیز کتابخانه مدارس، مساجد و بیمارستان‌ها اشاره کرد. در سال گذشته کتابخانه ۲۷ مدرسه و ۵۶ مسجد احداث یا تجهیز شدند و امسال این سازمان در نظر دارد برای بیمارستان‌ها، کتابخانه تخصصی راه‌اندازی کند.

داستان
سید عاشقان زند

تخصصی برای سینما

می‌پردازد و دیگری در مورد میزانس تصویر می‌گیرد. چهار کارگردان برجسته سینماست که عبارتند از لویی فیوید، تئو آنجلو پلوس، میزگیوچی و اسپریدی که داستانهای عاشقانه خود را منتشر کنند. خود را منتشر کرده است. بخش این کتاب نیز آغاز شده است.

روبرت صافاریان: تدوین فیلم و ویدئو

روبرت صافاریان بعد از تمام ترجمه تاریخ سینما نوشته دیوید بودول که کتابی حجمی بوده اکنون ترجمه کتاب کم حجمی را در مورد تدوین فیلم و ویدئو تمام کرده است. البته این کتاب آنگدا هم کم حجم نیست و چیزی حدود ۲۵۰ صفحه خواهد داشت، اما به هر حال از کتاب تاریخ سینما دیوید بودول خیلی کم حجمتر است. در کتاب تدوین فیلم و ویدئو هر دو جنبه تدوین

مورد بررسی قرار گرفته است و مخاطبان هم می‌توانند با جنبه های زیبایی

شماره تدوین آشنا شوند و هم با مسائل فنی آن، این کتاب

محمد شهبان همچنین دو کتاب در حال نگارش دارد. یکی از آنها

صافاریان همچنین کتابی را تحت عنوان فرهنگ سازی در غربت، ترجمه کرده است که توسط یک ایرانی نوشته شده و به مسائل رسانه‌ای اختصاص دارد. حمید نفیسی سینما، تلویزیون و بطور کلی رسانه را مورد بحث و بررسی قرار داده است. صافاریان می‌گوید که این کتاب را با علاقه شخصی ترجمه کرده و هنوز آن را به هیچ ناشری پیشنهاد نکرده است.

مسعود مهربانی: گزارش و گفت‌وگو

مسعود مهربانی که کتاب تاریخ سینمای

محمد شهبان این روزها کتاب «تحلیل میزانس سینمایی» را زیر چاپ دارد که احتمالاً تا وسط ماه به دست علاقه‌مندی می‌رسد. این کتاب مجموع مقالاتی تخصصی در مورد سینماست و بحث‌هایی از قبیل میزانس در سینمای جان فورد، میزانس در سینمایی نواز، میزانس در سینمایی آنتونیونی، میزانس در فیلم‌های تجربی، دو مقاله در مورد تقسیم بندی انواع نظریه‌پردازی فیلم و یک مقاله در مورد سبک و دستور زبان سینما را در بر می‌گیرد. این کتاب را انتشارات ماکانت منتشر می‌کند.

شهبان همچنین کتاب «ارهنمایی نگهداری درست فیلم» را با فیلمخانه ملی ایران منتشر می‌کند. این کتاب، متنی است تخصصی

فیلم‌هایی که آسیب دیده‌اند، این آسیب ممکن است فیزیکی باشد مثل پارگی و ایجاد خش و یا ممکن است شیمیایی باشد مثل پارگی رنگ فیلم یا تجزیه امولسیون آن. در این کتاب همچنین نکاتی در مورد شرایط نگهداری و آرشیف کردن فیلم آورده شده و در عین حال به نکته‌هایی چون میزان حرارت و رطوبت نیز اشاره شده است. محمد شهبان همچنین دو کتاب در حال نگارش دارد. یکی از آنها

شهبان همچنین دو ترجمه از دیوید بودول را در برنامه کاری خود دارد. یکی از کتاب‌ها «تاریخ سبک» در سینماست که به

دیوید بودول می‌پردازد و دیگری در مورد میزانس تصویر می‌گیرد. چهار کارگردان برجسته سینماست

مسعود مهربانی

ایران او به چاپ رسیده. فضا دارد بزرگ‌گفت‌وگوهای خود را منتشر کند. البته این گفت‌وگو از افراد سینمایی فراتر می‌رود و همه کسانی را در بر می‌گیرد که در عرصه هنر و ادبیات تأثیرگذار بوده‌اند.

مسعود اوحدی: کارگردانی فیلم‌های داستانی

مسعود اوحدی این روزها کار خود را بیشتر روی کتاب‌های آموزش متون کتب کرده است. «کارگردانی فیلم‌های داستانی» یکی از کتاب‌هایی است که اوحدی بنا را بر این گذاشته که در این کتاب، اصول کارگردانی

فیلم و تلویزیون به شیوه تک دوربینه مورد بررسی قرار گرفته است. این کتاب توسط دانشگاه صدا و سیما منتشر می‌شود. اوحدی

همچنین کتاب «اصول کارگردانی تئاتر» را که نوشته امین و آگاه است، ترجمه کرده و این کتاب نیز بزودی منتشر می‌شود. «اصول کارگردانی تئاتر» نیز

کتابی آموزشی و دانشگاهی است. اوحدی همچنین «شانه‌شناسی» سینما را نیز چندی قبل منتشر کرده که هنوز به‌طور وسیع پخش نشده است.

گلستان سخن گفت

به بیان معرفی گفت‌وگوی ابراهیم گلستان و پرویز جاهد

«نوشتن با دوربین» عنوان گفت‌وگوی پرویز جاهد با ابراهیم گلستان است. این کتاب که سومین گفت‌وگوی بلند ابراهیم گلستان محسوب می‌شود، به مباحثی چون حکومت ویرانه‌های مدرنیسم، سینمای موج و مدرنیسم، مخطان لراس و سامی‌پوراد، از جمله دیگر گفت‌وگوهای که گلستان پیش از این انجام داده است، می‌نواند گفت‌وگوی کریم امین، ایزت‌نوشان و گفت‌وگوی فاطمه‌اشی زاد اشاره کرد که گفت‌وگوی هاشمی زاد در سال ۱۳۷۷ در کتاب «گفته‌های ابراهیم گلستان منتشر شده است.

پرویز جاهد در مقدمه کتاب درباره نوع گفت‌وگو با گلستان می‌نویسد: «از قبل می‌دانستم که انجام گفت‌وگو با ابراهیم گلستان کار ساده‌ای نیست.

خوش‌های زیادی درباره خصوصیات اخلاقی و شخصیت وی در گذشته‌ها یا از ایران و فلان‌سر می‌سنجی روشنفکری و مخطان لراس و سامی‌پوراد، از جمله دیگر گفت‌وگوهای که گلستان پیش از این انجام داده است، می‌نواند گفت‌وگوی کریم امین، ایزت‌نوشان و گفت‌وگوی فاطمه‌اشی زاد اشاره کرد که گفت‌وگوی هاشمی زاد در سال ۱۳۷۷ در کتاب «گفته‌های ابراهیم گلستان منتشر شده است.

پرویز جاهد در مقدمه کتاب درباره نوع گفت‌وگو با گلستان می‌نویسد: «از قبل می‌دانستم که انجام گفت‌وگو با ابراهیم گلستان کار ساده‌ای نیست. خوش‌های زیادی درباره خصوصیات اخلاقی و شخصیت وی در گذشته‌ها یا از ایران و فلان‌سر می‌سنجی روشنفکری و مخطان لراس و سامی‌پوراد، از جمله دیگر گفت‌وگوهای که گلستان پیش از این انجام داده است، می‌نواند گفت‌وگوی کریم امین، ایزت‌نوشان و گفت‌وگوی فاطمه‌اشی زاد اشاره کرد که گفت‌وگوی هاشمی زاد در سال ۱۳۷۷ در کتاب «گفته‌های ابراهیم گلستان منتشر شده است.

پرویز جاهد در مقدمه کتاب درباره نوع گفت‌وگو با گلستان می‌نویسد: «از قبل می‌دانستم که انجام گفت‌وگو با ابراهیم گلستان کار ساده‌ای نیست. خوش‌های زیادی درباره خصوصیات اخلاقی و شخصیت وی در گذشته‌ها یا از ایران و فلان‌سر می‌سنجی روشنفکری و مخطان لراس و سامی‌پوراد، از جمله دیگر گفت‌وگوهای که گلستان پیش از این انجام داده است، می‌نواند گفت‌وگوی کریم امین، ایزت‌نوشان و گفت‌وگوی فاطمه‌اشی زاد اشاره کرد که گفت‌وگوی هاشمی زاد در سال ۱۳۷۷ در کتاب «گفته‌های ابراهیم گلستان منتشر شده است.

زمان یکشنبه
۲۷/۳/۱۳۸۲
مکان: خندان انقلاب
بیت‌سما
و تلفن: ۱۷۸۸
شماره: ۱۷۸۸
(موسسه خانه کتاب)

اولین کتاب شما در چه سال منتشر شد و این کتاب در چه زمینه‌ای است؟
اولین کتاب که یک کار آموزشی هم محسوب می‌شود، وهوشی در تاریخ تصوف و عرفان است که در شهری در سال ۱۳۲۴ منتشر شد. سه کتاب هم وقتی در دهه سی در حوزه علوم حکم بودم به طور مشترک با دوستان تألیف و منتشر کردم.

پیش از انقلاب اسلامی چه آثار دیگری را تألیف و منتشر کردید؟
حقوق اقلیت‌ها کتاب دیگری بود که برای اولین بار به فارسی اثری در این زمینه در سال ۱۳۲۴انتشار یافت. این کتاب به حقوق اقلیت‌های دینی یعنی زرتشتیان، کلدانیان و مسیحیان که در اصل ۱۳ قانون اساسی هم آمده می‌بود و هنوز هم تنها کتاب فارسی در این موضوع است.

با توجه به اینکه این اثر پیش از روی کار آمدن نظام جمهوری اسلامی تدوین شده به نظر می‌رسد که نیاز به ویرایش و تغییراتی داشته باشد تا متناسب با شرایط نظام جمهوری اسلامی باشد.
بله، این کتاب به تناسب شرایط انقلاب اسلامی و احوائی که اقلیت‌های دینی بر اساس حقوق فعلی جمهوری اسلامی پیدا کردند، نیاز به ویرایش دارد. کتاب اقلیت‌های دینی در شرایط بدون نظم سیاسی اسلامی تألیف شده و الان باید در شرایطی که یک نظم سیاسی اسلامی حکم است مورد تجدیدنظر قرار گیرد که در دستور کارم است. این کتاب چند بار هم تجدید چاپ شد و یک بار هم به آلمانی ترجمه شد. کتاب دیگری هم درباره مسائل تابعیت و سرزمین در قبل از انقلاب و این مسائل منتشر شد که به مباحث حقوق داخلی و بین المللی خصوصی می‌پردازد. حقوق بین‌الملل هم قبل از انقلاب انتشار یافت که ناقص بود و بعد تکمیل شد.

حقوق و مسأله آن یکی از حوزه‌هایی است که شما توجه ویژه‌ای به آن داشته و در این باره و آثار هم منتشر کرده‌اید. فقه سیاسی از مهم‌ترین آثار شماست که چندین جلد آن منتشر شده است. این کتاب در چه مرحله‌ای است و به چه مباحثی می‌پردازد؟
کتاب فقه سیاسی مهم‌ترین کاری است که در زمینه مباحث سیاسی انجام دادم و در سال ۱۳۶۷ سه جلد آن توسط انتشارات امیرکبیر منتشر شد. فقه سیاسی بعد تکمیل شد و به ۱۰ جلد رسید که تا به حال امیرکبیرش جلد آن را منتشر کرده و چهار جلد دیگر هم در دست انتشار است. مجموعه ۱۰ جلدی فقه سیاسی می‌تواند شمه‌ای از مباحث سیاسی اسلام و اندیشه سیاسی اسلام باشد. یکی از مزایای اثر این است که بیشتر آنها را در دانشگاه تدوین کرده‌ام و عنوان کتاب‌های هر جلد، عنوان فقه علوم سیاسی بوده و مطالب پس از تدوین و مان نوشته شده است.

یعنی فقه سیاسی سیر تحول اندیشه سیاسی اسلام را تشریح می‌کند؟
عنوان کلی اثر، فقه سیاسی است اما هر جلد با یک عنوان و موضوع است. جلد اول حقوق اساسی نظام جمهوری اسلامی است که مباحث فقهی قانون اساسی جمهوری اسلامی را مطرح می‌کند. جلد دوم به نظام سیاسی و دولت در اسلام و جلد سوم، پنجم و ششم به حقوق بین الملل اسلام می‌پردازد. احزاب سیاسی، حقوق عمومی، مصلحت و اندیشه‌های سیاسی در جهان

اسلام موضوعات دیگری است که در جلد‌های دیگر مطرح شده است. یک جلد هم به فقه و سیاست اختصاص دارد. همان مفهومی که مورد نظر شماست که تحول فقه سیاسی را از اولین دوره فقه یعنی از زمان شیخ صدوق و شیخ مفید تا دوره امام خمینی(و) بیان می‌کند.

انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن کتاب دیگری از شما در حوزه مباحث سیاسی است که به عنوان کتاب درسی در دانشگاه‌ها تدریس می‌شود. این کتاب پیشتر به عوامل و زمینه‌های شکل گیری انقلاب اسلامی می‌پردازد اما به نظر می‌رسد امروزه بعد از گذشت بیش از بیح قرن از انقلاب، ضرورت دارد تا به آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی هم توجه شود. این کتاب مورد بازنگری قرار گیرد.

این کتاب سال ۱۳۶۷ نوشته شد و تاکنون با سه ویرایش منتشر شده است. در ویرایش اول کتاب در ۶۰۰ صفحه به طور مشروح مباحث انقلاب اسلامی مطرح شد اما استقبال چندانی از آن نشد. بعد پیشنهاد شد که

گرفته‌ای از آن تدوین شود و وقتی منتشر شد بسیار مورد استقبال قرار گرفت و ۱۸ بار در تیراژهای بالا چاپ شد. به

کتاب فقه سیاسی مهم‌ترین کاری است که در زمینه مباحث سیاسی انجام دادم و در سال ۱۳۶۷ سه جلد آن توسط انتشارات امیرکبیر منتشر شد. فقه سیاسی بعد تکمیل شد و به ۱۰ جلد رسید که تا به حال امیرکبیرشش جلد آن را منتشر کرده و چهار جلد دیگر هم در دست انتشار است

درخواست نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری که مسؤول کتاب‌های دروسی هستند، ویرایش جدیدی از کتاب انجام شد که با حذف بخشی از آن و افزودن بخش دیگری به آن انتشار یافت. آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی هم بخش جدیدی است که به کتاب اضافه شد.

پس در ویرایش جدید بحث آسیب‌شناسی انقلاب اسلامی در شرایط اجتماعی، سیاسی امروزیان شده است.

در این کتاب انقلاب اسلامی در مرحله آموزش در سه بخش گذشته، حال و آینده انقلاب تفکیک شده است. گذشته انقلاب اسلامی همان عوامل زمینه ساز و شناسایی انقلاب و ماهیت انقلاب اسلامی است. مرحله دوم انقلاب، حال است که به چالش‌ها و آسیب‌های آن می‌پردازد؛ چالش‌هایی که در حوزه‌های داخلی و اجتماعی، فرهنگی، روانی، اقتصادی و داخلی و خارجی با آن مواجه هستیم. آینده انقلاب اسلامی بخش سوم است. در واقع این موضوع مطرح است که با توجه به تغییرات ماهوی شرایط چگونه می‌توان انتظار داشت که

یک انقلاب تداوم پیدا کند. آیا ایجاد زمینه برای تداوم انقلاب به آماده‌سازی شرایط از قبل نیاز دارد یا اینکه باید تحولاتی در درون انقلاب ایجاد شود تا بتواند با شرایط نوینی که در آینده پیش رو دارد، سازگار شود. به اعتقاد من هر دو لازم است یعنی هم شرایط بین و زمینه‌سازی شود و هم توانمندی انقلاب اسلامی افزایش یابد تا در شرایط مختلف خود را با آن مطابقت دهد تا دوام داشته

کفت وگو با آیت الله عباسعلی عمید زنجانی

فقه ، حقوق و سیاست

فقه حقوق و مباحث سیاسی ، حوزه‌های فعالیت آیت الله عباسعلی عمید زنجانی است و عمید زنجانی آثاری را در این سه حوزه تألیف و منتشر کرده است. او معتقد است در نظام اسلامی، فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند. عمید زنجانی بر پایه همین اعتقادش در آثاری که تألیف کرده فقه و حقوق را در کنار هم قرار داده است. از آنجا که او اسناد دانشگاه است در تألیف آثار آموزش را نیز در نظر داشته و تدوین بعضی از آوازش به سبک درسی است. وی تاکنون آثار مختلفی را بخصوص در حوزه فقه، حقوق و مباحث سیاسی تألیف کرده که فقه سیاسی (۱جلد)، حقوق اقلیت‌ها، انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن، حقوق اساسی تطبیقی، آیات الاحکام، پژوهش در پیدایش و تحولات تصوف و عرفان، مبانی اندیشه سیاسی اسلام از جمله آنهاست. از سال ۱۳۶۷ که پژوهشگاه مطالعات و تحقیقات علوم اسلامی آغاز به کار کرد، عمید زنجانی مسؤولیت پژوهشگاه را نیز برعهده دارد و تالیقات و تحقیقات او هم حاصل همین پژوهشگاه است.

بلند. علاوه بر آثار فقهی و سیاسی، شما در زمینه تألیف و تدوین آثار حقوقی هم فعالیت دارید. چه آثاری را در زمینه حقوقی تاکنون منتشر کرده‌اید و چه ویژگی دارند؟
در زمینه حقوقی کتابی دارم با عنوان موجبات ضمان که مباحث حقوقی و کیفری ضمان آزر رایبان می‌کند. جای این اثر هم در بین آثار فارسی خیلی بود. البته بیشتر کتاب‌های حقوق مدنی به شکل حقوقی خلاص این مباحث را مطرح می‌کنند اما در این کتاب روش حقوقی و فقهی با هم مورد استفاده قرار گرفته است. در این رمانتا کتاب دیگری با عنوان آیات الاحکام دارم که به طور مشروح به لحاظ حقوقی و فقهی به آیات مربوط به حقوق خصوصی، کیفری، عمومی، مدنی، جزاوی… پرداخته‌ام. کتاب حقوقی دیگری تحت عنوان حقوق اسلامی تطبیقی است که عنوان جدیدی است و نام قبلی فقه مقارن بوده است. در این کتاب بحث‌های فقهی از نظر امامیه، فقهی اثرتی عشری، حنبلی، حنفی، مالکی و شافعی بیان شده است.

به تازگی کتابی هم تحت عنوان حقوق اساسی تطبیقی از شما منتشر شد. در این کتاب حقوق اساسی چه در کشورها و در چه دوره‌هایی با یکدیگر مقایسه شده است؟

در این اثر نظام‌های سیاسی در دو بخش بررسی شده است. یک بخش مربوط به نظام‌های سیاسی غربی است که کشش مدل از نظام‌های سیاسی غرب (آمریکا، فرانسه، سوئیس، انگلستان و ایالتیال انتخاب شده مورد بحث و تحلیل و نقد قرار گرفته است. بخش دوم حقوق اساسی کشورهای اسلامی است که تعدادی از کشورهای اسلامی به عنوان نمونه انتخاب شده است.

یعنی حقوق اساسی نظام‌های سیاسی غربی با کشورهای اسلامی مقایسه شده یا اینکه در هر بخش کشورها باهم مقایسه شده‌اند؟
در بخش اول حقوق اساسی کشورهای غربی با هم مقایسه و نقاط قوت و ضعف آنها بیان می‌شود. در بخش دوم هم کشورهای اسلامی باهم مقایسه می‌شوند و در کنار آنها حقوق اساسی مدل‌های غربی و اسلامی به طور مختص با جمهوری اسلامی مقایسه می‌شود. بخصوص در مواردی که برتری قانون اساسی جمهوری اسلامی روشن و شفاف است. کتاب دیگری را هم تازه به پایان بردم که شرح تفصیلی حقوق اساسی ایران است. این کتاب به حقوق اساسی ایران از دوران پادشاهان تا حکومت‌های اول اول مثل مازدها، هخامنشیان تا جمهوری اسلامی دوم می‌پردازد. جمهوری اسلامی اول بر اساس قانون اساسی ۱۳۵۸ و جمهوری اسلامی دوم قانون اساسی ۱۳۶۸ است. این اثر حقوق اساسی سلسله‌های قبل از اسلام مثل هخامنشیان، لکنایان، ساسانیان و بعد از اسلام حکومت‌های محلی و فراتر صوفیه، اثناریه، قاجاریه و بعد حقوق اساسی مشروطه و حقوق اساسی جمهوری اسلامی اول و دوم را بیان می‌کند. نگارش کتاب به پایان رسیده اما نمی‌دانم به کدام ناشر بردهم.

با توجه به اینکه شما در این کتاب حقوق اساسی ایران را از آغاز مورد بررسی قرار داده‌اید، حقوق اساسی چه تحولاتی را از سر گذرانده است و امروز چه جایگاهی دارد؟

مطالعات قبل از اسلام حالت خاص خود را دارد و متأسفانه منابع چندانی در این زمینه موجود نیست، اما نظام سیاسی مبتنی بر نظام طبقاتی است. بیشتر مباحث حقوقی و روحانیون از آن بوده و فقط درباریان، سپاهیان و روحانیون امتیازات اجتماعی داشتند. بعد از اسلام هم حکومت‌های الحرفی با وجود به دستگه خلافت عباسی تشکیل شده و اولین دولت اسلامی که در ایران مستقل تشکیل شده، صوفیه است. در واقع علمای فعلی از زمان صوفیه آغاز می‌شود و صوفیه از دولت‌های ایرانی است که تمامیت ارضی را حفظ کرد. گر چه شروع صوفیه با یک نظام سیاسی مبتنی بر تکریم صوفیانه همراه است اما به وسیله فقه‌های زمان مثل آیت الله محقق کرکی مباحث فقه‌های پیدا می‌کند و به صورت تفکر برقرار می‌شود. نوعی نظام فقهی ولو به صورت ناقص برقرار می‌شود. به تدریج نظام‌های سیاسی در ایران شفاف تر می‌شوند. قاجاریه با صوفیه شفاف‌تر است و در مشروطیت به اوج می‌رسد و کشور برای اولین بار دارای قانون اساسی می‌شود. متأسفانه دوره دوم مشروطه که دوره رضاشاهی است، هویت مشروطه مسخ می‌شود تا اینکه به انقلاب اسلامی می‌یوید. در انقلاب اسلامی قانون اساسی جدید با شفافیت بیشتر و تنظیم‌پذیری ایجاد و در قانون اساسی سال ۱۳۶۸ تکمیل شد. الان می‌توانیم بگوییم که دارای قانون اساسی مرتفی هستیم. البته تکلیف‌های خاص برای اجرا بیان است که نباید از آنها گفتگ کرد. شما در آثار خود همیشه فقه حقوقی را در کنار هم آورده‌اید. آیا این دو نظام سیاسی اسلامی با یک ضرورت است که فقه و حقوق همراه باشند؟

ما برای نظام اسلامی کار می‌کنیم. در نظام اسلامی فقه و حقوق یکی است. مبانی حقوق فقه است و فقه هم باید از قالب حقوق ارائه شود. جدا کردن فقه از اصول فقهی از اصول حقوقی کارآمدی فقه را زیر سؤال می‌برد و حقوق منهای فقه هم به در نظام اسلامی نمی‌خورد. بنابراین اگر قرار است برای نظام اسلامی کاری انجام شود باید بحث‌ها دارای روش فقهی و حقوقی باشد. پژوهشگاه مطالعات و تحقیقات علوم اسلامی از چه زمانی آغاز به کار کرده و چه فعالیت‌هایی انجام می‌دهند؟
پژوهشگاه در سال ۱۳۶۷ تأسیس شد و سال ۱۳۶۹ موافقت اصولی وزارت علوم را دریافت کرد و به عنوان یک مرکز فرهنگی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شناخته شد و در سال ۱۳۷۲ موافقت قطعی آن صادر شد. پژوهشگاه ابتدا با اهداف پژوهش و آموزش شروع به کار کرد تا در بخش آموزش دانشجویان پذیرد. اما پیشرفت دانشجویان با مشکلاتی مواجه شد و متخلف شدن در کنار پژوهشگاه در حال حاضر دو بخش کار انجام می‌شود. فعالیت‌های کنترولی است که سعی شده با ایجاد راه‌مندی دانشجویان و رسانه‌های آنها و بخش دیگر فعالیت‌های کنترولی است که سعی شده با ایجاد سایت علوم اسلامی امکان استفاده کنترولیکی از تحقیقات علوم اسلامی فراهم شود. در این سایت مقالات و کتاب‌های بسیاری در زمینه علوم اسلامی برای استفاده محققان دانشجویان ارائه شده است.

چه آثار دیگری در دست تألیف و تدوین دارید؟
کتابی با عنوان عدالت اداری که بخشی از آن نوشته شده است. دایره المعارف فقه سیاسی را هم در دست دارم تا روزه‌های فقه سیاسی را استخراج کنم که بصورت یک مجموعه مرجع به صورت اقبایی تدوین شود. کار گروهی ندارم انجام شده و چون تجربه خوبی از کار گروهی ندارم ترجیح دادم به صورت فردی دایره المعارف فقه سیاسی را تدوین کنم.

^[1] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[2] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[3] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[4] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[5] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[6] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[7] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[8] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[9] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[10] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[11] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[12] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[13] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[14] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[15] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[16] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[17] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[18] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[19] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[20] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[21] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[22] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[23] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

^[24] فقه و حقوق یکی است و نباید آنها از هم جدا باشند

فرهنگی

آرشیوی

گزارشی از کتابخانه و انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست

دنیای پیرامون ما

قرار است تاریخ وجود کمیاب‌ترین پرندگان، حیوانات و حوزه‌های بکر در جایی، بزرگی، کثافت، کثیف نبودن، تا سال‌های بعد از نری ماندن وجود موجودات و مناطقی که روزی بوده‌اند، در زمین‌های رنگارنگ‌ها این قراری است. بین دانشگان، ما مار آبی‌ننگ تاریخ وجود حیوانات، پرندگان، دریاچه‌ها، گوه‌ها، راگر قرار است در کتاب‌ها حفظ نشود، کسی در آینده از جودشان خبردار می‌شود؟

۱۵ خرداد روز جهانی محیط زیست بهانه‌ای شد تا سرآغ فعالیت‌های سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص کتاب و نشر آن روییم.

فعالیت‌های این سازمان در حوزه کتاب را می‌توان به دو بخش تقسیم کرد: کتابخانه و انتشارات، گزارش فعالیت‌های این دو بخش را می‌خوانیم.

کتابخانه تخصصی

طبقه ششم ساختمان دست راست راهرو و کتابخانه سازمان قرار دارد. جایی که می‌توان نشانه‌های پرندگان نشانه‌ها و معرفی شده و دریاچه‌های ناب و بکر را پیدا کرد. کتابخانه سازمان سال ۱۳۶۶ موزمان با شروع کار

سازمان دایر شده است. کتابخانه ۱۳۰ هزار عنوان کتاب، گزارش و پایان‌نامه دارد که نصف آن به زبان لاتین و نیمی دیگری به فارسی است.

تعداد مقالات فارسی موجود در کتابخانه ۳۳۷۷ عنوان شده است. تاکنون اقدامی جهت جمع‌آوری مقالات لاتین انجام نشده است.

۱۷۳ هزار عنوان کتاب این کتابخانه رده‌بندی موضوعی LC شده‌اند، این کتابخانه با توجه به تخصص خود به موضوعاتی مانند زیست محیطی، محیط زیستی، صنعت و محیط زیست، حیات وحش، محیط زیست انسانی، محیط زیست طبیعی و مناطق حفاظت شده تقسیم بندی شده است.

مسئول کتابخانه، سیدماهری که لیسانس کتابداری است درباره فعالیت‌ها، جدید این کتابخانه می‌گوید: از سال‌های پیش روند خرید کتاب را داشته‌ایم که هنوز ادامه دارد، ولی فعالیتی که در سال‌های اخیر انجام داده‌ایم راه‌اندازی کتابخانه دیجیتال است. دیگر فعالیت این سال‌ها تشکیل دو بانک اطلاعاتی درباره دریاچه خزر و خلیج فارس است که تمام کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها و گزارش‌هایی که درباره مسائل محیط زیستی این دو منطقه است جمع‌آوری شده‌اند.

وی اضافه می‌کند: از دیگر برنامه‌های ما گرفتن برنامه فلورکتیک است که کتابخانه جست‌وجو در بانک مقالات را برای مراجعه‌کنندگان فراهم می‌کند.

سازمان هر سال حدود ۴ میلیون تومان بودجه برای خرید کتاب و انتشار نشریات تخصصی محیط زیست در اختیار کتابخانه قرار می‌دهد. اسفند ۹۵ نسخه کتاب لاتین و ۶۹۸ نسخه فارسی از دانشگاه بین‌المللی کتاب برای کتابخانه خریداری شده‌است. در ضمن کتابخانه ۱۵ مجله تخصصی را مشترک است و بقیه نشریات محیط زیست به صورت رایگان برای سازمان فرستاده می‌شوند.

مسئول کتابخانه درباره انتشارات نشریات لاتین می‌گوید: حدود هشت سال است که آونشان سازمان برای انتشارات نشریات لاتین قطع شده است. به همین علت ما اگر بخواهیم مشترک این گروه نشریات شویم باید هزینه زیادی بپردازیم که عملاً بودجه این کار را نداریم.

رؤیی در خصوص شرایط نگهداری کتاب‌ها توضیح می‌دهد: ما یک کمبود قطعه ماوراجیم، بر این اساس نیز برای کتاب‌ها کم است. از نظر نیز نسبی می‌کنیم نورهایی

موضوعی را جاگیرین نرو طبیعی کنیم، برای کمبود قطه نیز وقتی می‌بینیم سازمان عملاً اتاق دیگری ندارد که در اختیارمان بگذارد یا همین شرایط کنار می‌آییم. این را نیز بگویم که اسفند قرار است سازمان محیط زیست به مکان جدیدش در پارک پردیسان منتقل شود که آنجا فضای بیشتری نیز در اختیار کتابخانه قرار می‌گیرد.

دو سه نفر در سالن مطالعه کتابخانه کتاب‌ها را ورق می‌زنند و چطور ورق یک بار روی صحیفه می‌کنند و ادامه می‌دهند.

مسئول کتابخانه در خصوص مراجعه‌کنندگان این مرکز می‌گوید: ما مراجعه‌کنندگان کتابخانه بیشتر دانشجویان محیط زیست، کارشناسان و محققان هستند.

این مرکز کامل‌ترین کتاب‌ها در حوزه محیط زیست را دارد؛ به همین علت مراجعه‌کنندگان زیادی دارد. حدوداً روزی ۲۰ تا ۳۰ نفر به این کتابخانه مراجعه می‌کنند.

رؤیی درباره عضوگیری کتابخانه توضیح می‌دهد: کتاب‌ها به صورت انجمنی در دانشجویان داده نمی‌شود، مگر در شرایط خاصی. اما به کارشناسان محیط زیست که بیشتر کار می‌کنند، سازمان هسته و محققان و استادان دانشگاه که به کتابخانه مراجعه می‌کنند به صورت انجمنی نیز کتاب می‌دهیم، برای دانشجویان نیز امکاناتی مثل کمی فرآهم کرده‌ایم تا اگر بخواهیم به همه دانشجویان کتاب بدیم یک کمبود منبع در خود کتابخانه ماچیم می‌شویم.

وی در خصوص ارائه دیگر امکانات به مراجعین می‌گوید: از دیگر فعالیت‌های کتابخانه ارائه اطلاعات به مراجعین است. اگر کسی به مرکز مراجعه کند و ما کتاب، گزارش و مقاله‌ای که در آن اطلاعات مربوط به موضوع مورد نیاز نوشته شده باشد، ارائه می‌دهیم تا بشود با جست‌وجو در میان اطلاعات، دیگر مرکز یا کتاب‌های محیط زیست

رسانه‌ها

«سوره» منتشر شد

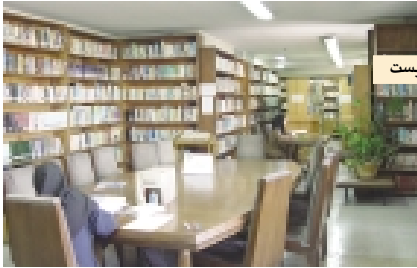
شازدهمین شماره ماهنامه فرهنگی-تحلیلی «سوره» ویژه اردیبهشت ماه ۸۲ توسط انتشارات سوره مهر منتشر شده است. این شماره آینه آینه سخن‌نشریننده از سیدمرتضی آوینی، هجرت از هاپورو تا حالی رود، سوسنیاتی آثار دفاع مقدس، فکر کردن با سمدانی بنده، ادبیات طلسم انقلاب، حسینیه یا خاتمه‌ها جازه و دفاع مطهری، ابراهیم و بومرنگ‌های آسفتر به سوی موعود» (به جهاد آموزشی بازتیمیم، یک عروسک و یک قرص نان، کتابخانه سوره -

ماهنامه سوره شامل مطالبی از علیرضا کمری، رضا داوری، یوسفعلی میرشکاکه، محمدرضا خاتمی، جیدر یضاد، علی تاجدینی، علی معلم، آینه آینه جواد آملی، پیرتر نوربان، حسین چهزان، نعمت الله سعیدی و عبدالجواد موسوی است.

جوانه منتشر شد

شماره ۱۳۶ جوانه منتشر شد. این نشریه که به کوشش واحد انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی نومان در اختیار علاقه‌مندان قرار داده است حسینیه حضرت ابو الفضل (ع) دفاع چاب می‌شود، شماره ۱۳۶ خود را در فروردین ۱۳۸۲ با قیمت ۵۰

این شماره عنوان‌هایی این موضوعات است: مدام در نگاه پرندگان شویم قصه سبز بهار، شعر تصویر، سوزن، مسلمان بودم شرط بودم جدیگر، به چهلروز، مسافه پی توید جشن خنده، رنگ کالیپترو، معرفی دوستان خوب، مایه‌های پیدایش، رنگ کارمستی و -

به بهانه روز جهانی محیط زیست

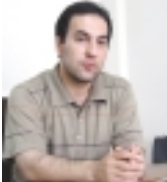
گزارشی از کتابخانه و انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست

دنیای پیرامون ما

که احیانا در اختیار دانشمندان باقی‌مانده اطلاعات لازم را به او می‌دهیم تا دست کم بداند باید به کدام منبع مراجعه کند. کارکنان این کتابخانه هفت نفر هستند که چهار نفر آنها لیسانس کتابداری و سه نفر دیگر فوق لیسانس کتابداری هستند.

انتشارات

رمانهای دفع مواد زاید خطرناک، منابع آب شیرین، اقتصاد در تنگنای اکولوژی، بی‌مهرگان کف‌زای آب‌های شیرین، حقوق کبفری محیط زیست از جمله کتاب‌هایی است که در مرکز چاپ و نشر سازمان حفاظت محیط زیست منتشر شده‌اند.

فرید علارابچی

سازمان محیط زیست از ابتدای تأسیس آن (سال ۱۳۶۶) به‌بخشی برای توجه به نشر کتاب فکر کرده است. اما از سال ۱۳۷۷ با تشکیل شورای چاپ و نشر در سازمان فعالیت‌های این قسمت جدی‌تر و متمركزتر شده است. اولین جلسه این شورای اس ام خرداد سال ۱۳۷۷ تشکیل شده است و تا پایان سال ۱۳۸۳ ۷۵ عنوان مورد تأیید شورا قرار گرفته‌اند تا برای چاپ آماده شوند. ولی ۵۲ عنوان از این کتاب‌ها تا پایان سال ۸۳ چاپ شده‌اند.

شش سال فعالیت

فرید علارابچی رئیس کارشناسان بخش آموزش و انتشارات و عضو شورای چاپ و نشر سازمان است. با او درباره چند و چون فعالیت‌های این شورا گفت‌وگو کردیم.

فصلنامه نقد روشنگران منتشر می‌شود

فصلنامه نقد روشنگران که به نقد و معرفی کتاب‌های منتشره هر فصل می‌پردازد از ابتدای فصل لیسانس کتاب‌نشر روشنگران منتشر می‌شود. به گزارش مهر، هدف نقد روشنگران، با هدف نقد و معرفی آثار ادبی، فرهنگی و هنری منتشر شده در دوره زمانی سه ماهه و با همکاری تعدادی از منتقدان مطوعات منتشر می‌شود. در این کتاب به جز نقد آثار منتشرشده مسائل دیگر مرتبط با حوزه نشر کتاب و خوانش کتاب توسط مخاطبان نیز گنجانده شده است. گفتنی است شماره اول این فصلنامه که به نقد و بررسی آثار منتشره در فصل بهار ۸۲ اختصاص دارد هم‌اکنون آماده انتشار است.

مدیر نشر روشنگران هدف از انتشار این مجموعه را اطلاع‌رسانی در خصوص کتاب‌های دانست که در طول یک فصل منتشر می‌شوند. اما اغلب این آثار توسط منتقدان و مطوعات دیده نمی‌شوند و بسیاری از این کتاب‌ها آثار قابل تأملی هستند که مورد غفلت واقع شده‌اند.

که احیانا در اختیار دانشمندان باقی‌مانده اطلاعات لازم را به او می‌دهیم تا دست کم بداند باید به کدام منبع مراجعه کند.

کارکنان این کتابخانه هفت نفر هستند که چهار نفر آنها لیسانس کتابداری و سه نفر دیگر فوق لیسانس کتابداری هستند.

انتشارات

رمانهای دفع مواد زاید خطرناک، منابع آب شیرین، اقتصاد در تنگنای اکولوژی، بی‌مهرگان کف‌زای آب‌های شیرین، حقوق کبفری محیط زیست از جمله کتاب‌هایی است که در مرکز چاپ و نشر سازمان حفاظت محیط زیست منتشر شده‌اند.

که احیانا در اختیار دانشمندان باقی‌مانده اطلاعات لازم را به او می‌دهیم تا دست کم بداند باید به کدام منبع مراجعه کند. کارشناسان کتاب‌های چاپ فرستاده، می‌توانند اما از سال ۱۳۷۷ با تشکیل شورای چاپ و نشر در سازمان فعالیت‌های این قسمت جدی‌تر و متمركزتر شده است. اولین جلسه این شورای اس ام خرداد سال ۱۳۷۷ تشکیل شده است و تا پایان سال ۱۳۸۳ ۷۵ عنوان مورد تأیید شورا قرار گرفته‌اند تا برای چاپ آماده شوند. ولی ۵۲ عنوان از این کتاب‌ها تا پایان سال ۸۳ چاپ شده‌اند.

سازمان محیط زیست از ابتدای تأسیس آن (سال ۱۳۶۶) به‌بخشی برای توجه به نشر کتاب فکر کرده است. اما از سال ۱۳۷۷ با تشکیل شورای چاپ و نشر در سازمان فعالیت‌های این قسمت جدی‌تر و متمركزتر شده است. اولین جلسه این شورای اس ام خرداد سال ۱۳۷۷ تشکیل شده است و تا پایان سال ۱۳۸۳ ۷۵ عنوان مورد تأیید شورا قرار گرفته‌اند تا برای چاپ آماده شوند. ولی ۵۲ عنوان از این کتاب‌ها تا پایان سال ۸۳ چاپ شده‌اند.

هم کتاب تأیید داریم هم ترجمه. موضوعاتی که کتاب دوباره آنها چاپ می‌کنید را بچگونه تقسیم بندی کرده‌اید؟ ما کتاب‌ها را به دو قسمت محیط زیست انسانی و محیط زیست طبیعی تقسیم‌بندی کردیم. بقیه شماره‌های فرعی نیز از دل همین دو موضوع بیرون می‌آید. پوجه‌ای که به این بخش اختصاص پیدا می‌کند، چقدر است؟

هر سال با توجه به جدول سازمان برنامه و بودجه، بودجه ای برای چاپ کتاب در اختیار ما قرار می‌گیرد که هر سال ثابت نیست.

در طول سال برنامه‌ای دارید که طبق آن باید تعداد کتاب خاصی را چاپ کنید؟

ما تعداد کتاب معینی در نظر مان نیست، تعداد کتاب‌ها

با توجه به حجم و اندازه آنها تغییر می‌کند.

سازمان محیط زیست از چاپ پایان‌نامه‌های دانشجویی

حمایت می‌کند؟

سال ۷۷ چاپ پایان‌نامه‌ها نیز در برنامه بود بود. اما

بعد از مدتی با توجه به محدودیت بودجه دیگر توانستیم

از چاپ پایان‌نامه‌ها حمایت کنیم ولی الان دیگر از نظر

مالی توانش را نداریم.

توسندگانی که فعالیت بیشتری در زمینه تألیف و چاپ

کتاب در این حوزه کرده‌ند، چه کسانی هستید؟

آقای مهندس هریک مجتربانی و دکتر هادی سامعی

از فعال‌ترین نویسندگان حوزه‌اند.

یادداشت
امید پارسا زاد

ایران‌ه،نوفته،عیاس‌امتنه،ترجمه-حسن‌کاشاده،نشر کارنامه،تهران-۱۳۸۷، قطع وزیری، گالنگور،قیمت: ۵۵۰۰ تومن

قبله حاشیه‌ها به منظور که نویسنده‌اش در پیشگفتار اشاره می‌کند، کتابی است درباره نهاد سلطنت در ایران نوین و چگونگی روبرویی این نهاد با چالش‌های داخلی و بین‌المللی عصر جدید. دکتر عیاس‌امتنه، استاد ایرانی ریشه‌های تاریخ و مطالعات بین‌المللی و منطقه‌ای دانشگاه ییل، در کتاب خود می‌کوشد آشکار کند که «چرا قوای تجدد به جای آنکه باعث زوال حکومت‌های پادشاهی سنتی شود، غالباً آنها را استحکام بیشتری بخشیده است.» او بر تمرکز بر زندگی ناصرالدین‌شاه قاجار، پادشاهی که برخورد عظیم دستگامهای ارتدشی جدید و قدیم در عهد سلطنتش رخ داده‌نمایش کرده است و در برابر تصویر فانی سلطان محمدشاه شرقی، تصویر واقع‌بینانه از موفقیت پادشاه عهد اسلامی ایران ارائه دهد.

نویسنده به این منظور، زندگی ناصرالدین‌شاه قاجار را از هنگامی که ولعهدی خردسال و متزلزل بود تا ۵۰ سال بعد که به عنوان سلطانی مقتدر و خودکام به قتل رسید، دنبال کرده است. بخش درآمد کتاب که عرصه سلطنت نام دارد، به تاریخچه ظهور سلسله قاجاریه، اوضاع اجتماعی و بین‌المللی ایران در دوران آقامحمدخان و فتحعلی‌شاه، رقابت حاشیه‌های مختلف این قلمبر و نقش روسیه در تقسیم‌اندوم سلطنت در خاندان عباس میرزا(الطبعه)تفصیلاً کند که پیش از مرگ بخار در گذشت،امی‌داند.

در فصل‌های اول و دوم کتاب، پزندگی و روحیات محمدشاه، پدیده ناصرالدین و رابطه پرشش با همسرش ملک جهان (مادر ناصرالدین و مهد علیای بعدی) آشنا می‌شود و در می‌بایم که رابطه تفرامیز این دو چگونگی

کتاب

یوهان‌عنوان کتابی است از ع. کاشانی که انتشارات نگاه معاصر ویرایش سوم آن را به چاپ رسانده است. این کتاب شامل دو بخش است: در بخش اول پاشایی به موضوعاتی چون: جهان محبت، راه شنکانه خلیل، سیر درون، جهان‌معتنق، زنجیر طبعی، سه

نشانه، نیروه‌ه‌تات می‌رکند. زندگی یوهان گنشرش آیین، نیروه‌ه‌بزرگ و انجمن بهروان پدروخته است. بخش دوم این کتاب در برزافنده متن یوهانی است. آثار یوهانی پانی، گزینیه‌هایی از سه سبببانی انجمن بهروان در سه سبب پانی، بخش نگاه معاصر میوه‌ا را در ۲۲۰۰ نسخه و با قیمت ۲۲۰۰ تومن راهی بازار نشر کرده است.

عکس‌های قدیمی تهران

عکس‌های قدیمی تهران توسط انتشارات بانگ قلم منتشر شد.

این کتاب که حاصل تحقیق و گردآوری محمدمهدی پارسایی و داریوش بهمانی است، شامل عکس‌هایی از تهران قدیم است که می‌تواند مهمت آشنایی نسل جدید با سحله‌ها، جایگاه‌ها، فضاهای تاریخی و حال نامدار تهران قدیم مفید واقع شود.

این کتاب که در قطع وزیری و در ۱۶۰ صفحه منتشر شده است، حاوی عکس‌های بسیاری متعلق به دوران قاجاریه و عکاسان سرشناس و معروف عهد ناصرالدین شاه است. این کتاب در ۵۰۰۰ نسخه و با قیمت ۲۰۰۰ تومن عرضه شده است.

دوران کودکی ناصرالدین را به کابوسی غم‌انگیز بدل کرده بود؛ در عین حال می‌بیینم که نخستین تماس ملک جهان با فرساده بریتانیا در تهران برای جلب حمایت از ولایت مهدی فرزندی، ناشی از هراس او از انقلابجوی شاه‌های دیگر آلی کاجار و راکشترهای حکومت امپراتوری عثمانی از سوی حاج میرزا آقاسی (وزیر و مراد محمدشاه) بوده است. وضعیت فلاکت‌بار اقتصادی و بی‌معهده آموزش کتافی و نادرست او، نقش رسوم دزد و بربر و افسارگری نخعینش، دلنستگی‌اش به تاریخ و جغرافیا و همچنین ماجراهای دوران حکومت او بر آذربایجان، به مثابه تمرینی برای فراموایی، موضوعات دیگر این دو بخش کتاب است.

فصل سوم کتاب از برگ حمدشده آغاز می‌شود و نقشی را که میرزافقی‌خان امیر نظام (امیرکبیر بعدی) در به تخت نشاندن و تثبیت قدرت ناصرالدین‌شاه جوان به عهد داشت، بررسی می‌کند. تصویری که از امیرکبیر در این فصل و فصل بعدی (شده و البته) ارائه می‌شود، با آنچه تاریخ رسمی ارائه می‌کند تفاوت بسیار دارد. خواننده در این دو فصل با نه‌پدیده‌های پیش روی ناصرالدین شاه از جمله نهفتن پایه، طعیان در خراسان و شورش سرایان در تهران آشنا می‌شود و روابط سیاسی پردیسینه حاکم بر پایتخت را در آن زمان می‌شناسد. فصل چهارم کتاب علاوه بر اپنه‌ا شمای کافی از نوری رابطه امیرکبیر و شاه جوان پیش چشم می‌گرداند و جوانی تدریجی این رابطه با نشان می‌دهد. جزئیات این رابطه عهد، مانند یه‌های حالی از امکانات ماب‌ن‌شده و البته ارائه شده که علاوه بر ارزش تاریخی، جذابیت دراماتیکی فراوان دارد و روشن می‌کند چرا نویسنده در آغاز فصل قبل امیرکبیر را نقطه عطفی در زندگی ناصرالدین شاه و یکی از تاریک‌ترین لحظات سلطنت او معرفی کرده است.

نگاهی به کتاب «قبله عالم» نوشته دکتر عیاس امانت

از تزلزل تا خودکامگی

موضوع جذاب دیگری که نویسنده در فصل شاه و اینکه به آن می‌پردازد، روابط بیخبر در ملت شاه -مهد علیا- امیرکبیر است که سرانجام با بدگمانی شاه و رقابت وزرای مختار روسیه و انگلستان همراه می‌شود و سقوط امپراتوری در پی می‌آورد. کشاکش مشرم میان شاه و امیر که از نگاه نویسنده کتاب نمادین از کشمکش تاریخی نهادهای سلطنت و وزارت در ایران برای به دست گرفتن قدرت بوده است، پایان به طاعت تلخ به دنبال دارد که شاید یکی از گرانترین فرصت‌های (استفراق دولتی بی‌توان با دستگاه اداری کارآمد و سیاهی‌رومنده را از ایران می‌گیرد.

فصل پنجم کتاب که طراز از مهنگره نام دارد با شرحی در مورد وضعیت نامه‌بخجار امور کشور، در زمان حدرات میرزا آقاخان نوری، جانشین امیرکبیر، آغاز می‌شود. اما درموضوع محورری این فصل «ماجرای موفقصد چندین نژ از بیوران فرقه پایه علیه جان ناصرالدین شاه است که به کشتار وحشیانه بیابان الحامید، بدگمانی شاه این بار می‌رفت دانسگین نوری شونده که او با زنجری خودرا نجات داد، اما این موفقصد پهنه‌ای شد تا شاه با استفاده از آن عباس میرزا، برادر ناتنی خود را به بغداد تبعید کند. به این ترتیب او که خطری بالقوه برای ولعهدی پسر ناصرالدین شاه محسوب می‌شد و مدعی احتمالی تخت و تاج بود، از صحنه سیاست ایران رانده شد.

عباس امانت در فصول ششم و هفتم کتابش به بررسی جنگ‌های بی‌سوفت هرات، کشمکش‌های میان ناصرالدین شاه با عباس بریتانیا در ایران، پستی و بلندی‌های سیاست خارجی او قطع رابطه با آنتنی با انگلستان و چرخش موقتی به سوی سیاست روسیه پرداخته است.

ظهور جیران، همسر محبوب ناصرالدین شاه و نزاع

جوابیه

... از آنجا که در شماره ۲۴۹ (صص ۱۲) کتاب هفته، از قول اینجناب دکتر محمد منصورنژاده، نکاتی مطرح گردیده که بسیاری از مطالب وارده از اساس صحت ندارد، خواهشمند است برابر قوانین مطبوعات، جوابیه حاضر که توضیح برخی نکات آن مصاحبه است را در شماره آینده کتاب هفته منتشر فرمایید.

نوشته تخصصی دانشگاه اینجناب علوم سیاسی با گرایش «اندیشه» است و از این جهت که «اندیشه به معنای حکم و به معنای کلام تأثیر گذار است، از هر صاحب اندیشه‌ای پیداست. خصوصاً کسی که در این گرایش فارغ التحصیل است. اندیشه از منظره نظر است و حکیم و کلام صیغه‌های عملی دارند و از اساس با هم متفاوت‌ند.»

۱)تصیر تولید هیجان و مباحث مربوط به هیجان، محصول کار دوست مصاحبه‌کننده است و در آن مصاحبه که ضبط عهدشه است. صحبتی از هیجان در میان نبود و گفته شده که برداشت سوئی از سیاست در جامعه وجود دارد؛ زیرا با میوه‌های فاسد آن سر و کار داشته‌اند. وگرنه سیاست درست تومندان است که ورشده، مانده، نشانده، برگ و میوه‌های سالم هم دارد که معمولاً این محاسن و امتیازات سیاست، در عمل کمتر به دست دیگران رسیده متفاوت‌ند.»

۳) این تغییر که آنچه که طی این هشت سال در عرصه کتاب‌های علوم سیاسی در ایران منتشر شده، میوه‌های فاسد تر بحث سیاست ناپدیده می‌شوده از اساس تکلیب شده و ربطی به باورها و گفته‌های اینجناب ندارد. اینجناب به عنوان یک دانش آموخته سیاست، چگونه به خودم جسارت می‌دهم که حاصل کار استنادید و فعلاً در عرصه اندیشه سیاسی با گستاخانه به زیر سؤال برم؟!

۴) آنکته که در تولید علم ادر علوم انسانی موفق بوده‌ایم، منتها این موفقیت بیشتر در تفکر و اندیشه روحانیت حاصل شده است و این موفقیت نیز و اما در ترجمه از عربی بوده است یعنی اینکه جمله‌ای پارادوکسیکال است؛ چگونه در تولید علم موفقیم، اما اما مدار ترجمه ایم؟! ربطی نیز به اظهار نظرهای اینجناب ندارد.

اینجناب اگر اشکالی به حوزه و دانشگاه داشته باشم (که دارم) آن است که کارهای تولیدی کم انجام داده و هر دو معدودی به نوعی به ترجمه متون و علم مشغول‌اند و حال آنکه جا دارد پس از ۲۵ سال تجربه انقلاب فرهنگی در ایران، تولیدات ما خصوصاً در حوزه علوم انسانی چشمگیر تر و قابل توجه تر باشد.

۵-صرف بی‌ربط دیگری که به اینجناب نسبت داده شده است، آن است که ما در نهایت مجبور به تکیه بر ترجمه هستیم و به نظر می‌رود هیچ حل دیگری نیز وجود نداشته و این سخن سخیف را کلام حلقای ادما می‌کند که در اصل دیگری نیز از ترجمه نداریم؟! ترجمه می‌تواند مواد خامی باشد که تا که بر اساس ترتیب آن با دانش ها و تجربیات خردی و مسائل بومی، به دستاوردهای تازه‌ای در علم برسیم.

امید است که در مباحث تخصصی، باحوصله، دقت و اما اندازی بیشتری تلاش به عمل آید.

با تشکر از همه دست‌اندرکاران عرصه نشر.

در مورد موضوع ولایت‌عهدی که تاریخ قدرت میان نوری و مهد علیا را به هم می‌زد، موضوع فصل هشتم کتاب است که در آن چگونگی سقوط میرزا آقاخان نوری و نقش وزیر مختار وقت بریتانیا در آن شرح شده است. در فصل آخر کتاب نیز به شیوه فصل‌های پیشین، حوادث سی سال پایانی عصر ناصرالدین شاه را به همبر و تحلیل‌های روانشناختی و سیاسی آنها همراه با ارائه نمونه‌هایی از رفتارها، مکتوبات، تصاویر و نوشته‌ها در هر می‌گیرد.

از نکات برجسته کتاب قبله عالم ترجمه روان حسن کاشاده است که در تماس مداوم با نویسنده به دست آمده و این اطمینان را به خواننده می‌دهد که برگردانی دقیق از متن اصلی را در اختیار دارد. همچنین دقت و موشکافی ناشر در همه جای کتاب به چشم می‌خورد.

در این میان چند اشکال کوچک وجود دارد که در ارائه چنین آثاری گزویی از آن نیست و لابد در چاپ‌های بعدی اصلاح می‌شود. از جمله این اشکالات عدم هماهنگی بعضی تاریخ‌هاست که بهترین مورثین مورثی شاید در نقل تاریخ قبل امیربندو داده است. دست‌کم دو روایت از تاریخ قبل امیر در هیچ توضیحی، در کتاب آمده، تاریخ قبل امیر در صفحه ۸۳، روز جمعه ۱۷ ربیع الاول ۱۲۸۲ (دهم زائویه ۱۸۵۲) ذکر شده، در حالی که در صفحه ۲۲۷ و صفحات پس از آن یکی دو جا تاریخ پیش‌مدرسی ارائه شده است. با توجه به تطبیق تقریبی از دهم زائویه ۱۸۵۲) و خیر نقل شده از روزنامه اوقاف، در صفحه ۲۲۲ کتاب به نظر می‌رسد تاریخ ۱۷ ربیع الاول صحیح باشد)

در صفحه ۲۸۲ کتاب نیز به تصویر شماره ۲۹ ارجاع داده شده که احتمالاً منظور تصویر شماره ۲۰ بوده است.

کتاب

سه کتاب

از مرکز پزشکی صارم

«فناوری مهندسی بافت»، «فلسه‌سی‌ا‌زی و و آنتنی بیویژیک‌های طبیعی» عنوان سه کتابی است که مرکز پزشکی صارم با همکاری نشر طلوس به چاپ رسانده است.

فناوری مهندسی بافت، تألیف دکتر قاسم آغشیری با همکاری دکتر ابوطالب صارمی و خاتم ترکیب شمس‌الدین، کتابی است در ۹ فصل که به موضوعاتی چون مهندسی بافت، مباحث زیست‌شناسی، مهندسی بافت استخوان، بافت غضروفه، مهندسی اعصاب و... می‌پردازد. شمارگان این کتاب ۱۰۰۰ نسخه است.

آنتنی بیویژیک‌های طبیعی یا پدیده‌های نلیمیکروبی و کاربرد آنتنی آنها، کتابی است از دکتر قاسم آغشیری و همکاری دکتر ابوطالب صارمی و خاتم زهره آزادی پوری که در ۱۰۰ نسخه آماده شده است.

«فلسه‌سازی (کلونینگ) کتابی است از دکتر ابوطالب صارمی که در ۲۰۰ نسخه و در روزده بخش راهی بازار نشر شده است.

در ادامه سلسله گزارش‌های نشر و کتابخوانی استان‌های کشور، در این شماره به وضعیت نشر و کتابخوانی دو استان آذربایجان شرقی و همدان می‌پردازیم.

نشر و کتابخوانی در آذربایجان شرقی

استان آذربایجان شرقی به‌مرکزیت تبریز در شمال غربی ایران دارای سوابق طولانی در عرصه فرهنگ و هنر است و شخصیت‌های برجسته‌ای را در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی و ادبی به جامعه عرضه کرده است. در حوزه صنعت چاپ که زیربنای آثار مکتوب به‌شمار می‌آید، استان آذربایجان شرقی نخستین استانی است که صنعت چاپ کشور در آن راه افتاده و اولین چاپخانه ایران در شهر تبریز دایر شده است. تا سال ۱۳۷۶ تبریز فقط دارای ۲۲ دستگاه افست تک‌رنگ بود و در پایان نیمه اول سال ۸۳ تعداد این دستگاه‌ها به ۲۰۰ دستگاه افست تک‌رنگ، ۲۰ دستگاه افست دورنگ و ۱۰ دستگاه افست چهاررنگ افزایش یافت. نخستین جشنواره صنعت چاپ شمال غرب کشور در آبان‌ماه ۱۳۷۸ در نمایشگاه بین‌المللی تبریز با هدف معرفی توانمندی‌های صنعت چاپ برگزار شد و در روزهای بعدی این جشنواره به ترتیب در سال‌های ۸۰، ۸۱، ۸۰، ۸۲ با استقبال چشمگیر چاپخانه‌داران و صنوف مربوطه با موفقیت برگزار شد. طی این سال‌ها نیز نشست‌های عمومی چاپخانه‌داران استان برای رفع مشکلات برگزار و روز ملی صنعت چاپ گرامی داشته شد.

انتشارات

در سال ۱۳۷۶ تعداد ۱۷۷ عنوان کتاب مجوز نشر گرفت و برای ۲۲۰ عنوان کتاب دیگر مجوز چاپ صادر شد. در سال ۱۳۷۷ تعداد مجوزهای نشر به ۲۰۶ عنوان رسید. در سال ۱۳۷۸ تعداد کتاب‌های چاپی در استان به ۲۷۱ عنوان بالغ شد. میزان کتاب‌های چاپ اول در سال ۱۳۷۸، ۱۹۱، ۷۸ عنوان بود که این رقم در سال ۱۳۷۹ با رشد ۹۷ درصدی به ۲۰۰ عنوان رسید. در سال ۱۳۸۰ تعداد کتاب‌های چاپی و منتشر شده به ۴۹۶ عنوان رسید که با ۳۳۳ عنوان افزایش نسبت به سال ۱۳۷۹ رشدی معادل ۸۲ درصد را نشان می‌دهد.

کتابخوانی و کتابخانه‌ها

۱) تهیه میکروفیلم از نسخ خطی
یکی از اقدامات ارزنده اداره کل فرهنگ و ارشاد

عنوان چاپخانه	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳
	۸۶	۸۹	۱۰۳	۱۶۴	۱۶۹	۲۷۹	۲۸۰

اسلامی این استان تهیه میکروفیلم از کتاب‌های خطی است که ذخیره‌ای گرانبهای کتابخانه مرکزی تبریز به‌شمار می‌رود. این مجموعه در سال ۱۳۷۶ دارای ۱۳۶۶ عنوان کتاب خطی بود که با همت افراد نیکوکار در سال ۱۳۸۳ به ۳۳۳۱ عنوان رسید.

در زمینه بهبود وضعیت کتابخوانی برای تجهیز کتابخانه‌های عمومی به ۴۶ دستگاه رایانه و ۹ دستگاه چاپگر و ارائه خدمات اینترنت در کتابخانه‌ها نیز اقداماتی صورت گرفته است.

۲) معرفی ناشرین برتر استان و نشست نقد و بررسی کتاب

کارنامه نشر و کتابخوانی (۱۳۸۳-۱۳۷۶)

آذربایجان شرقی و همدان

برگزار شده است. از جمله آنها می‌توان از نمایشگاه کتاب مرند در سال ۷۸ یاد کرد. در شهر تبریز نیز نمایشگاه بین‌المللی کتاب در سال ۷۸ با حضور ۶۸۰ ناشر داخلی و خارجی و با ارائه ۵۰۰ هزار جلد کتاب برگزار شد و در سال ۷۹ به همین صورت ۱۰۰۰ ناشر شرکت کردند و از ۱۵ کشور خارجی نیز ناشرانی حضور داشتند.

نشر و کتابخوانی در همدان

استان همدان مهد این سینما حکیم و فیلسوف و باامطاهر عریان شاعر و عارف است. سابقه فرهنگ و تمدن همدان امروزی و هگمتانه دیورزی بر کسب پوشیده نیست. امروزه شخصیت‌های برجسته‌ای در حوزه دین و فرهنگ از این دیار برخاسته‌اند. جایگاه فرهنگ و به‌طور خاص نشر و کتاب در این استان ریشه در تمدن دیرینه آن دارد. بررسی وضعیت نشر و کتابخوانی بین سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ در همدان مورد توجه ماست که در پی می‌آید.

کتابخانه‌ها

توسعه و تجهیز کتابخانه‌های استان طی سال‌های ۵۱۶ تا ۸۳ سیر صعودی را نشان می‌دهد که می‌توان به رشد ۱۷۵ درصدی تعداد کتابخانه‌ها در ۹۲ درصدی تعداد کتاب‌های موجود در کتابخانه‌ها و رشد ۳۳۰ درصدی تعداد اعضای کتابخانه‌ها و بالاخره از رشد ۲۲۰ درصدی امکانات رایانه‌ای خبر داد.

صنعت چاپ

وضعیت صنعت چاپ طی سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ از رشد سالانه ۲/۵ درصدی برخوردار بوده است. تعداد چاپخانه‌های این استان در سال ۷۶ حدود ۳۱ دستگاه بود که به ۲۳ دستگاه در سال ۸۳ رسید. تا سال ۷۹ چاپخانه‌ای برای چاپ نشریات در این استان وجود نداشت که با تدبیر مسز اولان، دستگاه مدرن چاپ نشریه در سال ۸۰ راه‌اندازی شد.

انتشارات

در ابتدای سال ۷۶ ناشران استان همدان به ۱۷ ناشر می‌رسید که این رقم تا ۲۲ در صد رشد سالانه به ۷۱ به مرکز انتشارات رسید. انتشار کتب دینی در سال ۷۶ در این استان ۱۵ عنوان بود که در سال ۱۳۸۳ با میانگین رشد سالانه ۲۲ عنوان به ۶۱ عنوان رسید. کتاب‌های علمی با ۱۸ عنوان در سال ۱۳۷۶ به ۶۸ عنوان در سال ۱۳۸۳ رسید. است که میانگین رشد سالانه ۲۵ درصدی را نشان می‌دهد. کتاب‌های ادبی نیز از رشد قابل توجهی برخوردار بوده‌اند. در سال ۱۳۷۶ تعداد کتاب‌های ادبی منتشر شده تنها ۸ عنوان بود که در سال ۱۳۸۳ به ۲۰ عنوان رسید که به لحاظ شمارگان رشد ۴۰ درصدی را نشان می‌دهد.

در حوزه نشر ترجمه نشران وضعیت مطلوبی نداشته‌اند. در سال ۱۳۷۶ تنها ۵ عنوان کتاب در این استان ترجمه و منتشر شد. این در حالی است که در سال ۱۳۸۳ ۱۳ میانگین رشد سالانه مثقی ۲ عنوان رسید.

کتابفروشی‌ها در این استان ۳۸ واحد بود که با میانگین رشد سالانه ۱۰ درصدی در سال ۱۳۸۳ به ۷۷ واحد رسید.

کتابخانه‌ها

کتابخانه‌های عمومی در همدان نیز از رشد سالانه ۶ درصدی برخوردار بوده است. به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۶ تعداد کتابخانه‌های عمومی ۲۸ باب بود که در سال ۷۹ به ۳۶ باب رسید. با افزایش متوالی به ۴۲ باب در سال ۱۳۸۳ رسید.

در این کتابخانه‌ها در سال ۱۳۷۶ تعداد ۱۸۳۱۱۴ عنوان کتاب وجود داشت که با میانگین رشد

عنوان-سال	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳
کتاب منتشر شده	۱۵۹	۱۶۹	۲۲۰	۲۷۱	۲۹۴	۴۹۰	۴۹۰	۴۳۲
کتاب چاپ اول	۱۷۱	۲۰۵	۲۹۱	۳۰۰	۳۶۰	۴۴۴	۳۷۵	۴۲۳
کتاب چاپ مجدد	۸۷	۶۴	۹۹	۷۱	۱۴۴	۱۲۸	۱۲۵	۹۹
کتاب تالیفی ۲	۱۶۹	۲۲۲	۲۰۹	۲۷۷	۳۶۰	۳۳۰	۳۲۰	۲۸۹
کتاب ترجمه	۷۶	۵۹	۱۵	۲۳	۶۶	۸۶	۹۰	۳۳
ناشرین	۷۲	۷۱	۷۴	۷۷	۱۱۶	۲۰۵	۲۵	۲۲۳

عنوان-سال	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳
کتاب منتشر شده	۱۵۹	۱۶۹	۲۲۰	۲۷۱	۲۹۴	۴۹۰	۴۹۰	۴۳۲
کتاب چاپ اول	۱۷۱	۲۰۵	۲۹۱	۳۰۰	۳۶۰	۴۴۴	۳۷۵	۴۲۳
کتاب چاپ مجدد	۸۷	۶۴	۹۹	۷۱	۱۴۴	۱۲۸	۱۲۵	۹۹
کتاب تالیفی ۲	۱۶۹	۲۲۲	۲۰۹	۲۷۷	۳۶۰	۳۳۰	۳۲۰	۲۸۹
کتاب ترجمه	۷۶	۵۹	۱۵	۲۳	۶۶	۸۶	۹۰	۳۳
ناشرین	۷۲	۷۱	۷۴	۷۷	۱۱۶	۲۰۵	۲۵	۲۲۳

کتابخوانی

وضعیت صنعت چاپ طی سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ از رشد سالانه ۲/۵ درصدی برخوردار بوده است. تعداد چاپخانه‌های این استان در سال ۷۶ حدود ۳۱ دستگاه بود که به ۲۳ دستگاه در سال ۸۳ رسید. تا سال ۷۹ چاپخانه‌ای برای چاپ نشریات در این استان وجود نداشت که با تدبیر مسز اولان، دستگاه مدرن چاپ نشریه در سال ۸۰ راه‌اندازی شد.

نمایشگاهها

در سال ۱۳۷۹ نمایشگاه کتاب همدان با ۲۰۰۰۰ عنوان کتاب در محل آرامگاه باباطاهر برگزار شد. در مرداد سال ۸۱ نیز با حضور ۵۰۰ ناشر و با عرضه ۲۵ هزار عنوان کتاب نمایشگاه مشابه برپا شد و در کنار آن برنامه‌های سرای اهل قلم و نقد و بررسی کتاب برگزار شد. هفته کتاب بین سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ در همدان نیز همراه با برپایی نمایشگاه کتاب بوده است. طی این سال‌ها افراد به وضعیت رانگان کتابخانه‌ها دومی آمدند و در شهرستان‌ها در کنار مساجد و مدارس، نمایشگاههای کوچک کتاب با ارائه تخفیف برپا می‌شد. برگزاری برنامه‌های جشن کتاب در کتابخانه‌های عمومی و کانون‌های فرهنگی، هنری مساجد، آه‌های چندین هزار جلد کتاب به کتابخانه‌ها و مراکز آموزشی، تجلیل از ناشران، نویسندگان و چاپخانه‌داران نمونه به همراه مسابقه‌های کتابخوانی در هفته کتاب و ایام نمایشگاه از این جمله‌اند.

اردبیه‌ت اسال در مراسم افتتاحیه هجدهمین نمایشگاه کتاب تهران، انتشارات مدرسه در کنار انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بخش ناشران دولتی به عنوان ناشر برگزیده معرفی شد و لوح تقدیر دریافت کرد.

همین سآله بهانه‌ای شد تا به سراغ مهتدس محمدصادق عزیزی مدیر این انتشارات برویم و با او که ۳۴ سال سابقهٔ تدیس در آموزش و پرورش و تجربه کارش در سال‌های پیش از انقلاب را در کارنامه خود دارد، درباره اهداف و فعالیت‌های این انتشارات به گفت‌وگو بنشینیم؛ گفت‌وگویی که حاصل آن را در گزارش این هفته ما می‌خوانید.

پیشینه وهدف

انتشارات مدرسه در سال ۱۳۶۶ با هدف پشتیبانی برنامه درسی و تکمیل بسته آموزشی تأسیس شده‌است.
آفتور که در شانسیامه آثار این انتشارات می‌توان دید، این مؤسسه زیرمجموعه‌ای از سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است.

به گفته مهتدس محمدصادق عزیزی مدیر این انتشارات، در وزارت آموزش و پرورش برای هر درس برنامه‌ای وجود دارد که مواد آموزشی بر اساس آن تولید می‌شود. او می‌گوید برای دانش‌آموزانی که در یک توجیع نرمال قرار گرفته‌اند و بچه‌هایی با استعداد پایین، بااستعداد نرمال و تیزهوش در میان آنها هست، کتاب درسی به تنهایی کافی نیست. انتشارات مدرسه برای تکمیل بسته آموزشی و تأمین نیازهای دانش‌آموزان تأسیس شده و در واقع مأموریت اصلی آن تحقق هدف‌های برنامه‌های درسی در کنار کتاب‌های درسی است که در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و وزارت آموزش و پرورش تألیف می‌شود.

از او درباره بوجه انتشارات مدرسه می‌پرسم. می‌گوید: «ما به عنوان یک مؤسسه که به‌صورت شرکعی و خودگردان اداره می‌شود، هیچ اعتبار و بوجه دولتی نداریم و حتی یک ریال از وزارت آموزش و پرورش بوجه دریافت نمی‌کنیم. خودمان باید کتاب چاپ کنیم، بفروشیم و مؤسسه را اداره کنیم. آموزش و پرورش هم هیچگونه تعهد و تضمینی به ما نمی‌دهد که مدارس کتاب ما را بپسند و پولشان را به‌صورت تضمین شده برگردانند.

می‌پرسم: امکان عرضه و تبلیغ مستقیم را در مدارس دارید؟ می‌گوید: ما هم مثل سایر ناشران کمک‌آموزشی در بخش خصوصی، می‌توانیم در سطح مدارس آثار خود را معرفی کنیم اما صرف‌ا اینکه ما به‌طور ساختار یافته و از نظر حقوقی زیرمجموعه وزارت آموزش و پرورش هستیم، مدارس از ماتبعیت نمی‌کنند. بنابراین ما هم در کنار سایر ناشران کمک‌آموزشی کتاب‌هاییمان را عرضه می‌کنیم. اگر مسؤلان مدارس بپسندیدند، به معلمان و دانش‌آموزان عرضه می‌شود.

انتشارات مدرسه چه می‌کند؟

بنا به گفته مهتدس عزیزی همه ساله در وزارت آموزش و پرورش حدود ۸۰۰ عنوان کتاب درسی تولید و منتشر می‌شود و هر سال به تعداد دانش‌آموزان چاپ می‌شود. بنابراین به‌طور تقریبی سالانه ۸۰۰ میلیون جلد کتاب در این وزارتخانه به چاپ می‌رسد.

او می‌گوید: به تعداد پایه‌های تحصیلی دروس متغی وجود دارد. مأموریت اصلی انتشارات مدرسه این است کتاب‌هایی تولید کند که به سطح یادگیری

کنک کند. نمی‌شود دفعتاً همه این کتاب‌های کمک‌آموزشی را منتشر کرد. انتشارات مدرسه چون خودگردان است و بودجه‌ای هم ندارد، به آرامی این کار را انجام می‌دهد و برای کتاب‌های درسی، کتاب‌های کار و کمک‌آموزشی تألیف و منتشر می‌کند. طبیعتاً خیلی وقت لازم است تا به نقطه‌ای برسیم که برای همه کتاب‌های درسی، کتاب کمک‌درسی منتشر کنیم.

با این همه مطلق جدالونی که مهتدس عزیزی نشنام می‌دهد، انتشارات مدرسه در سال گذشته ۳۶ عنوان کتاب منتشر کرده که ۱۹ عنوان آن چاپ اول و ۱۷ عنوان تجدید چاپ بوده است.

پروژه‌هایی نظیر «فرانگان»، «چهره‌های درخشان»، «چلچراغ»، «آفتاب»، «دایرةالمعارف هندسه»، «قطره و دریا» و… گوشه‌ای از فعالیت‌های

اولین نمایشگاه کتاب تهران

کتاب‌های آموزشی و فنی چاپی

مجله‌های ویژه برای کودکان

مدل تقاضای ازننگ بود تا کتاب کمک آموزشی، بر اساس آنچه در بورس معرفی این طرح آمده، کتاب راهنمای مریی، الگویی نکرش چندبندی را در آموزش کودکان به مریشان ارائه می‌دهد. این الگو از هنر و علم به عنوان دو مؤلفه دانشدستی در زندگی کودک سخن می‌گوید و در تفکیقی فرایندمدار و کودک محور فراهم آمده است.

در کتاب مرجع هنر و علم در این بسته آموزشی ۱۳۴ اثر درباره «زمین ما و آنچه در آن است» به زبان قصه، بازی، نقاشی، شعر، نمایش، کار دستی و فعالیت‌های تجربی، ریاضی، اجتماعی و… ارائه می‌شود. این آثار توسط ۲۴ نفر از هنرمندان و متخصصان در عرصه ادبیات و علم و هنر کودکان نگاشته شده و در بخشی از آن فهرستی از کتاب‌های مناسب کودکان و کتاب‌های مطالعه مریشان آمده است که نام بیشتر ناشران بر کار کودک و نوجوان کشور را می‌توان در آن دید. کتاب «کاریزگ کودکه» بخش بزرگی از این بسته آموزشی است که در آن کاریزگ‌هایی برای ارزیابی

محکمی برخوردار است و اعداداریم که نه تنها در ایران، بلکه در بسیاری از کشورهای بنظیر است.

وی می‌گوید: برای تبیین اهمیت این بسته باید به آموزش و پرورش برگرسیم. در وزارت آموزش و پرورش برای همه دروس و پایه‌ها برنامه هدف و وجود دارد اما در مورد دوره آمادگی هیچ کتاب مدون علمی پیدا نمی‌کنید و در مهد کودک‌ها و آمادگی‌ها از کتاب‌های مختلفی که با ذوق و سلیقه تویسندگان مختلف تهیه شده استفاده می‌شود. این کتاب‌ها فقط یک کتاب هستند. از نظر علمی قابل تأمل هستند و باید روی آنها کار کارشناسی انجام بگیرد. اما مسأله مهمتر این است که واحدهای آموزشی آمادگی از تراز نسبی برخوردار نیستند. در حالی که در پایه‌های تحصیلی دیگر این تراز وجود دارد. در دوره‌های آمادگی سطح

کارمتوج و متفاوت است و به امکانات، دانش و مهارت مریشانی بستگی دارد که در آن دوره کار می‌کنند.

این بسته آموزشی بخش‌های مختلفی دارد: کتاب راهنمای مریی، کتاب هنر و علم کتاب مرجع، کتاب «کاریزگ کودک»، کتاب ثبت مشاهدات و بازیابی پیشرفت، کارت‌های قصه‌گویی، کارت‌های فعالیت، نگاره‌ها، نگاره‌های مراکز فعالیت و نگاره مطلق جدول سخنگویی ویژه مناطق درونانه، که عکس مستند، نورآوردنیوی پازل حلال، نوار موسیقی ترانه‌های زمین و نوار صوتی قصه‌های زمین.

مهتدس عزیزی بسته آموزشی را که روی میز کنفرانس افکش پهن شده مورد به مورد بریم شرح می‌کند و من ناخودآگاه در ذهنم به مقایسه می‌پردازم و به یاد تنها کتاب تازنجی رنگی می‌افتم که در دوره آمادگی از روی آن با ما آموزش می‌داند و بیشتر شبیه

صورتک خندان، گریبان و بی‌غلویت هست که به بچه‌ها امکان می‌دهد بعد از انجام فعالیت نظر خود را با رنگ کردن یکی از آنها اعلام کنند. این ارزیابی‌ها در کتاب ثبت مشاهده در کنار نگاره‌هایی که به کودک و کارا و ثبت می‌شود.

در کارت‌های قصه‌گویی در این بسته آموزشی نیز در روی هر صفحه تصویر داستان و پشت آن متن داستان آمده که مریی، داستان را بر اساس آن برای کودک تعریف می‌کند اما کودک فقط شنیده معنی نیست و به‌صورت حلال در فعالیت قصه‌گویی سهیم می‌شود.

کتاب راهنمای مریی، کتاب کاریزگ کودک، کتاب ثبت مشاهدات و بازیابی پیشرفت و بخش عکس‌های مستند این مجموعه به گوشش سهیم بازنگان تألیف شده است. مدیر هنری عکس‌های مستند نیز کاظم طلائی است.

مهتدس عزیزی می‌گوید این پروژه سه بسته آموزشی با هشت موضوع است و بسته بعدی به‌خشن خواهیم کرد، من و ماما نام دارد. فرصتدیم که آن را برای همراه منتشر کنیم، کار سخنی است ولی تلاش می‌کنیم برای همراه آن را به مهد کودک‌ها و آمادگی‌ها برسانیم.

یک کله‌دوستانه

وقتی برای تهیه گزارش ایه استقبال نمایشگاه کتاب، با گروهی از ناشران کودک و نوجوان گفت‌وگوهایی کوتاه تلفیقی انجام می‌دام، گفت‌وگویی نیز با مهتدس عزیزی داشتم. او از اینکه اولین کسی بودم که از کتاب هفته با او تماس

می‌گرفتم کله داشت و معتقد بود چون به انتشارات مدرسه به چشم یک ناشر دولتی نگریسته می‌شود، فعالیت‌هایش در شرایط مرتبط با کتاب متعکس نمی‌شود، به او می‌گویم: همان زمان تصمیم گرفتم برای اینکه اجتنافی نشده باشد، گزارش از انتشارات مدرسه تهیه کنیم. می‌گوید: آن یک کله خودم‌های دوستانه بود اما ما سقانه ما در نگاه‌هایمان دچار افراط و تفریط می‌شویم. در سال‌های اول انقلاب به دلیل اقتضانات و شرایط آن روز کشور، نگاه مسؤولان ما بسیار متمرکز و دولتی بود، با پایان جنگ، به مرور نگاه‌ها عوض شد. اما نادیده گرفتن انتشارات مدرسه فقط به این دلیل که نام یک وزارتخانه را بر پیشانی خود دارد، فقط مخصوص کتاب هفته یا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیست. ناشران خصوصی هم چنین نگاهی نسبت به ما دارند و نگاه خیلی‌ها به من، نگاه به یک مدیر دولتی است و می‌گویند اینکه ضمن ندارد چون کتابی که چاپ می‌کند، به‌راستی به فروش می‌رسد. برای این مسأله یک صغرا گبیری

با انتشارات مدرسه

یک ناشر برگزیده در خدمت دانش‌آموزان

منطق هم می‌چینند. سفرای قضیه این است که اینجا انتشارات مدرسه در درون وزارت آموزش و پرورش است. گبرایش هم این است که مال وزارت آموزش و پرورش است. نتیجه‌گیری هم این است که ما نمی‌تداریم و همه کتاب هایمان را بواسطی می‌فروشیم. وی ادامه می‌دهد:اسمال که در نمایشگاه کتاب به‌عنوان ناشر برگزیده انتخاب شدیم بعضی از ناشران صراحتاً این صغرا گبریا مطرح می‌کردند. من برایشان توضیح می‌دادم که این طور نیست. ما از امکاناتی که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌ناشران خصوصی می‌دهد بی‌بهره‌ایم. شما بروید سابقه‌ای پیدا کنید که در فهرست‌های خرید وزارت ارشاد یک نسخه کتاب از ما خرید شده باشد. بنابراین صغرا گبریا قضیه درست است ولی نتیجه‌گیری غلط.

در انتهای فهرستی که انتشارات مدرسه در نمایشگاه کتاب اسمال عرضه کرد، آسامی نمایندگی‌های فروش انتشارات مدرسه در تهران و شهرستان‌ها ارائه شده بود. ۱۹۰ نمایندگی فروش در تهران و ۳۵۹ نمایندگی فروش در شهرستان‌ها رقم قابل ملاحظه‌ای است که به مدد سیستم توزیع انتشارات مدرسه به دست آمده.

عزیزی می‌گوید: نماینده‌های فروش ما کتابفروشی‌ها هستند، آن هم با این وضعیت بد اقتصادی که همه ناشران از آن می‌تلند. کتابفروشان ما مثل داروسازان هستند. شما هیچ داروخانه‌ای را پیدا نمی‌کنید که فقط دارو بفروشد؛ لوازم آرایشی و بهداشتی هم می‌فروشند تا از ثبیت داشته باشند. کتابفروشی‌ها هم همین‌طورند. به معدود کتابفروشی‌های شهرستانی اگر لوازم التحریر نفروشند و رزگشتگی می‌شود. در چنین وضعیتی ما با کتابفروشی‌های شهرستانی کار نمی‌کنیم و با وجود همه مداخلات برای آنها کتاب می‌فروشیم و مطمئن هستیم پولشان چه زمانی برمی‌گردد. بنابراین ما با مسئله‌ملاطتی که ناشر خصوصی ما آن مواجه است، سر و کار داریم.

با این وجود انتشارات مدرسه از نمای دورست کتاب ناشر دولتی به نظر می‌رسد و همان‌طور که مهندس عزیزی می‌گوید این تصور وجود دارد که هر کتابی چاپ کنند، براحتی به فروش می‌رسد، اما او معتقد است که افت شمارگان کتاب‌های این ناشر از ۵۰۰۰ نسخه به ۳۰۰۰ نسخه گواه این امر است که چنین اتفاقی نمی‌افتد. او می‌گوید در سال ۸۳ تعداد کتاب‌های تجدید چاپی ما از کتاب‌های چاپ اولمان بیشتر بود و عملاً از آذرماه سال گذشته روند چاپ کتاب‌های چاپ اولمان متوقف شد.

مؤسه فرهنگی مدرسه برهان

شاید این میان‌تربعات نبود فکر کنید انتشارات مدرسه مؤسسه‌ای راهم درون خود جای داده است. خود من هم وقتی این نام را در ابتدای یکی از کتاب‌های این ناشر دیدم، همین فکر را کردم. اما مهندس عزیزی می‌گوید: به لحاظ فنی چون «مدرسه» یک کلمه عام بود؛ ثبت شرکت‌ها را یا ایجاد گرفت. ضمن اینکه این مؤسسه کار خود را با عنوان «انتشارات مدرسه» شروع کرده بود و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم این ایراد مطرح کرد که باید در قالب مراکز فرهنگی فعالیت کند. به همین خاطر مؤسسه‌ای را با نام مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان به ثبت رساندیم و این ساله حل شده آرام انتشارات مدرسه که یک کتاب باز و دو پورده را به ذهن متبادر می‌کنند. در بین‌خانه‌ای که نهاد ریاست جمهوری هست به ثبت رساندیم و از همان آرام استفاده می‌کنیم؛ چون در ذهن مردم به نماد آشنایی تبدیل شده است. بنابراین هیچ اتفاقی نفتاده ما مؤسسه‌ای را اداره می‌کنیم که در درون آموزش و پرورش جای دارد و همان مالوریت‌های سابق را داریم و این صغراً یک تغییر نام است.

فرایندهای نشر

انتشارات مدرسه تمام فرایندهای نشر را در خود

جای داده است. عزیزی می‌گوید: از موقعی که کلید یک کار زده و تألیف می‌شود، بعد به ویراستاری و واحد فنی می‌رود و مراحل حرفه‌یی، آماده‌سازی، تصویرگری و رسامی انجام می‌شود، بعد کار به لیتوگرافی سپرده می‌شود و به چاپخانه می‌رود، تمامی این بخش را در انتشارات مدرسه داریم به اضافه اینکه کتاب از چاپخانه به واحد بازرگانی می‌رود. بنابراین این فرایند گسترده پرسنل زیادی را هم می‌طلبد.

در انتشارات مدرسه پیش از صدقفر به‌طور تمام وقت کار می‌کنند و این آمار کسانی را که به صورت پروژه‌ای برای این ناشر کار می‌کنند شامل نمی‌شود. به اضافه اینکه به‌صنوح عزیزی نمایندگان‌های این ناشر که شمارشان به ۵۰۰ کتابفروشی در سراسر کشور می‌رسد نیز از اعضای ناپوسته انتشارات مدرسه هستند.

این انتشارات که عنوان ناشر برگزیده سال‌های ۷۳ و ۷۹ و ۸۳ را یک‌بار می‌کنند، ناشر بیش از ۲۰۰ عنوان کتاب برگزیده جشنواره‌است و ۴ عنوان کتاب‌هایش به‌عنوان کتاب برگزیده سال برگزیده شده است. ضمن اینکه در همه دوره‌های جشنواره رشد به مقام اول دست یافته است. قضیه شیشه‌ای که در سال‌ان انتظار این مؤسسه تعبیه شده، همه اختراعات و لوح‌های تقدیر این ناشر را به نمایان

انتشارات مدرسه

در سال گذشته ۳۸۶ عنوان کتاب منتشر کرده که ۱۲۹ عنوان آن چاپ اول و ۲۵۷ عنوان تجدید چاپ بوده است

می‌گذارد.

عزیزی درباره این مقام‌ها می‌گوید: این اختراعات مال من نیست، مال آموزش و پرورش، مال مؤسسه و مال مردم است و امیدوارم بتوانیم این مؤسسه‌ها اطوری راهبری کنیم که همیشه در خدمت مردم و خصوصاً بچه‌ها باشد.

نکاه فرهنگی

مهندس عزیزی لیسانس برق قدرت و فوق لیسانس مدیریت دارد و می‌توان گفت نیمی از عمرش را در کنسوت معلمی به سر برده است. او می‌گوید: من کارم را از معلمی در روستا شروع کردم و بعد در سال‌های مختلف در واحدهای آموزشی مختلف کار کردم. آخرین جایی که در آن تدریس می‌کردم دانشگاه شهید رجایی-تهن‌ا دانشگاه وزارت آموزش و پرورش- بود.

از او می‌پرسم: چطور شد که وارد حوزه نشر شدیدی می‌گویید؟ از پیش از انقلاب سابقه کار نشر داشتیم و به‌طور طبیعی به عنوان یک معلم به کار کتاب خیلی علاقه داشتیم، اما اینکه چطور به اینجا آمدم برمی‌گردد به تقاضای رئیس قفید سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی کتاب‌های درسی که از من خواستند اداره این انتشارات را برعهده بگیرم. او می‌گوید: با وجود همه این مسائل طبیعتاً نگاه من یک نگاه فرهنگی است و توجه به علائق چهار سال است که اینجا انجام وظیفه می‌کنم و به نظرم کارنامه بدی نداشته‌ام. همه تلاش من این بوده است که به جامعه خدمت کنم که امیدوارم مورد قبول خداوند قرار گرفته و رضایت مردم را هم کسب کرده باشد.

در کتابفروشی انتشارات مدرسه

برادر دوقلو و یک دنیا کتاب

محدوده ابتدای خیابان نهید فرشی و خیابان ارتشهررا شاید بران نقره‌سازان ورزش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش و انتشارات مدرسه (ناشر برگزیده سال ۸۳) نام نهاد. دفتر مرکزی، فروشگاه کتاب، فروشگاه تفریحات و فروشگاه ماشین‌های اداری مدرسه، بخش اداری انتشارات مدرسه، سازمان ورزش و برنامه‌ریزی و گروه همین سال‌اند.

کشتی در فروشگاه کتاب انتشارات مدرسه ما را با فعالیت‌های این کتابفروشی آشنا کرد. بخوابید. کتابفروشی انتشارات مدرسه کتابفروشی بزرگی است که در دویم طبقه طبق محکف طبقه پایین و اتاقی که در یکی از اضلاع آن جای گرفته به ارائه کتاب‌های انتشارات مدرسه و ناشران دیگری نظیر مجارب قلب، آق، پدایش، طباطبائی، انتشارات موزون گیار، می‌پردازد.

طبقه محکف فروشگاه به کودکان نیم طبقه بالای آن کتابفروشی که به کودکان سه سال تا کودکان پنجگ دبستان اختصاصی دارد، و یکف بزرگ پوزه کودک-سر بی انتشارات مدرسه- به صورت باز شده روی میز قرار دارد که مهربان مهدا‌راهی خودبلی می‌کند. اما قفسوس که قیمت آن کمی گران است!

طبقه محکف فروشگاه به کتاب‌های نوجوانان اختصاصی داده شده و کتاب‌های علمی و تکنلدورسی این رده نیمی را همراهی می‌کند. از پله‌های طبقه محکف پایین می‌روم و به بخش کتاب‌های کمک‌درسی میریزانم. و کتاب‌های تکنور- این‌طور بی‌شاخ و دم می‌رسم. روی یکی از قفسه‌های این بخش با خط درشت نوشته شده: لطفاً مواظب پله‌های پشت سر خود باشید. پله پشت سر چه ولی از آب دربی آید که اگر آن نوشته بود، چه بجا نوری ام افتاد! از بالای پله‌ها که سرگ می‌کنم میز و چهارم سندی می‌بینم که در میان قفسه‌هایی که بر آب کتاب‌های بزرگسالند، فضای شیشه فضای کتابخانه پدید آورده که تا به کفنه مدبر فروشگاه به همین منظر. در آن مکان قرار داده شده. کسانی که می‌توانند کتابی را انتخاب کنند، گو‌ف با بازگشتل فرنی نمی‌کنند. می‌تند نیم ساعتی در فضای طبقه پایین این اجیان راحت روی سندی بشینند و کتاب را ترفک کنند و بخش‌هایی از آن را بخوانند. در سالن طبقه پایین این کتابفروشی کتاب‌هایی با موضوع روانشناسی، علم و روش، مغز، مغز ایلامی و فرهنگ، و است را می‌توان یافت. در بخش اتاقک تفریحات کتاب‌های غیر در نظر گرفته شده که بالای یکی از قفسه‌های آن نوشته شده: لطفاً از ترقی کتاب‌های غیر خودیاری کنید.

پس از بازدید همه بخش‌های فروشگاه نزه محمدن مغز مغز فروشگاه می‌روم که در زندگی جایگاه او استند کتاب‌های تازه انتشارات مدرسه قرار گرفته که در میان آنها مادر و نانه، هم‌مسئله‌ها، بازی‌های پنج انگشت، پسته سخنان و… را می‌توان دید که همه در سال ۸۲ چاپ شده‌اند. آقای غلیاری می‌گویم: فکر می‌کنم شما را در نمایشگاه در فرقه انتشارات مدرسه دیده باشم. جواب می‌دهد: اینده‌ای خودی دیده‌ام. ما دوقلم هستیم و فکر می‌کنم ایشان را در فرقه مجرب دیده قلم باشید، نه در فرقه انتشارات مدرسه!

وقتی از او درباره ناشرانی که در این فروشگاه از آنها کتاب هست سوال می‌کنیم، ما از ناشران زیادی صحبت می‌کنیم و سعی می‌کنیم همیشه کتاب‌های چاپ اول آنها را برای فروش داشته باشیم. بعضی از این کتاب‌ها زود فروش می‌رود. اما بعضی دیگر تا مدت‌ها می‌ماند. بنابراین اسمال برای ناشران خوب این امتزاج ارائه دادیم که روزمر آنها کسبه و حسابدار می‌کنند. اما در ناشرانی که کتاب‌های آماند به فروش می‌رسد، همیشه حساب آموگرایه و آموزش و فن کتاب‌ها کردیم.ایلم عطاری که مدرک فوق لیسانس مدیریت صنعتی دارد، ۱۰ سال است در حوزه نشر فعالیت می‌کند. به سه سال است که در کتابفروشی انتشارات مدرسه مشغول کار است. او درباره وضعیت فروش کتابفروشی سوال می‌کنیم. پاسخ می‌دهد: همه چیز به شرایط بازار کتاب بستگی دارد. در هفته معلم، هفته کتاب و مناسبت‌هایی نظیر آنها فروش خوب است. البته انتشارات مدرسه همیشه مشتری‌های خودشان را دارد. چون بعد از این همه فعالیت خیلی آدم‌رم به آن اطمینان پیدا کرده‌اند و از اینجا خرید می‌کنند. اما احساس می‌کنم وضع باید از آنچه هست بهتر شود.

می‌پرسم: برای جلب مشتری کار خاصی هم کرده‌اید؟ می‌گوید: اسمال می‌خواستم دکور فروشگاه را عوض کنم اما با توجه به نخسیمی که زده شد، فهمیدم که حدود ۵۰ میلیون تومان خرج برمی‌دارد و سه ماه هم کارمان می‌خواند، بنابراین دست نگه داشتم. البته قرار است از دکورهایی که در نمایشگاه در فرقه انتشارات مدرسه استفاده شده بود، برای تفریح اسفند، کتیرا را از می‌پرسم چه شد که به کار در حوزه کتاب روی آوردید؟ می‌گوید: وقتی مغز کارخانه مغز، سسته‌مانی گذاشتیم. بودم و در سال ۷۹ و سیله چاپ روی قلم با صنعت چاپ آشنا شدم. در همان زمان‌ها منحن فرهنگی ناشران را به کسری نیاز داشت که مدیریت بخش آن مؤسسه را به عهده بگیرد. یک‌سال در آنجا کار کردم و با آشنایی که در آن مدت با ناشران پیدا کردم، کار در این حوزه را ادامه دادم.

از غلیاری می‌پرسم حرف جیگری نظریه‌ی می‌گوید اگر انسان از خودش تحرك نشان بدهد و به کارش عشق داشته باشد، حتماً موفق می‌شود. بخش تلاش و عشق و باعث موفقیت می‌شود. در کار کتابفروشی هم باید عشق داشته باشید تا به موفقیت برسید. فکر می‌کنم بلیغ و آگاه کردن مردم هم نقش خوبی داشته باشد.

سه کتاب برای کودکان معلول

شورای کتاب کودک با همکاری و نظارت مؤسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان و پشتیبانی مالی یوسف (صندوق کودکان سازمان ملل متحد) سه اثر برگزیده مسابقه داستان‌نویسی را در کودکان با نیازهای ویژه (معلول) منتشر کرد.

این کتاب‌ها می‌ان ۱۶۶ اثر شرکت‌کننده در این مسابقه (که در سال ۱۳۸۱ برگزار شده) انتخاب شده‌اند. «شب بخیر فرامنده» «دیوار» و «سبزه‌ای در درون من» عناوین این داستان‌هاست. «شب بخیر فرامنده» نوشته احمد اکبرپور با تصویرگری مرتضی زاهدی، به کودک معلولی می‌پردازد که بر اثر جنگ تنها یک پایش باقی‌مانده. «دیوار» اثر از دست داده است و «دیوار» در جشن تقاطع بگردا مار در بخرد یا سبزه‌ا، گو‌فک دشمن که او هم معلول است و «مارش است و مارش» از دست داده. «سبزه و غرت در قلبش به صلح و آشتی بدل می‌شود.» «دیوار» نوشته جبار شاعی‌زاده با تصویرگری رامین خیره، داستان نادیدن درباره معلولان، از برای‌ها و زاری‌ها است. کودک این داستان‌ها را در گروه‌های افتاد و قادر به تکلم نیست اما با کمک زنی مهربان دیوار تپایی و شکوت را می‌شنکند و به نشانه‌ای زیبایی‌ها می‌رود.

«سبزه‌ای در درون من» نوشته رایکا بامداد با تصویرگری مرجان وقایان لحظاتی از زندگی کودکان بیمار و معلول و ارتباط آنها در محیط بیمارستان است. آنها اهلی‌زغم مشکلاتی که دارند، تلاش می‌کنند نیازهای بچگرایا بشناسند و در حل مشکلات به هم یاری برسانند.

آنها‌کن که بر مقدمه این کتاب‌ها آمده است، این آثار با کمک دشواری‌ها و تلاش‌های کودکان معلول برای همسازي با جامعه است و احساسات، مسائل و دگرگونی‌های آنها را واقع‌بینانه ترسیم می‌کند. هر سه این کتاب‌ها با شمارگان ۵۰۰هشتصه و با مقدمه و حواصه داستان انگلیسی منتشر شده‌اند.

یادداشت میهمان

ترجمه: خبسته کیهان

دفترهای پل اُستر

به مناسبت انتشار رمان «شب پیشگویی» در فرانسه

علاقه یلِ اِستر به فرسنگاهای نوشت‌افزار مانند توجه افراد دیگر به کتاب‌ها یا آدم‌هاست. کسانی که با آثار او آشنا هستند، می‌دانند که فقط در دفترهای مارک نگار فونتن با کاغذهای چهارخانه می‌نویسد، دیگر این که کین (قهرمان رمان شه‌پیشه‌ای) طرفدار پر و پا قرص دفترچه‌های سبسی است؛ آنابلوم (در کشور آخرین‌ها همیشه دفترچه جلد آبی‌ای که برای اولین خریدم بود را با خود حمل می‌کند، ماریا نژاد در رمان نهنگ با یولی باوان) کتابچه‌ای پیدا می‌کند که چیزی شبیانی در آن نهفته است، «دفترچه گانیم» عنوان کتاب دستورالعمل عیبی است که اِستر بنا به درخواست سوفی کال نوشته و آخر این که کتاب «دفترچه سرخ» حاوی شرح دقیق رویادهای شگفت‌آوری است که روزی شاهد آن بوده‌نوش اعتراف کرده‌اند؛ بازرگنده است، پل اِستر در سال ۱۹۹۶ در مصاحبه‌ای گفت: «من دفتر را به ورق‌های کاغذ ترجیح می‌دهم، زیرِ حاوی اوراقی است که در یک جا جمع شده‌اند و از پراکندگی جلوگیری می‌کند. دفتر برای از‌ها مانند نوعی از خانه است.» بنابر این جای شگفتی نیست که در آخرین مرامش شب پیشگویی ۱، «یک دفتر جلد آبی ساده نقش عمده‌ای ایفا کند.

اما موضوع چیست؟ نویسنده‌ای به نام سیدنی آر. پس از اینکه مدتی طولانی در بیمارستان بستری بود، به خانه باز می‌گردد. آر پس از چهارماه بیماری و سکوت، هنوز چیزی نوشته است. روزی هنگام پیاده‌روی تصمیم می‌گیرد دفتر تازه‌ای تهیه کند و همین که پیشمش به یک نوشت‌افزار فروشی می‌وارد، اول آن می‌شود معازنه کوچکی است که «فصیح کاغذ» نام دارد و مرد چینی عیبی صاحب آن است. حین گفتنش در مغازه، در رفیع‌های خودکار، مداد، دفترچه و کلاسور، پیشمش به یک دفترچه جلد آبی می‌افتد که ساخت برنگال است. از جلد مقوایی، صفحات خط‌کشی شده و جنس کاغذ آن خوشش می‌آید و فوراً از این دفترچه را که به نظرش محکم، مناسب و آشنا می‌آید، خریداری می‌کند…

در این جایز مانند سایر رمان‌های پلِ اِستر، رویادهای هادی سرچشمه وقایع دور از انتظار می‌شود. شاید به خاطر داشته باشید که در «شه‌پیشه‌ای» زندگی کین پس از تلقن مشکوک مردی که او را به جای کاد آگاهی به نام اِستر می‌گیرد، درگون می‌شود. با در اوموستی شانس، پیدا شدن دو مجسمه کوچک دو پوگرناز به نام‌های نش و میزای را به بریاهم می‌کشاند. پلِ اِستر می‌گوید: «متصادف بر زندگی حاکم است، در هر روز از زندگی، اتفاقات ناگهانی در کمین‌ماست و هر آن ممکن است این زندگی را به هیچ‌ذیلی از دست بدهیم.»

پیدا شدن دفترچه جلد آبی، یکی از این «اتفاقات ناگهانی» است. سیدنی آر به محض ورود به خانه به اتاق کارش می‌رود، دفترچه را می‌گشاید و از شروع به نوشتن می‌کند. به یاد فلیت کرافت قهرمان رمان مشهور «شاهین‌مالم» که ناگهان خانه و همسرش را ترک می‌کند و یک شهر دیگری می‌رود تا زندگی تازه‌ای را آغاز کند، بر سوئالی که نام نیک بیاون خلق می‌کند. بیاون قهرمان داستان سیدنی آر، یک سرسریز ادبی سرشناسی است که در پایان، در حالی که دستنویس کتاب «شب پیشگویی» را حبل می‌کند، از حاقه مرگباری جان سالم به در می‌برد. این فرصت عجیب که زندگی در اختیارش نهاده بیاون را سخت درگون می‌سازد و با این باور که اکنون باید مرده باشد، بر آن می‌شود که زندگی زیارتگاه را طرز دیگری برسی کند. از این رو یک ناگسی می‌گیرد، به فرودگاه لاگاردی می‌رود و به سوی کانتراسی پرواز می‌کند.

لازم به یادآوری نیست که در این بازی آینه‌ها، سیدنی آر و نیک بیاون یک ن پیان هستند. پلِ اِستر می‌گوید: «گاهی در یک کتاب یا گاهی در زندگی یکسان است.» «شب پیشگویی کتاب مهمی درباره زمان است، در این کتاب زمان همچون پدیده‌ای از چشم‌اندازهای عجیب به نظر می‌آید؛ ایدیتی که انسان می‌خواهد تحت آراده خود آورده‌می‌انکه به موفقیت برسد. شاید دو گونه نویسنده وجود داشته باشد: نویسنده‌ای که گمان می‌کند کتاب‌ها برای پنهان داشتن اسرار نوشته می‌شوند و نویسنده دیگری که می‌گوید ادبیات به وسیله دروغ‌های یق و به حقیقت می‌رسد. اما پلِ اِستر به هیچ‌یک از این دو دسته تعقلی ندارد و بر آن است که اساس ادبیات بیشتر خاطره است تا آفرینش. سیدنی آر و نیک بیاون هر یک اسرار خود را با ما در میان می‌گذارند، سرزمین خیالی نوشته‌ها، این کشور دور دستیی که به نویسنده‌گان مجال می‌دهد که خود را در آنچه آفریده‌اند، آراژتر بیابند؛ این مکان نامرئی که واقعیت را با داستان پیوند می‌بخشد چیزی نیست جز امور واقعی که با الحی» مایلفه آمیز بیان شده باشند.

منبع: مغزین لیه در

نکات ویژه

مغی الله سلیمی

تنوع و گستردگی

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام محمد نقدی

رئیس ستاد دومین جشنواره انتخاب کتاب سال قسه‌های قرآنی، پیامبران، انمه و صحابه

ایران تا زمان برگزاری جشنواره بود که شامل حدود قریب به صد سال می‌شد، آثار عینی شاخص و برجسته چندانی نداشتیم، یعنی آثار برتر کتاب‌های قابل‌انتزهی نبود دلنشین این است که در بعضی از قطعهٔ اصلاً کتابی که امتیازی نبود، ردناشتیم و جزوینِ مثل لوح اختصار، لوح تقدیر و امثال آنها را داشتیم؛ اصلاً باید بینیم در دوره دوم آمار به ما چه می‌گید.

آیا در صورت بهبود وضع نشر کتاب‌های قابل توجه و در اول‌شمنند در این زمینه، امکان برگزاری دوره‌های بعدی در زمان‌های کوتاه‌تر هست؟

الته هدف ما این بوده که هر ده سال یک‌بار کتاب‌های داستانی و تاریخی بوده است. عمده فعالیت‌های او در زمینه مسائل قرآنی بوده‌است. وی همچنین در این مدت سمت‌های اجرایی در مراکز علمی را تجربه کرده است. در حال حاضر مسؤولیت واحد مطالعات و تحقیقات اسلامی سازمان اوقاف و امور خیریه را به عهده دارد. به انگیزه مسؤولیت او به عنوان رئیس ستاد دومین جشنواره انتخاب کتاب سال قسه‌های قرآنی پیامبران، انمه و صحابه گفت‌وگویی با او انجام داده‌ایم که با هم می‌خوانیم.

هنه اولیه جشنواره انتخاب کتاب سال قسه‌های قرآنی پیامبران، انمه و صحابه چگونه شکل گرفت؟

شکل‌گیری این جشنواره در اثر سال‌ها تحقیق و پژوهش و تلاش در این زمینه بود. مسؤولیت‌هایی که بنده داشتم، اغلب مسائل تحقیقی و پژوهشی در زمینه مسائل قرآنی بود. مجموعه تحقیقات و پژوهش‌هایی که سال‌ها در این زمینه صورت گرفت نشان داد که جای چنین کاری خالی است. ما را بر آن داشت که جشنواره‌ای مستقل در این زمینه راه‌اندازی کنیم. در همین راستا اولین جشنواره انتخاب کتاب سال قسه‌های قرآنی پیامبران، انمه و صحابه در سال ۷۲ برگزار شد و هم‌اکنون عوش‌حالی‌م که بعد از ده سال، در آستانه برگزاری دومین جشنواره هستیم.

طولانی چه دلیلی داشته است؟
اصولاً یکی از ضرورت‌های پدیدآمدن آثار ارزشمند در هر زمینه گذشت زمان است تا افراد بتوانند با توجه به مستندات تاریخی و محتوایی آثار درخورد توجه به رشته تحریر درآورند. البته این ضرورت در همه زمینه‌ها وجود دارد و در زمینه مسائل قرآنی دیدنی بیشتر خود را نشان می‌دهد.

برگزاری اولیه‌تان نزدیک کرد؟
عوش‌خیزتانه حرکت اول ما موحی ایجاد کرد که الا آن باید زمان آمار به ما اعلام کند تا چه اندازه در این زمینه کار انجام شده است، البته در دوره اول با آنکه انتخاب آثار از آغاز تاریخ ادبیات دینی و نگارش داستان‌های اسلامی در

کتاب

دو کتاب از روزنه کار

مصماری و شهرساز شیراز در دوره پهلوی او جلیار
دلهای شسته، موزون دو کتاب است انتشارات روزنه کار مصماری و شهرساز شیراز در دوره پهلوی (۱۳۰۱-۱۳۵۷ خورشیدی، کتابی است از ظالم (نه‌ها) نصر، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، که شامل بخش‌هایی چون اسنجان‌بندی، شعر شیراز در طول دوره‌های تاریخی، خیابان‌کنی، مدرنیزا، اولین ساختن مسافرا در شیراز، صنایع ماسین و ماشینات و شیراز و. است. این کتاب که حاوی حکای‌های رنگی از زمانهای شیراز است در ۲۲۰ صفحه چاپ رسیده است. دله‌های شسته عنوان مجموعه داستانی است از پیروز دولی با مقدمه هوشنگ گنفلانی. این کتاب شامل یازده داستان کوتاه، چون اقای‌ها، آیات‌ها، یک جیز برشکوه، سفر سیزده، سفر حبیبی و... است که در ۲۲۰ صفحه و با قیمت ۶۰۰ تومان عرضه شده است.

ما از همه مؤلفان، ناشران و مترجمان درخواست کرده‌ایم دو نسخه از آثارشان را تا تاریخ سی ام تیرماه ۱۳۸۲ به نشانی نشرخانه جشنواره واقع در تهران، خیابان حافظ، خیابان نوفل لوشاتو، جنب بانک ملی ایران ضعه نوفل لوشاتو، روی‌روی بیمارستان امید، ساختمان شماره ۳، سازمان اوقاف و امور خیریه، نمایندگی مرکز ترجمه قرآن مجید، پلاک ۳۰۲ طبقه اول، ارسال فرارند.

تا چه اندازه به اهداف اولی جشنواره دست یافته‌اید و اصلاً اهداف اولی و اصلی چه بوده است؟

یکی از اهدافی که قرآن به آن پرداخته، تمثیل‌ها و داستان‌هایی است که در زندگی پیامبران، انمه و صحابه وجود دارد. اینها همیشه الهام‌بخش بوده‌است. اگر توجه کرده باشید می‌بینید اروپایی‌ها چه آثاری بر اساس همین مضامین خلق کرده‌اند که امروزه شهرت جهانی برخوردارند و هنوز هم دانشمونی بسیاری از مترجمان و حتی فیلسوفان بزرگ را به حیرت وارد از اهداف اولیه جشنواره، بهره‌گیری یمنه از این منابع الهام‌بخش است. لذا فکر می‌کنم اگر هر اندازه بتوانیم در این زمینه تلاش کنیم کتاب مشتی انجام داده‌ایم، چون یکی از مضامین الهام‌بخش برای گمان و حرکت به سوی رشد در زندگی انسان‌ها همین مضامین کتاب‌های آسمانی است.

جشنواره اصلا با دوره قبل چه تفاوت‌هایی دارد و رویکردهای جدیدی بر آن افزوده شده است؟
الته این جشنواره نسبت به جشنواره اول از کیفیت مطلوب‌تری برخوردار است. چون گذشته از اینکه تجارب جشنواره اول را به همراه دارد، از تنوع و فراگیری بیشتری نیز برخوردار است، از هم‌اکنون ما بتوانیم، جشنور خیرنامه و انواع کارهای اطلاع‌رسانی را در دستور کار ستاد جشنواره قرار داده‌ایم که با استفاده از تجرب‌ترین کارآجرایی در حال پیگیری است. یک نشست مقدماتی برای اهرامه پیرامه پیش‌بینی کرده‌ایم و کارهای دیگری هم در دست انجام داریم. دید خیرانه جشنواره به‌طور فعال کارهای مقدماتی را انجام می‌دهد و در مجموع یک اکیب از اروپای‌های مختلف مراحل گوناگون جشنواره دوم را پوشش می‌دهند.

جشنواره دوم چه زمانی برگزار می‌شود؟
جشنواره دوم همزمان با برگزاری مسابقات بین‌المللی در تهران برگزار خواهد شد.

یستر از سایر روش‌ها حاکم است و آن دوروش این است که همه کتاب‌ها توسط دست‌اندرکاران جشنواره به‌طور مستقیم با یا درخواست مؤلفان و ناشران آنها پوست‌پس صورت می‌گیرد، شما کدامیک از رویکردهای داشته‌اید برای دریافت کتاب‌ها برگزیده‌اید؟

ماریا اینکه حق از کسی ضایع نشود هر روش را برای دریافت کتاب‌ها انتخاب کرده‌ایم. ممکن است کسی در ایران نباشد یا اثر گرفتاری‌های احتمالی امکان ارسال آثارش فراهم نباشد. به هر دلیلی ما از هر دو طریق کمک می‌گیریم تا بتوانیم آن‌شاه‌الله به‌طور فزاینده‌هم آثار خلق شده در این زمینه را به جشنواره برسانیم.

هدف ارسال کتاب‌های داشته‌اید تا چه زمانی

درخواست کرده‌ایم دو نسخه از آثارشان را تا تاریخ سی ام تیرماه ۱۳۸۲ به نشانی نشرخانه جشنواره واقع در تهران، خیابان حافظ، خیابان نوفل لوشاتو، جنب بانک ملی ایران ضعه نوفل

لوشاتو، روی‌روی بیمارستان امید، ساختمان شماره ۳، سازمان اوقاف و امور خیریه، نمایندگی مرکز ترجمه قرآن مجید، پلاک ۳۰۲ طبقه اول، ارسال فرارند.

تا چه اندازه به اهداف اولی جشنواره دست یافته‌اید و اصلاً اهداف اولی و اصلی چه بوده است؟

یکی از اهدافی که قرآن به آن پرداخته، تمثیل‌ها و داستان‌هایی است که در زندگی پیامبران، انمه و صحابه وجود دارد. اینها همیشه الهام‌بخش بوده‌است. اگر توجه کرده باشید می‌بینید اروپایی‌ها چه آثاری بر اساس همین مضامین خلق کرده‌اند که امروزه شهرت جهانی برخوردارند و هنوز هم دانشمونی بسیاری از مترجمان و حتی فیلسوفان بزرگ را به حیرت وارد از اهداف اولیه جشنواره، بهره‌گیری یمنه از این منابع الهام‌بخش است. لذا فکر می‌کنم اگر هر اندازه بتوانیم در این زمینه تلاش کنیم کتاب مشتی انجام داده‌ایم، چون یکی از مضامین الهام‌بخش برای گمان و حرکت به سوی رشد در زندگی انسان‌ها همین مضامین کتاب‌های آسمانی است.

جشنواره اصلا با دوره قبل چه تفاوت‌هایی دارد و رویکردهای جدیدی بر آن افزوده شده است؟
الته این جشنواره نسبت به جشنواره اول از کیفیت مطلوب‌تری برخوردار است. چون گذشته از اینکه تجارب جشنواره اول را به همراه دارد، از تنوع و فراگیری بیشتری نیز برخوردار است، از هم‌اکنون ما بتوانیم، جشنور خیرنامه و انواع کارهای اطلاع‌رسانی را در دستور کار ستاد جشنواره قرار داده‌ایم که با استفاده از تجرب‌ترین کارآجرایی در حال پیگیری است. یک نشست مقدماتی برای اهرامه پیرامه پیش‌بینی کرده‌ایم و کارهای دیگری هم در دست انجام داریم. دید خیرانه جشنواره به‌طور فعال کارهای مقدماتی را انجام می‌دهد و در مجموع یک اکیب از اروپای‌های مختلف مراحل گوناگون جشنواره دوم را پوشش می‌دهند.

جشنواره دوم چه زمانی برگزار می‌شود؟
جشنواره دوم همزمان با برگزاری مسابقات بین‌المللی در تهران برگزار خواهد شد.

شماره ۲۲۷، دوشنبه ۱۶ خرداد ۱۳۸۲

دانشجوی

قیطه تشری

نشست نقد و بررسی مجموعه شعر «افشای تاز» می‌خواهد این نام سه‌روزه فریاد شوی در تالار توسط «کانون ادبیات ایران» مجموعه شعر «افشای تاز» می‌خواهد این نام سه‌روزه فریاد شوی هفته مهرنش آریانهملی، مختار شکرپور و علیرضا آیزر به عنوان مسئولان این نشست نقد و بررسی شد. گزارشی از این نشست را با ما هم می‌خوانیم. مهرنوش آریانهملی، شاعر و منتقد، در ابتدای این نشست به تفکرات فلسفی موجود در این مجموعه شعر پرداخت و گفت: «افشای تاز» می‌خواهد این نام که با تفکری فلسفی (هوارول، آفرین) آغاز می‌شود، نشان از شاعری دارد که در این مجموعه در بین پرش‌های ازلی از جمله جنگ‌گاه استان در هستی و هویت او در ارتباط با سایر روابط علمی و معنوی، در ارتباط با حقایق هستی است. در این زوین عراق از نسبت‌ها و تفاوت‌های محتوایی، در حوزه نگاهی شری یادآور شعرهای هرات سپهری در مجموعه شوق دیده‌ام است. در فرم و زبان نیز یادآور غزلیات مولانا در دیوان شمس است. فریادها در ادامه باشاره به ارتباط مفروضی که مخاطب به هنگام خواندن شعرهای ابتدای این مجموعه با اخبار فرار می‌کند،افزوده،خودشاعر هم دربرابر این شهودم در فرم است که نگران لغزشی است که مگر کف از ایمان با به هم می‌ریزد که همین امر شعر شری را به سمت افهام می‌برد.

وی ادامه داد: تکرش شاعر در این مجموعه تکرشی پرستی است و در سطح شعرهایش هستی را به چالش می‌کشد.اما چه چرایی هستی برای آنچه در جریان است، مست بیاد کند. در ادامه ضمن اشاره به گلگانه جوارج و کامی خیمایی فریاد شری در بعضی از شعرهای این

«طعم»ها در شب می‌خوانیده نوشته مولانا اشرفی، نشر مهرواره، ۱۳۸۲
این دیوان مینامی‌د، در عین حال که مضمون جامه‌کار و باطنی می‌کشد (مثل فصل یازدهم) اما به طلی لاکلی مکرر شخصیت، رخساره، زبان و مکان به ترتیب در تمام بازنده فصل (۱۱۳) بخش از نفس این افتد.

فصل اول که شمره‌ای فرم بر دارد و نیز فصل‌های یازدهم و شانزدهم از منظر دلالی کل گفته می‌شوند از فصل دوم به بعد، از دید اول شخص (طایفه) و نیز رجعت به گذشته او روایت می‌شود. رجعت به گذشته طایفه، تک‌گویی درونی ساده و معمولی است (در خلاف نوبت پشت کتاب).

فصل دوم با چهاردهم باز بیان اول شخص با لحن دلالی کل، لحنی که به همین دلیل با حدی به چن لکلی و نظاره‌گر شاعر، زاردم تن را روی هم رفته دل‌نشین تر از هر چند عیان‌نار کرده است، اما زمان را به سمت خاک‌صدا می‌بیشتر سوق داده است. فرنگیس و شوهرش محمد، بابایی که به علت بیکاری‌های فصولی، تلخ‌گامی هایش از متوجه شوهرش می‌کند، سه فرزند به نام‌های علی، امیر و طایله دارند. علی، مرد کار است و امیر جوانی عاشق‌پیشه، طایله از دوره دبیرستان به شکل اساسی ثمریلات بدسلطنتی پیدا می‌کند حتی سه روز دستگیر می‌شود. دوره دستگیری او، با نوعی افراق روانی آمیخته است که بدون سیاسی کردن داستان، بار اثبات‌یوزیک لغزت از سلطنت و مأموران امنیتی (آن کسب می‌کند، اگر نویسنده یک داستان رئالیستی می‌نویسد و می‌خواهد توسعه به انگیزه‌های فاضلی و تاریخی، رخساره و موضوعی را بازنمایی کند، موقوف است بواقع بین‌فایده تر از کسی که زار دیدار آن با مهر و شادمانی و مستحش تعریف کند، زودی نیست که مأموران امنیتی از تجربه تجاوز به نسل‌های سازنده استفاده می‌کردند اما نه مرود دانش آموزی که از زوری احساسات گرفته یا دست به عملی زده است. اگر هم به تمام این واقعیت مسلم، حالت استثنا وجود دارد، نویسنده باید با نشانه‌ها و تمهیدات کافی آن را تصور کند، در این صورت متن از سطح کیفیت و کمیت واقعیت‌های قابل استناد فراتر می‌رود، اما در مقابل توجیه روانی کافی در تعادف خود دارد، چیزی خارج از فرایند کلامی و دلالتی و نشانه‌ای و به صورت تضاد با دلجواری وارد تن می‌شود که آن را حمله‌پسند یا باورپذیر کند. در امیر و طایله زار در دانشگاه می‌شوند و علی سرج آنها را می‌دهد ولی پادشاه به دلیل مسائل مالی امیر بی‌پولی خودکشی می‌کند، در حالی که درون محمد و حساسیت‌های او در حدی به ما نشان داده نشده است که برای خودکشی او دلیل روانی داشته باشیم. پس از سرنگونی حکومت سلطنتی، معلوم می‌شود که علی و طایله هر دو ساواکی بوده‌اند. امیر اعدام می‌شود و علی که زنده می‌ماند اعتراف می‌کند که فقط به خاطر مصون نگ داشتن امیر ارم

مجموعه گفت: تعلق بازی زبانی با نشانه‌های بومی آیینی و رفتار با یادویوز با با انعقاد از جمله ویژگی‌های دیگر شعر «فریاد شوی» در این مجموعه است.

مختار شکرپور، پژوهش‌مند و روزنامه‌نگار، نیز در ادامه این نشست به پرداخت تر و تفاوت «فریاد شوی» به اسامیر، سرگذشت‌های تاریخی و روایات باستانی و دینی در این مجموعه پرداخت و گفت: «فریاد شوی» در این خصوص خیلی غیر متعارف عمل کرده است به طوری که نه چندان مشتاقانه به این منابع پرداخته، نه به سردرآپنده آنها زور داده است. وی فقط از این منابع به‌عنوان تشبیه استفاده کرده و از آن طریق به روایت خود و ذهنیاش پرداخته است و بدین گونه ملی بیان ذهنیت خود و آن پس‌زمینه‌ای که از این منابع دارد ایجاد کرده است. ضمن اینکه این منابع و مضامین نهفته در آنها را جهت کشف حقیقت ناب به چالش کشیده است. حقیقتی که هیچ‌وقت برای شاعر کشف شده و همچنان در افهام مانده است. مختار شکرپی پژوهش‌مند در ادامه به بازوایی این مجموعه شعر پرداخت و گفت: «افشای تاز» می‌خواهد این نام را می‌توان یک زبان شعر تلقی کرد. ز شاعر در این مجموعه به روایت سرگذشته قهرمانان سر به مهر تاریخ اسطوره‌ای، عرفانی و دینی‌مان پرداخته است و این روایت در قالب یک خط و محور فرضی از هایل تا رادی را در بر می‌گیرد. رادی که یک شهید عرفان است.

شکرپی‌پوره در ادامه به مباحث دیگری که در این مجموعه مطرح شده است اشاره کرد و گفت: در این مجموعه مضامینی چون کلنجار ذهنی شاعر با مرگ، خدای عشق، ایمان و کفر و همچنین هویت‌یابی، سرگشتگی، طغیان و اعتراضی حیوانه، هیچ‌انگاری و جنگ طرح شده است. مختار شکرپی پژوهش‌مند در پایان به قصاصت رایج در شعر شری اشاره کرد و گفت: شعرهای این شاعر سرشار از تصاویر سوررئالیستی هستند که چون پلان‌های سینمایی، روایتی مبتنی بر یک فضای شاعرانه را در ترکیبی منسجم

نگاه عاشقانه به جنگ و به مرگ

در ذهن خواننده به پیش برده و به هم تقطیع می‌کند. در ادامه «فریاد شوی» ضمن قرأت آشنای از این مجموعه، کل این مجموعه را یک روایت داستانی عنوان کرد که در آن درگیری‌های مختلفی با موضوعات گوناگون در لحظه‌های متفاوت و به صورت متقطع به سراغش آمده‌اند.

وی به اهمیت بحث محتوا و اندیشه در شعر پرداخت و گفت: «مجموعه سه‌روزه سعی می‌کند تعلیقی از محتوا و فرم را در اجرای کارم داشته باشد، ضمن اینکه هر محتوایی فرم ذخیره و آلاام خود را می‌دهد. «فریاد شوی» در ادامه به ازوایی که شاعران امروز به آن چهاراند اشاره و سپس به شمارگان پایین کتاب‌های شعر انتقاد کرد و گفت: با وجود این معضل دیگر نمی‌توان دست به مقایسه شاعران امروز با شاعران کلاسیک زد و بحث ماندگاری را پیش کشید.

«فریاد شوی» به مفهقی از شعرش که به صورت تکر اجرامی شود پرداخت و گفت: در بعضی جاها به تکر متوسل شده‌ام زیرا اولی‌هایی که در فرم ذهن من جا گرفته‌اند را نمی‌توانم به صورتی دیگر منسجم کنم و به هر حال به قول شکرپی نمی‌تواند. شاعر معاصر کرده‌شعر مثل رودی است که در جایی سست می‌شود و در جایی هم می‌گردد. می‌شود، بنابراین این هم در جاهایی شعر را به صورت تکر با متن اجرایی کنم.

«فریاد شوی» به وجود چند رای که هر کدام زبان و اجرای خاص خودشان را دارند در این مجموعه اشاره کرد و گفت: اگر شخصی این خصوص این مجموعه عنوان می‌کرد مربوط به رادی شهید این مجموعه است و به نظر من نباید پشت سر مرده هم حرف زد. «فریاد شوی» در پایان سخنانش گفت: به جنگ را نشانی از دست‌زدگی که هر گس است و گفت: من به گفتن حقیقت در مورد سیاسی‌اهست می‌دمم زیرا از منی دریا به ماقضایوت می‌شود. روایت تر شعر به من این آزادی

یادداشت

نتیج الله بی نیاز

بی‌خوابی از سر سرگردانی

او را در فهرست نیروهای امنیتی نوشته بود، به هر حال علی فراری می‌شود. فرنگیس پس از یازده سال طایله را روانه ترکیه می‌کند، نویسنده در این قسمت، یکی از بهترین و در عین حال دردناک ترین موقیعت‌ها را تصویر می‌کند: وضعیت دست‌های او، ابروی او تری که این بخش حس اگر بیشتر می‌شد و شخصیت‌های فرضی در چند رخساره غیرعینیت‌کننده را در بر می‌گرفت، بخشی و معنی‌نا را که تاریخ ملی به آن توجه نمی‌کند، از طریق ادبیات به مردم انتقال می‌داد، البته نسیتی که بر طایله به عنوان فرد می‌رود، بیانگر کلیت است، اما منظور روست و ایجاد فاجعه است. طایله برای گرفتن ریز از سر ناچاری با مریدی دوست می‌شود. اگر در این مورد، درون‌نگاری عمیقی از طایله می‌شد، آنگاه، شاعر، مام‌ها را در شب می‌خواندند یا نقیض آن، مابه‌ازای هنری شعری می‌تواند.

فرنگیس که در ایران مانده است، همان قدر نیهاتس که طایله، به حلال می‌تواند، با حال راحت بمرد و از رنج زندگی خلاص شود. رنجی که بار عددهای سه و امینتی بودن علی مربوط می‌شود. هر چند علی مأموم‌پواری فلوری و قهرمان دوران سرمانفک نیست که خواننده راه نرت از خود وارد. او در رویکردی مدرنیستی سزوایه اشرفی، هم خوب است و هم بد. باید پرسیتی که او برای طایله می‌فرستد و کمک خرجی که به خانواده می‌دهد، نشانگر این حقیقت است که مأموران امنیتی موجود بامی‌تواند فرزند می‌مهران و قدرتمندان و برادری همانندگ داشته. به همین دلیل رای روی هم رفته موجه نیست و این از امتیازات داستان است.

نویسنده با اثباتی امیر، موجز بیان‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران پیش و بعد از زمین ۱۳۵۷ و ثمریلات دوران نوجوانی و جوانی را تصویر می‌کند، اما از درون شخصیت‌ها به اندازه کافی چیزی به ما نمی‌گوید، حتی اعمال و رفتار شخصیت‌ها به درون آنها پیوند نمی‌خورد و پیشینه‌حاصل گزارش‌ها را دره برای نمونه تفر فرنگیس نیست به محمد، در ذهن و عین او

را می‌دهد که سزالاتی را طرح کند و حرف‌هایم را بزنم. ضمن اینکه گاهی هم نگاهم علائقه به جنگ و مرگ هم داشته، پس از سخنان شاعر، معرطمه حسین‌آزیز، شاعر و منتقد، هم این مجموعه شعر را معالاف منظومه ادبیات کلاسیک ذکر کرد و گفت: می‌توان این مجموعه را با یک منظومه عنوان کرد زیرا شخصیت‌ها و مضامین در این مجموعه همواره تکرار شده و به هم تراج می‌پدایم است و مفاتیح هم فرار می‌کنند.

علیرضا آیزره به چالش بین کفر و ایمان سخنان و خدا و شک و یقین در این مجموعه شعر اشاره کرد و گفت: رویکرد تصویر «فریاد شوی» را در تکرش دوست دارم، او یک شاعر جدی است.

وی وجود باری عاطفی در شعر راجعت ایجاد ارتباط با مخاطب ضروری دانست و سپس به انعقاد از فرم‌گرایی مغرط موجود در ادبیات امروزی ایران پرداخت و گفت: این گرایش با توجه به فشار رسانه‌ای آن مد شده است و گویا «فریاد شوی» هم حساسه بانام‌آهسته از این جریان تأثیر پذیرفته است.

علیرضا آیزره به وجود عبارت و توالیفکی اضافی در شعر «شوی» که کارگروزیایی تشبیه‌مانند نشانه‌های دراند اشاره کرد و گفت: فکر می‌کنم که شاعر به واسطه قهرآهیشی به این کار پرداخته است. وی درمعی از یکی از ایزر شاعر ذکر کرد و گفت: تک‌گویی و جریان سیال ذهن مبتنی بر تعارضی هستند ولی این تعارضی‌ها در می‌تسند می‌کند یا یک شور و برانگیختگی ذهنی همواره باشد. وی در پایان فضای شری، شهرها، فضایی مابن شعر سه‌روزه و مولانا ذکر کرد و بر توجه بیشتر شاعر در این باره تأکید کرد.

و رابطه آن دو، به وقت بازنمایی نشده است. البته مکنر صحنه‌های درخشان مثل برداشتن قاب عکس از زوری طایله یا برخورد فرنگیس با سرگنده ختری که روزگاری دوست امیر بوده‌ستیم، نیز انگار بااین‌بار است که سزوایه اشرفی در قسمت نوانسه از لایه‌های چندگانه شخصیت فرنگیس را در حد مقبول اونه در سطح عمیق بازنمایی‌کننده، به همین دلیل، او روی هم رفته در قسمت چندین فصل فرنگیس مطلق است، خصوصاً اینکه نشان می‌دهد که این ناملک صیغ چیز هستی از خود ندارد یا به بیان دیگر، نمایش به ازواج امیر و سرگنده، نمایش او با سرگنده و در عین حال عدم نمایش به وجود امیر و سرگنده، برادری و اطفاض از محمد از یک سو و تفرش نیست به محمد از سوی دیگر و نیز جلب اعتماد اطرافیان، قطان‌های سنتی او را نشان می‌دهد. دورشی که به قول هاندگر متین و ششکفشارش، به صفت دانشمندی روزمرگی‌ها، امنی‌تواند به همین بنیابینه، نباید توقع داشت که زنی سنتی مثل فرنگیس چیزی به نام «هستی» یا درک کند. اما جرقه‌هایی از این بگته را در داستان می‌بینیم و مایل داستان‌ها و گریزش شخصیت‌ها با حدی به کارهای سازر و کامور نزدیک می‌شود. درک هستی، نیز گرایش به پروج‌گرایی در بازه‌ای موقیعت‌ها می‌تواند آدم‌های را هم شامل شود.

فرنگیس وقتی کسی را متعلق به خود دانست، با این اخود مراقبت می‌کند، کسی زمانی که عکس‌علی را به خاطر امنیتی بودنش از زوری طایله بر می‌دارد، معلوم می‌شود که او ویژگی‌علی را از خود نمی‌داند و زنی است در تمام آستانه عشق مداره او در این موقیعت نبود دیگری پیدا می‌کند. خود او اهلبردم تمام زن‌هایی می‌داند که دست تشریف‌آمنی می‌دهد. نیست شده‌اند. داستان گرچه از محورهای سیاسی، برخورد است اما سیاسی‌نشده است. پرداختن به فردیت‌ها (خصوصاً فرنگیس و طایله) پیش‌ش دادن متن با روابط خانوادگی، عموها و جلوه‌های مختلف عاطفه و مهر از سوی دیگر و تروع خودآگاه، مثلا رابطه امیر و سرگنده، دانشگاه رفتن طایله، خروج او از ایران خصوصاً شهرهای خاتم، خصوصاً او فرنگیس، به هم، در بنیابسیم و تنوع خنبدینه و محورهای سیاسی را به لحاظ معنایی به صورت لایه‌های دوم و سوم درآورده است.

داستان از اشباع اطلاعات فاصله گرفته است و اگر در شخصیت‌پردازی کار بیشتر می‌شد و پایان بار (و در پایان‌بدر داستان) با چند نشانه، هر چند اهمیت، به ایهام اثبات‌بخاشی تکمیل می‌شد، به اعتبار آن می‌تواند، این موضوع شامل‌های دوگانه نیز را در بر می‌گیرد، یکی گرایش‌ات درونی سنتی و مدرنیستی شخصیت و تمایل بیرونی من مرام را نیز نشان می‌دهد. فرنگیس، محمد و طایله و جامعه ایران و نیز تقابلی بین گرایش به هویت ملی و جدلیات‌های فرهنگ‌مدای و معنوی غرب در مورد شخص طایله.

شماره ۲۲۷، دوشنبه ۱۶ خرداد ۱۳۹۲ ۱۷

اولین جشنواره تولید نرم افزارهای علوم اسلامی با رویکرد بانک‌های اطلاعات علمی نرم افزارهایی که به ارائه متون تحقیقی و ابزارهای پژوهشی می‌پردازند، پنجاهمین جشنواره در قم برگزار شد.

در این مراسم که با حضور احمد مسجد جامعی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و آیت‌الله مسعودی خمینی و تعداد زیادی از مدیران و مسؤولان مراکز اطلاع‌رسانی و تولیدکننده نرم‌افزار اسلامی برگزار شد از برگزیدگان در بخش‌های مختلف تقدیر به عمل آمد.

در این مراسم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به مفهوم اولیهٔ آن را یک مفهوم فردی برشمرده که ازوش آن در پی آنه آن و استفاده جامعه از آن خواهد بود وی ارزش اندیشه را در گرو ایجاد ارتباط برشمرده و گفت: فرهنگ یک مفهوم کلیلاً اجتماعی است و اصولاً در پستر ارتباطات اجتماعی شکل می‌گیرد بنابراین هیچکدام از این دو مفهوم با هم استفاده از ابزار ارتباطی، جایگاه خود را پیدا نمی‌کنند و برای بسط و تکامل و هدایت خود به رسانه‌های تازه هستند از این رو می‌توان رسانه‌ها را اشاره‌ها و فرهنگ و اندیشه دانست بر این اساس در دنیای امروز که اندیشه و فرهنگ بهای روزافزونی یافته‌اند به رسانه‌ها عیاش بیش توجه می‌شود.

مسجدجامعی افزود کتاب، مطبوعات، سمنده، تئاتر، رادیو و تلویزیون، رسانه‌هایی هستند که در تاریخ بشر نقش خود را به خوبی ایفا کرده‌اند هر دستاوردی که بشر کسب کرده به نحوی مرهون این رسانه‌هاست. هر قدر جریان اطلاعات در رسانه‌ها قابل‌تر و بناشاپز باشد، اندیشه بیشتر رشد می‌کند و فرهنگ استوارتر باشد و پیوسته خواهد بود. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد فناوری نوین اطلاعات، به‌معنای به‌معنای آوردن نرم افزارهای چندرسانه‌ای و رسانه اینترنت، بابت جدیدی را آنگوشده است. این رسانه علاوه بر امکانات جهانی فراوانی که در اختیار قرار می‌دهد، سریع‌ر از آن‌ها توانمند و منعطف‌تر است به مدد اندیشه فرهنگ آماده تا بیشتر رشد و توسعه می‌یابد ای را مهیا سازد.

به اعتقاد مسجدجامعی، هوشمندترین بخش جهانی شدن رایباید در فناوری نوین ارتباطات و اطلاعات دانست. وی گفت اینترنت با مبادلهٔ دهها صفحه وب و صد‌ها میلیون کاربر فعال، مانند یک مین‌فکرانل جهانی، جامعه بشری را در اطراف خود جای داده‌است. در کنار این مزوهر کسی که صرفی برای گفتن داشته‌باشد، می‌تواند سخن گوید. از این رو هر یک از هیت‌های مختلف قومی و مذهبی و ملی تلاش دارند خود را مطرح کنند تا به هر نحو ممکن در جمع بدنی نهایی، نقش‌گذار باشد و اگر نتوانند موجودیت خود را در فضای دیجیتال حفظ کنند، بیم آن می‌رود که دیگر قادر به ادامهٔ حیات نبوده‌و به تاریخ پیوندند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به لزوم حمایت از محتوای فرهنگی و دینی در فضای دیجیتال اشاره کرد و گفت: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به این مهم عیاشت و توجه جدی داده و لزوم حمایت از محتوای دیجیتال فرهنگی را در برنامهٔ چهارم توسعه گنجانده است. احمد مسجدجامعی افزود دیوانهٔ شک‌فرهنگ ملی و دینی ما توان و قابلیت مطرح شدن در عرصه جهانی را داراست و ارائه آن در قالب‌های نوین دیجیتال، رسانایی است که بر عهده نسل سوم انسان است که البته به خوبی هم از عهده این مهم بر می‌آید و تولید صد‌ها نرم‌افزار چندرسانه‌ای اسلامی در دهه گذشته، نشانگر توان ستودنی این نسل است.

وی تأکید کرد در ارائه دهها سایت و نرم‌افزار قرآنی، حدیثی، تفسه و حوزه علمیه قم و دیگر مراکز دینی کشور، در کنار نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای برای افشار مختلف جامعه اعم از کودکان و جوانان دانش‌آموزان و دانشجوین، مردان و زنان، همراه با پیام‌های منطقی، بینش، دستاورد جوانان مخلصی است که در این راه گام

برداشته‌اند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مقدمات لازم است با حمایت‌های بیشتر شاهد رشد به‌عالی این تولیدات باشیم و با کمک یکدیگر مشکلات موجود بر سر این راه را هموار کنیم تا علاوه بر موفقیت در عرصه‌های ملی در میدان‌های جهانی نیز پیشگام باشیم.

وی از جمله مسائلی مهم در عرصه نرم‌افزار علوم اسلامی را احترام به مالکیت دیگر برشمرده و افزود: ایجاد نظام حقوقی حمایت از مالکیت فکری در دنیای دیجیتال، از ضرورت‌های فعالیت در این بخش است. مسجد

جامعی گفت: امروز توجه دنیا به سمت ارزشگذاری روزافزون بر فکر و محصولات فکری است. در دنیای کنونی، اندیشه بهر اثر کالای دیگری کارایی دارد و می‌تواند مولد باشد و مهم‌ترین عاملی که برای رونق بازار

مسجدجامعی: فناوری نوین اطلاعات، با به ارمغان آوردن رسانه اینترنت، باب جدیدی را گشوده است

اندیشه و محصولات فکری باید مورد توجه قرار گیرد، ایجاد نظام حقوقی و حمایتی از آن است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، طرح بحث نهفتست نرم‌افزاری/از سوی مقام رهبری راهبردی کلیدی برشمرده که مهم‌ترین جهتگیری آن را ایجاد نظام حقوقی و حمایتی در بر می‌گیرد وی گفت: بخشی از این نهفتست متکی بر تثبیت حقوق پدیدآوردندگان آثار فکری است و برنامه چهارم توسعه هم به صورت جدی، ایجاد نظام مالکیت فکری در کشور را مورد توجه قرار داده‌است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به ادعای برخی

که فرهنگ ایرانی اسلامی را در مواجهه با دنیای دیجیتال توانای می‌نندارند، گفت: مستقداً با برنامه‌ریزی جلیع و بهره‌گیری از توان‌های موجود می‌توان مانده چند هزاره گذشته، همچنان این فرهنگ اصیل را به عنوان برگ زرینی از تمدن بشری حفظ کرد و در اختیار نسل‌های آینده این مرز و بوم قرار داد.

مسجدجامعی، جایگاه جهانی و منطقه‌ای ایران

در زمینه نرم‌افزارهای اسلامی را به رغم سرمایه‌گذاری‌های کلان کشورهایی مانند مصر و عربستان خوب توصیف کرد که هنوز ظرفیت و موقعیت تولیدات بهتر و بیشتر در آن از سایر نقاط و کشورهای منطقه افزون‌تر است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر افزایش اطلاعات اسلامی و ایرانی در سایر نقاط جهان گفت:

در سال ۱۳۸۳ بیش از ۷۰۰ کتاب و اثر مکتوب در سراسر جهان برای داوری در کتاب جهانی جمهوری اسلامی مورد ارزیابی قرار گرفت که نسبت به سال‌های قبل از آن از رشد بسیار چشمگیری برخوردار شده‌است.

مسجدجامعی با اشاره به تولیدات فرهنگی و رسانه‌ای مکتوب کشور گفت: ۲۵ درصد از خانواده‌های ایرانی به کامپیوتر دسترسی دارند که در حال رشد سریع نیز می‌باشد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بیان سخنان خود به شرح برخی از نظریات مهم و به‌دلیل فرهنگ‌یادداشت و اظهار داشت: در برنامه چهارم توسعه به تولیدات و برنامه‌های نرم‌افزاری توجه جدی شده‌و در اقرار این ۲۰۰۰ تا به جدی، به برنامه‌های برای حکم‌آموزد عیاشت اولت است.

حجت‌الاسلام سیداحمد حسینی عضو تعاونی مراکز اطلاع‌رسانی و مدیر مرکز تحقیقات حوزه علمیه اصفهان با اشاره به وجود جشنواره‌های مختلف کتاب، نشریات، مقالات، دین‌پژوهی و… در کشور اشاره کرد و گفت: در سال ۱۳۸۲ در جلسه‌ای که در حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شد، پیشنهاد گردید که جشنواره نرم‌افزار اسلامی نیز به منظور انتخاب و گزینش بهترین تولیدات نرم‌افزارهای اسلامی برگزار گردد. این موضوع بویژه با استقبال و تأکید ویژه جناب آقای مسجدجامعی روبرو شد و پیشنهاد شخصاً کتبا و تأیید مهمی در برگزاری نمایشگاه نرم‌افزار اسلامی و هم‌جشنواره نرم‌افزارهای اسلامی داشتند. سجادی وزیر این جشنواره را معارف و تحقیقات اسلامی برشمرده و به شرح برخی از خصوصیات و شرایط برگزاری جشنواره نرم‌افزار اسلامی پرداخت و افزود: در پی فراخوان جشنواره نرم‌افزارهای اسلامی بیش از ۱۰۰۰ اثر نامه نرم‌افزاری و رایانه‌ای و رایانه‌ای شناسایی و مورد ارزیابی و داوری قرار گرفت.

حجت‌الاسلام و المسلمین کرمانی مدیر مرکز تحقیقات المعجم الفقهی نیز با اشاره به دانشمندان و اندیشمندان بزرگی که در تاریخ ایران وجود داشته‌اند، از ارادت و دبستگی ایرانیان به معارف و علوم اسلامی بویژه موضوعات مرتبط به اهالی یاد کرد و گفت: موضع دانشمندان و مراجع علمی شیعه به پیشرفت مناسب علمی و تکنولوژیک همیشه موضوعی پیشرو و به دوازده هزاره نه‌جود فکری بوده‌است و به همین دلیل شاهد هستیم که علوم و معارف اسلامی نخستین استفاده‌کنندگان و کاربران از رایانه و فضاهای اینترنتی بودند و در حال حاضر نیز پیشترین حجم نرم‌افزارهای تولیدی در ایران در موضوع علوم و معارف اسلامی است.

دکتر علیرضا طالب‌پور مدیر مؤسسه نییان سخنران دیگر این نشست بود که در زمینه پیشینه تولید نرم‌افزارهای اسلامی سخن گفت و افزود در سال ۱۳۶۶ برای نخستین بار یک دستگاه کامپیوتر در اختیار ما قرار گرفت و ما در مدت یک سال با مراجعه حضوری به علما و مراجع قم سعی در معرفی این دستر جدید و شناساندن فضای رایانه‌ای اقدام کردیم.

طالب‌پور نخستین کار عملیاتی در زمینه نرم‌افزاری اسلامی را به همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمان آقای سیدمحمد خامنی برشمرده و گفت: در سال ۱۳۶۶ بر اساس قراردادی که با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منعقد شد، برنامه نرم‌افزاری ۱۰ جلد نخست کتاب بحوالاانوار تولید شد و مورد استقبال خود‌اهای پژوهشی و تحقیق قرار گرفت.

طالب‌پور با اشاره به تولیدات نرم‌افزارهای نخست تولید نرم‌افزارهای اسلامی با آیت‌الله شبیری

زنجان‌ی داشته‌است، گفت: در سالهایی که هنوز فضای مناسبی حتی در محیط‌های غیرحزبی برای برنامه‌های کامپیوتری وجود نداشت در استفاده از ایشان گردید وی با روشن‌بینی خاصی در آن زمان نسبت به مصروف و جوهات توجه نمی‌شتم همین سادات در تولید نرم‌افزارهای علوم اسلامی موفقیت کردند و این ساله در آن زمان کلیات از نوعی آیدندنگری و نگاه کاملاً علمی علمای شیعه به این پدیده نظطور داشت.

محمد سمعی، رئیس پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات، سخنران دیگر این جشنواره بود. سمعی فعالیت در زمینه تولید نرم‌افزارهای علوم اسلامی را بیست سال قبل ذکر کرد و آن را معلول پدیده انقلاب اسلامی برشمرده که در نتیجه آن برخی متخصصان و کارشناسانی که دارای معلومات و اطلاعات حوزوی و در عین حال دارای تخصص کامپیوتری بود تریست به جامعه علمی کشور عرضه شد.

سمعی ادامه داد: تحلیل من این است که نرم‌افزارها در دو بخش شکل گرفتند: ۱- برنامه‌هایی که از کامپیوتر به عنوان وسیله‌ای برای تبلیغ دین استفاده می‌کردند و ۲- برنامه‌هایی

که به عنوان نوعی خدمات پژوهشی تولید و مورد استفاده قرار می‌گرفتند. سمعی تولید برنامه‌های رایانه‌ای در حوزه علمیه را در ابتدا با هدف تولید عرضه برنامه‌های پژوهشی برشمرده که در ادامه به گسترش یافته‌ای و افزود: رسانایی تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی گسترش یافت. سمعی در یک ارزیابی از تولیدات رایانه‌ای و اطلاع‌رسانی، آنها را در حد تبلیغ نسبی دانست و افزود: تولیدات نرم‌افزاری اسلامی هنوز در حد قابل قبول و مطلوب عرضه نشده و نیاز به فعالیت جدی و روزآمد در این زمینه مورد نیاز است. مالکیت عمومی مهم‌ترین معضل تولیدات نرم‌افزاری به طور عام در کشور است که باطلع تولیدات نرم‌افزاری اسلامی راهم در بر می‌گیرد. سمعی، روند تولید نرم‌افزار اسلامی در ده ساله گذشته، یعنی از زمانی که این گونه تولیدات رسانه‌ای مهم‌ترین در حال ارج‌گیری بود را منفی برشمرده و بهترین علت آن را عدم بسترسازی و فرهنگ‌سازی برای تولید و بخصوص عرضه آبگنونه نرم‌افزارها ذکر کرد. رئیس پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در عین حال به جدایی و تقاضای جهانی برای نرم‌افزارهای اسلامی و بویژه تولیدات نرم‌افزاری اشاره کرد و خواهان توجه بیشتر هم در زمینه قابلیت‌های فنی و تکنیکی و هم پژوهشی‌های روزآمد شد.

سمعی نتایج نهفتست تولیدات دیجیتال اسلامی

در قم را در پنج محور زیر برشمرده:

۱- ایجاد شکل در بین مراکز تولیدات نرم‌افزار اسلامی به مثابه یک دستاورد مثبت

۲- برقراری نوعی رابطه بین دو مفهوم اقتصادی و کار تبلیغی اسلامی در مراکز و مؤسسات تولید نرم‌افزار اسلامی

۳- پیشگامی حوزه علمیه در نرم‌افزار و استفاده از فضای اینترنت بافت گردید تا توسعه و گسترش این ابزارهای جدید در کل کشور نیز تسهیل گردد.

۴- تألیفی که نرم‌افزار اینترنت در زمینه‌ای علمی شدن و فراهم‌شدن بسترگاه جهانی دانش حوزه‌ی رسالت تبلیغی و دینی خود داشت، غیر قابل چشم‌پوشی است.

سمعی همچنین تأثیر تولیدات دیجیتال را ارائه کارهای پژوهشی و تحقیقی در دو دهه گذشته برشمرده که از نتایج استفاده از تولیدات نرم‌افزاری است. وی بویژه به رشد بسیار نشان مقالات در دهه گذشته اشاره کرد که از نتایج دسترسی بسیار آسان به منابع و پژوهش‌های گذشته و مختلف است.

پیشکوت این هفته ما، دانا و خوش‌بیان است و با آنکه ای زیبان است تا داناتان نخواهد گفتنی های شیرین دارد. تقدیر شیرین و نغز که اینه تمام‌نمای «کتابفروشی» در یک‌صد و اندی سال گذشته کشورمان است.

به هر صفحه‌ای از این کتاب نظر بکنید یک دنیا تجربه را شاهد هستید. از رفته‌ها و مانده‌ها داخل و خارج از این آنجلس تا امروز تا از اسفهان و شیراز تا تهران و هم‌ایند. مشخصات پیشکوت امروز ما، کتابفروشی به‌خواتناری ایرج افشار، امروز ما، عبدالحمید آژنگ، علی دهانی، سید فرید قاسمی و نادر مغربی کتابنی، جلد اول، انتشارات شهاب ناشر، ۷۳۳ صفحه وزیری، ۱۳۸۳، است.

پی از خاطرات ازرتشده عبدالرحیم جعفری‌ایبده گفت، لگال بود، به چمن نیز آراسته شده و انتشارات «کتابفروشی» را باید به نیک فال گرفت و چه فرخنده فال!

کتاب به یادروز زنده‌یاد ایک افشار، به همت کتابفروشی نهاد منتشرش تحول و دیدگاه همیشه است از مجلدات دو گانه آن امید آن که مجلد دوم به حالات جلد اول باشد.

نوشته‌ها، همه جسمی و یکدست هستند و آنچنان دانش که حکمی هستند بر دل پرخاشته و آن دست داشتن‌ها که خدیغ عموم تری دارند، بسیار شیوا و خوش‌کلام‌ترند.

در نخستین نوشته آغاز می‌کنم، آژنگ و کتابفروشی نهاد منتشرش تحول و دیدگاه همیشه است از او آوازی آوازیان،رسمی شیفته مولانا و عرفان اسلامی. نوشته آژنگ، تهاشمی کارا، کتاب و کتابفروشی نیست و بویج به ریج، خیابان‌های دورسی، سعیدی، شاداب، محراب‌الدوله، سوسا، اسفند و قوام‌السلطنه و... نیز پیش روی خود نوشته‌اند و نوشتنی «دکه کتابفروشی‌ای» را می‌دهد که قریب به دو نیم‌دهه پیش در اطراف دانشگاه تهران، آنجا و آنجا به چشم می‌خوردند. آوازی در این باره می‌گوید: «... سمت راست خیابان سعیدی، تقریباً روی‌روی کرچه مهران، چهار پنج دهانه مغازه‌های به هم چسبیده بزرگی دیده می‌شد که تمام مطبوعات و کتب کمیونیستی، نواده‌ای، چپی به روسی و فارسی در آنجا فروخته می‌شد. شاید نام این مرکز تبلیغات کمونیزم، به روسی، دکن «بده» که بعدها به یک مغازه کوچک نمایش به پیش خیابان داری، چهارراه قوام‌السلطنه، جنب مدرسه ارمنه انتقال یافت.

و می‌فهرست چند قدم بالاتر، چهارراه مجرب‌الدوله به سمت میدان پهلوسان... ابتدای سعیدی شمالی، در سمت چپ خیابان کتابفروشی دانش که صاحب و مدیر آن مرحوم نورالله ایران‌پرست بود. مرکز فروش کتب، رنگی و سفید فارسی بود. روی مرفی بود بالای و داخل و کج‌صفت، می‌توانست چندینکتاب پریشان‌بازحدودسال‌های ۱۳۶۰-۱۳۶۰ کتابفروشی پانشاری که به حد او می‌رساد و خوش‌خط با کاهی از زیبان انگلیسی باشد، کسی را به یاد ندرم.

و به هم‌بگونه زنده‌یاد عبدالغفار طهوری... در... در ضلع جنوبی میدان پهلوسان، ابتدای خیابان ملت، کتابفروشی طهوری وجود داشت. این مغازه متعلق به مرحوم عبدالغفار طهوری خالخال می‌بود. او اصول کتابفروشی را از موعنی که تا نورالله ایران‌پرست کار می‌کرد، فرا گرفته بود.

و امروز نه نورالله ایران‌پرست میان ماست و نه زنده‌یاد طهوری... کت، که صحبت از این پیر پیر بود اگر حافظه اشتباه نکند، اوایل دهه ۱۳۷۰-۱۳۶۰ بود.

روزی در ساختمان مرکزی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، روی پله‌های آن وزارت‌خانه، او را رنگ‌بریده در حالی که کتاب جعبه‌العلوم را به دست داشت مشاهده کردم. هرگز گرم شالین نغزانی است، به قصد ننگک به اورنگ‌گندم و دست او را گرم بودیم. چیزی شده باآز سوزی گنگان گنگان گفت: «... نوشتن قیمت گزاری کتاب به من می‌گوید چرا قیمت کتاب را گران گذاشته‌ای؟»

از توضیح دادم این کتاب را به بهترین شکل چاپ و صحافی کرده‌ام و برای آنکه در خارج از کشور به ما نگویند ما باید بنویسیم کتاب خوب و زیبا چاپ کنیم، به این صورت آن را زنده‌یاد پیرافزار سامعه، در جوامع گفت‌وگو، سرف کوه‌های «ایلا» در یک گفتش کرده است. «... می‌گوید صحافی با پرتزه تومان حساب می‌کنم و من که دوام طاقت نشدن این حرف را ندارم، حالم بد شد و اینجا نشستم تا حالم جایید که تروسمی.

به قصد دل‌داری سر شوخی را با او باز کردم و با هم در ساختمان خارج شهید، آن رنگ پریدگی و پریشان احوالی طهوری را بار دیگر هنگام مرگ فرزند ناگام و همسر فرزندان در رازله رودبار، بر در خالخاله صغی علیشاه دیده و آنکه درازتبه بی‌خود نبود که عبدالرحیم جعفری گفته بود، برای من او من می‌گویم برای هر ناشر و کتابفروشی چاپ هر کتاب، حکم تولد فرزند جنیدی را دارد.

به مطلب بازگردیم؛ آوازی نشانای پیر دیری را می‌دهد که امروز به خوشنمای شهره عالم نشر و کتاب است. حاج محسن بخشی، با آن نیز نه مغازه و عینک مخصوص مطالعه و دفعه‌های ایام سالمندی، هر گاه

پیشکوت این هفته ما «دانا و خوش بیان» است و با آنکه «بی‌زیبان است» تا داناتان نخواهد گفتنی های شیرین دارد. تقدیر شیرین و نغز که آینه‌تبه تمام‌نمای «کتابفروشی» در یک‌صد و اندی سال گذشته کشورمان است.

او را می‌بینم صحبت از این ایام است. آوازی می‌گوید: «... نش کرچه رفاهی انتشارات نیل کشایش یافت. فرورشته اصلی و سرپرست کارگران آن مغازه جوانی بود، با نام محسن بخشی، جوان علاقه‌مند و محترمی بود.» امروز هر گاه حاج محسن بخشی پشت میزکارش بنشیند، می‌دلم به کوه رفته است و احوال او و ورزش کوه‌خوردی را از او سراغ می‌گیرم.

چند صفحه آن طرف‌تر، حکایت خواندنی «کتاب و کتابفروشی در لس‌آنجلس» و قلمی به حالات قلم آوازی از یکی خسرو بهروری، نشان می‌دهد همه کتابفروش‌ها و ناشران آن دیار را پیش روی نهادند. سر صحبت است که گویم: آسناقی کتاب و کتابفروشی در تمام دنیا برای ایرانیان، یک رنگ است. آنجا که بهروری می‌گوید: «... فروش کتاب در لس‌آنجلس متأسفانه چنددان رعایت‌بخش نیست، زیرا از داشتن مهمترین گروه خریداران کتاب، یعنی جوانان محروم هستیم و آن گروه‌هایی هم که سراغ کتاب می‌روند، حکایتی شیرین دارند، «کتاب و لگال» و کتابخان‌های حرفه‌ای بهترین و بی‌فردسری‌ترین و راحت‌ترین مشتریان هستند.

کتاب با کتاب‌های مورد نظر خود را برمی‌دارند با

صدسال تجربه

بهای یک ساندویچ معمولی باشد، در حدود پانصد تومان؛ صد تومان بالاتر یا پایین‌تر.

و امروز به همان نسبت که سینماها هر روز کم و کمتر می‌شوند، سروشت کتابفروشی‌ها نیز چنین رقم خورده است و پدرت از آن، شمارگان کتاب‌هاست.

و اگر خواستید، ریزم موقعیت ناشران بزرگ در سطح جهان را بدانید، باز صنعتی زاده نشانی «سراسر است» دقیق‌تر را می‌دهد، آن هم چه عنوان و «شیرین» آن‌گاه که در صد سال تأسیس شرکت کتاب‌های جیبی بودم، با مرحوم آلن لین نیانگاکار، نشر آرزوان و کتاب جیبی در دنیا انگلیسی زبان آشنا شدم؛ آشنایی که منجر به دوستی و رفت و آمد و مصیبت شد، می‌دانستم که چگونه با دست خالی و تنها با یکصد لیره سرمایه مؤسسه یگوتون را شروع کرده بود یک بار که برای خریدنیمی از سهام شرکتش به‌بهای شانزده میلیون لیره مشتری پیدا شده بود، از من هم نظر خواست. حیرت‌گروه بودم که چگونه و با کدام شکرده در مدت سیست یا سی سال چنین توفیقی پیدا کرده بود، و راز موفقیتش را از او پرسیدم. مدتی سکوت کرد و بعد خواست که روز بعد به دیدنش بروم تا پاسخ را بشنم. ده‌ها روز بعد مرا همراه خود به یکی از مدارس محله‌های قیترنشین لندن برد. رفیق سر کلاس اشای شاکردها، معلوم شد هر هفته روز و روزی رفتن به سر کلاس اشای مدارس ابتدایی و راهنمایی آن منطقه است که نوجوانان ابتدایی و راهنمایی آنجا به‌بهای بیست تا سی ساعت تفریح می‌روند. اگر لازم بود تک‌تک تفریح می‌روند تا جوان رفته‌نگار و پوشش باید نوشته‌شده قلمی شود. او سعید نوشته‌شده مؤلفه درجه یک در فرهنگ زبان انگلیسی پرورش داد. همین مناسبت لقب سر کلاس اشای از زحمات او قدردانی شد.

نشانی راصمنی زاده به درستی پیش روی ماهانه‌ها است، اگر شاکرده خوب و مردوخانی باقیمت محمود مرعشی از کتابفروشان و کتابخانه مرعشی، کتابخانه‌ای که امروز یکی از پیرایترین و ویدن‌ترین کتابخانه‌های کشور است و روان نیانگاکار آن شاه که نام نیکنک تا بد تا تأسیس این کتابخانه، مذاکره شد. سید محمود مرعشی به همه جایی ایران سر زنده، از اسفهان تا بابل از تهران تا تبریز و از تبریز تا کوجه‌های قم و از خیابان ناصرخورد تا رویه‌رو دانشگاه تهران، به گونه‌ای که حتی از محمود ابراهیم شریعتی افغانستانی نیز نامی به میان آمده است.

فایده‌معارفی از کتاب در پهنه ایران، بسیاری از رفته‌ها و مانده‌ها و این حسرت که چقدر کتابفروشی دانشیم و امروز ندانیم، با رفتن و یا آنکه «مغای کارا» به نقلش بخت‌کنند.

تمامی مشخصات این کتاب وزین خواندنی است و طلب رحمتی است برای روح مرحوم یک‌یک افشار و طلب عمارت برای استدلال ایرج افشار به پاس سال‌ها مداومت و مهارت و دفعه‌های برای کتاب در این دید، کتاب را اعلی‌دهانی به من داد به محض آنکه نگذاشتم و وقتی تمام شد، عطش دریا، خوانند به سراغم آمد و لحظه‌شماری برای دیدن جلد دوم آغاز شد. به این همه سبب و کتاب می‌تواند میمون این کتاب.

و یک گله از علی دهانی و نشر شهاب ناشر، این کتاب وزین چرا «فهرست اعلام» به قول ما قدیمی‌ها و «نامه» به قول امروزی‌ها ندارد؟ و همین جای یک توبیخ، برای رفع این نقص؛ جلد دوم در راه است و یک جاه حساب را تسویه کنید و فهرست را در انتهای آن بکنج‌کنید.

همه آن که با نشر آژری از این دست تجربه‌دها سال کتابفروشی به‌سلسل عطش آفرین باید تا آنها‌ندانند چرا می‌گفتند: کتابفروشی باید هم بر روی پول قارون داشته باشد و در کنار این، دو شش و کتاب و مطالعه، باید نزد هر ناشر و کتابفروشی به فراوانی یافت شود.

و آنجا هم هر روز تعداد کتابخان‌ها آب می‌روند؛

و کم و کمتر می‌شوند، و همه آن را بهروری، می‌تصدای به کتاب‌های تولد داخل و بالا رفتن هست و ست‌و‌لاو رفتن قیمت کتاب و وجود اینترنت و کامپیوتر و رسانه‌های دیداری و شنیداری سان می‌کنند. صحبت نیست که در آن دیار برای ایرانی‌ها، حکایت کتاب، تکراری و ملال‌آور باشد؟!

و در دنابه، نوشته‌ای پس بدیع و دل‌انگیز، در هم‌ایون صنعتی زاده، پدر کتاب جیبی و زوران در ایران و به عبارت بهتر یکی از جسمی‌های بارز کتاب در نشر در این دیار در سه چهار دهه پیش، هر چه بخواهید در این نوشته ۹ صفحه‌ای خواهد یافت، از کتابفروشی که به راستی کتابفروشی بود تا ناشرانی که شغل آبا و اجدادی خود را تا به روزگار ما ادامه داده‌اند.

و اگر خواستید بدانید چگونه و با چه انگیزه‌ای صنعتی زاده به دنبال کتاب‌های جیبی و آرزوان قیمت رفت، نوشته او را بخوانید تا بدانید کتاب آرزوان قیمت کتابفروشی‌ها چسان رخت پرستند، او می‌گوید: «...

اعتیاد به خواندن کتاب را باید در میان کودکان، دانش‌آموزان و دانشجوین رواج داد. قیمت کتاب باید طوری باشد که افراد زیر جده سال توانایی پرداخت آن را داشته باشند. اگر این امکان در ایام جوانی فرد پیدا نشود، در روزگار پس از فارغ‌یاد نخواهد شد. تجربی‌اندیش تأسیس شرکت سهامی کتاب‌های جیبی این بود که بهای کتاب‌های بی‌بلیت سینما برابر باشد، در چهل سال پیش بهای بیلت سینما از بیست تا سی ریال بود. کتاب‌های جیبی هم به همین نسبت به فروش می‌رسید. در تومان (سیست ریال) و سه تومان، البته شرایط امروزی با چهل سال پیش تفاوت کرده است. تردید دارم بهای بیلت سینما که طاهر آبا‌آلی‌های هزار تومان است، می‌فردسری‌ترین و راحت‌ترین مشتریان هستند. ملاک درستی باشد. شاید میزان امروزی‌تر و واقع‌تری

گفت و گو

مهستی خیری

گفت و گو با مهندس طاهره رستگار: مؤلف کتاب‌های درسی علوم دوره ابتدایی

آموزش علوم ، آماده کردن کودکان برای زندگی

در سال‌های اخیر تغییرات زیادی در کتاب‌های درسی مقاطع مختلف تحصیلی انجام شده که نتیجه فعالیت‌های گروهی از متخصصانی است که در این بخش‌ها مشغول به کار هستند. یکی از این افراد مهندس طاهره رستگار از اعضای گروه‌های «طرح روش جدید آموزش علوم در ایران» و «برنامه‌ریزان و مؤلفان گروه علوم تجربی» است. او متولد ۱۳۲۹ در شهرستان شیراز است و در رشته‌های مهندسی شیمی و مهندسی مکانیک در دانشگاه شیراز تحصیل کرده است و هم‌اکنون نیز علاوه بر عضویت در گروه علوم تجربی دفتر تألیف در سازمان پژوهشی و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش، عضو هیأت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران نیز هست. او در رابطه با کارش می‌گوید: «استخدام هیأت علمی دانشگاه حستم ولی به خاطر علاقه‌ای که دارم بخش‌ عمده‌ای از فعالیت‌های من مربوط به کار با بچه‌ها در زمینه علوم تجربی است.» وی از اعضای پروژه ایجاد تحول در آموزش علوم تجربی سازمان کتاب‌های درسی و عضو هیأت مؤلفان کتاب‌های درسی است و حدود ۲۶ جلد کتاب را به‌صورت فردی یا گروهی ترجمه و تألیف کرده است. «آشنایی با یادگیری از طریق همیاری» که از آثار ایشان است پهنی آشنایی مارند.

اسامی تجزین ملی معلمان علوم آمریکا نشان ویژه Mcourdy Mary را به‌خاطر تحول در آموزش ابتدایی به ایشان اهدا کرد. به این پهنه یا او گفت‌وگویی را انجام داده‌ایم که در پی می‌آید.

از چه زمانی و با چه هدفی فعالیت در زمینه علوم تجربی

را برای کودکان آغاز کردید؟

از سال ۶۹ تا ۶۸ وارد سازمان کتاب‌های درسی شدم.

استخدام آموزش و پرورش بود ولی در مراکز فنی و حرفه‌ای کاری کردم. گروه علوم تجربی با آمدن من به سازمان، پژوهش‌هاشکلا گرفت‌و به اتفاق آقای دانش فر و آقای امالی گروه دفتر تألیف کتاب‌های علوم تجربی را راه‌اندازی کردیم.هدف مااین بود که باتوجه به وضعیت آموزش علوم در دنیا،موضوعیت کشورمان را بررسی کنیم. در این راستا،مکانگاتی فراهم‌شد که درسمیاهایی که در خارج از ایران و همچنین کشورهای که پیشگور گزار می‌کردند،تکلیف می‌رازدونیک بااستانان این حوزه آشنا شویم. از آنهاخبرکنیم و از رویکنج بااین افراد و در چند کارگاه آموزشی ما را با هدف‌های جهانی آموزش علوم آشناکنند. به این ترتیب بود که گروه سه نفری را پیشنهاد کرد شد. افراد زیادی که عمدتاً سابقه کار در این زمینه را داشتند،به ما ملحق شدند.

هدف آموزش علوم در جهان در حقیقت آماده کردن بچه‌ها برای زندگی کردن است نه تمرین یک مجموعه دانشی آن‌هم از طریق انتقال،به بیان دیگر امروز یادگیری به روش حل مسئله صورت می‌گیرد.شناخت مسأله و کاربرد روش علمی، رویکرد عمده در شیوه آموزش علوم تجربی می‌شود.به این ترتیب بچه‌ها در زندگی آینده‌شان روش حل مسأله را به کار می‌برند.یعنی ما می‌خواهیم روش یادگیری را به بچه‌ها آموزش دهیم.به به آنها یاد دهیم که به خاطر سپردن،امتحان بدهند،و بعد هم فراموش کنند.

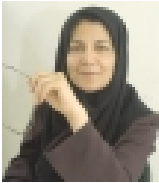
برای اینکه یادگیری را جا بگین روش انتقال دانش کنه چه مراحلی را طی کردید؟

برای اینکه یادگیری اتفاق بیفتد باید ابزار یادگیری داشته باشیم.ابزار یادگیری همان مهارت‌های آموزشی است مثلاً مشاهده،مشاهده،استنباط،تفسیر و نتیجه‌گیری. توان پژوهش و… از ابزارهای آموزش هستند.برای مثال یک بچه دستپاکی از فرش کنده به او می‌گوییم گیاه چه اندام‌هایی دارد.او هم از روی شکل می‌بیند و آن را حفظ می‌کند ولی موقعی هم هست که این یادگیری از طریق مشاهده دقیق محیط اطرافش اتفاق می‌افتد یعنی دانش آموز می‌رود و خودش این مفهوم که گیاه از اندام‌های مختلفی تشکیل شده و اندام‌ها چه ویژگی‌های خاصی دارند را یاد می‌گیرد.انگرموزش به این صورت اتفاق بیفتند.در حقیقت فردا ابزار یادگیری مجهر شده است. و دانشی که به این ترتیب یاد می‌گیرد پایدار خواهد بود.

از طرف دیگر ما نمی‌دانیم بچه‌هایی را که امروز تربیت می‌کنیم در ۱۰ تا ۲۰سال آینده چه نیازهایی دارند، خیلی چیزهایی را که امروز یاد می‌گیرند فردا باید دور بریزند و چیزهایی جدیدی را جایگزین آنها کنند.همانطور که به زمان جوانی خودمان هیوت فکر نمی‌کردیم چیزی به زلمن جوانی با ما می‌گرفت و فر باید و ولی الان با این ابزارها رویه و حسنیتم و باید بتوانیم از آنها استفاده کنیم. اگر بخواهیم از آنها بدرستی و برای زندگی بهتر استفاده کنیم باید شیوه یادگیری را فرار گرفته باشیم تا زمان لازم

شود چیز تازه‌ای بیاموزیم از عهده آن برآئیم و بتوانیم خودمان را به روز نگه داریم.

بنابراین ما باید بچه‌ها را با ابزارهای آموزش آشنا کنیم.اگر این کار صورت بگیرد و آنان با ابزار یادگیری مجهر شوند چه به عنوان یک مهندس،کشاورز و در هر شغلی که مشغول به کار شوند می‌توانند در زمینه کار خود با استفاده از ابزار یادگیری رشد کنند و مسائل زندگی خود را اولاً به درستی بشناسند و ثانیاً به روش علمی به حل آنها بپردازند. به این ترتیب ما می‌خواهیم که علوم تجربی را وارد زندگی روزمره بچه‌ها کنیم و در واقع علوم بستری باشد برای یادگیری مهارت‌هایی که به آنان کمک می‌کند تا در آینده زندگی بهتری داشته باشند و

برای اینکه یادگیری اتفاق بیفتد باید ابزار یادگیری داشته باشیم

این ویژگی بود که ما در گروه علوم تجربی به دنبال ایجاد آن بودیم.

چرا و چگونه جایزه تجزین ملی معلمان آمریکا به شما تعلق گرفت؟

من در سال گذشته در کنگره سالانه معلمان علوم انگلیس شرکت کردم و در آنجا ۳ مقاله ارائه دادم. یکی از آن مقاله‌ها در رابطه با نتیجه گروه علوم سازمان پژوهشی و برنامه‌ریزی درسی (در اصطلاح برنامه علوم تجربی در دوره آموزش عمومی بود) در آن کنگره ۲ نفر از کمیته اصلی شورای بین‌المللی علوم ابتدایی وابسته به انجمن معلمان علوم آمریکانیز حضور داشتند که از من خواستند جزئیات کارهایی را که انجام داده‌ام برای آنها بنویسم و حتی خواسته بودند که اگر مقالاتی را هم نوشته‌ام خلاصه‌ای از آنها را اضافه کنم. در مجموع رزومه مفصلی شد که برای آنها فرستادم.قبل از عید بود که به من اعلام کردند طی بررسی‌هایی که انجام داده‌اند کمیته سالانه علاوه بر نام‌شان Mary Mcourdy را که هر سال انجام داده‌ام به من اختصاص داده است. INSTA انجمن ملی معلمان علوم آمریکاست که هر سال این جایزه را به معلمان آمریکایی می‌دهد ولی شورا‌های بین‌المللی

دارد که یکی از آنها مسؤول روابط بین‌الملل محبوده سسی پیش‌دستیانی تا سوم راجمنایی است و چند سالی است که این جایزه را در سطح بین‌المللی در افرادی که مشأتمذعات ویژه‌ای در ترویج علم بوده‌اند اهدا می‌کند. البته توانستم در مراسم اهدای جایزه حضور داشته باشم ولی طی نامه‌ای برای آنها نوشتم که من کارم را به عنوان فردی از گروه ارائه دادم و اگر موقعیتی بود در نتیجه کارگروه به وجود آمده است.

چه مشکلاتی بر کتاب‌های علوم تجربی گذشته بود که شما را به فکر فعالیت با تغییراتی را در آنها ایجاب کند؟

از کتاب‌های علوم تجربی سابق روشایی وجود

نداشت. شاید کتاب‌های اوله مشکل چندان دانشدند

ولی به علت حجم زیاد با ساست‌های تدریس معلمگی

نداشتند، به همین علت هر سال یک قسمت از آنها را

حذف می‌کردند و آنچه باقی‌مانده بود دیگر آن کتابی

نیود که استادان آن زمان تألیف کرده بودند. از طرفی هم

سبب‌ای از معلمان با این روشی آموزشی علوم که خود

داشتی آموزش‌یاد در فرایند آموزش علوم همیم.باید نشد

آشنا نبودند. در ابتدا قرار بود کتاب‌های دوره راهنمایی

را بررسی کنیم ولی با توجه به اینکه مسأله علوم تجربی

باید از پایه متحول شود از دستشان شروع کردیم برای

آشنایی با اصول کار در سمینارهایی شرکت کردیم و با

استادان بنام جهان در این حوزه مانند خاتم پورحسوز،

هاژکن، دکتر گری گروید و دکتر بنیازه‌رحال بروک آشنا

شویم.

شرکت در این سمینارها برای ما روشن ساخت که

نگرش به آموزش علوم باید عوض شود و وقتی قرار

است، در نتیجه غیر از اصلاح برنامه درسی و سپس

کتاب، یک هدف‌ده ما آموزش معلم شده.به طوری که هر

سال با عوض شدن کتاب‌ها تعدادی از مدرسان سراسر

کشور در تهران دوره‌های ضمن خدمت را می‌گذرانند

و سپس این آموزش‌ها بصورت خوشه‌ای در استان‌های

خود و به سایر معلمان آن پایه انتقال می‌دهند.این کار

خیلی سنگین بود و نتیجه خیلی مشخص و خوبی

نداشت، به هر حال آموزش حدود ۳۰۰ دانش‌آموز معلم کار

مشکلی است ولی نتایج مثبت هم داشته مثلاً من در

مسئره که به یکی از شهسازان‌های ایلام دانشم‌دیدم که

معلم بچه‌ها را به صورت گروهی دوره هم جمع کرده و

این گروهی کار کردن بی‌نی آماده کردن بچه‌ها برای

زندگی اجتماعی گروهی کار کردن یکی از هدف‌های

مهم ما در آموزش علوم بود که الان خوبی در مدرس

افتانده و حتی الگو شده برای سایر کتاب‌های درسی تا

حدی که بچه‌ها حتی خوب‌ایم و بنویسیم و ا هم به صورت

گروهی انجام می‌دهند.

با توجه به اهمیت آموزش معلمان چه اقداماتی را برای

آشنایی آنها با تغییرات و روش‌های تدریس انجام داده‌اید؟

الان به جای یک کتاب درسی یک مجموعه داریم

که شامل کتاب‌های درسی، راهنمای معلم، راهنمای معلم

برای روشیانی و امتحان گرفتن و مجموعه سوالات امتحانی

با نگاهی تو است. در این کتابی معلم با اولیایا با اساتذ و

شیوه پاسخ دادن و هدایت دانش‌آموذ آشنایی شود.به این

ترتیب که مشخص می‌شود چه نمونه سوالاتی باید در

امتحان مطرح شوند.همراه با پاسخنامه‌ای که نشان می‌دهد

چه نوع پاسخ دادنی صحیح است و اینکه باید به چه‌ها

پاسخ را بدیم یا آنها را برای رسیدن به معلمان آموزش داده‌ایم.

کتاب‌های آثار و مجموعه کتاب‌های کمک

آموزشی برای معلمان مانند کتاب‌های انگذات اساسی

در آموزش علوم و آموزش و روشیانی مهارت‌های

یادگیری، از جمله آرای است که در گروه علوم تجربی

برای آموزش معلمان ترجمه با تألیف شده‌اند. این هدف

که پشت‌صحنه آموزش قوی نگه داشته شده، چون

نمی‌توان انتظار داشت که معلم‌های آموزش خود

را عوض کند.بدون اینکه ابزارهای لازم را در اختیار او

نگذاریم. آخرین ویرایش کتاب راهنمای معلم در دوره

ابتدایی به گونه‌ای است که می‌توانیم اقدام کنیم تا الان

نمونه آن وجود نداشته است. به همین دلیل هم انتظار

داریم آموزش و پرورش تمام تمام خود را برای آموزش

معلمان نگارد. در حالی که آموزش معلمان ضعیف‌ترین

بخش کار ما بوده اگر معلم آماده دانشم‌دیدم. لایحه می

تجهه نمی‌شد اگرچه معلمان بوزده در دوره ابتدایی

بلاش بسیاری دارند، نوشته آموزش دولتی بعد آموزش

معلم بعد ضعیفی بود.چرا که اگر معلم بلداند باید در

کلاس چه کاری را انجام دهد یا هر کتابی می‌تواند کار

کند، و روش درست را پیش بگیرد و اگر او را خوب

آموزش داده باشیم مشکلات کتاب‌ها را بخوبی رفع

می‌کند و در این صورت او تنها یک معلم نیست بلکه

یوه‌خاطر هم هست.

تغیر شما در مورد طرح بومی کردن کتاب‌های درسی

چسبند و آیا با شرایطی که ما داریم این همه تغییرات در

کتاب‌های درسی او جمله بومی کردن آنها و اینکه توب‌ک

کتاب درسی برای خودش دانشم‌دیدند و لز و عرب هم

معیضونه کار درستی است؟

بومی شدن که بسرعت اتفاق نمی‌افتد و فعلاً یک

تجربه است. در کشور ما با این وضعیت و تنوع زیاد

فرهنگی بهتر بود که می‌توانستیم تولید کتاب را از حالت

متمرکز خارج کنیم.تر کرده.بود. هر کتاب برای خودش

کتاب بنویسند چون آنها هر کدام ویژگی‌های خود

را بهتر می‌شناسند.بومی بهتر می‌توانند به‌مخالف خود را تط

برقرار کنند ولی به برنامه سادگی هم نیستند. در زیاده‌های

دیگری مثل زاین که تنوع کتاب‌های درسی زیاد‌های

انتشار کتاب‌های درسی بر اساس برنامه ملی استاندارد

صورت می‌گردولی امروز آن برنامه نادیده‌ایم، اگر چه

در حال تهیه است که به نوبه خود برنامه مهمی است. از

طرف دیگر هم تربیت کردن مؤلفان کار ساده‌ای نیست،

اینکه کار تألیف بر مؤلفان در استان سیره شود تا آنها

کتابی را بنویسند که برای معلمان قابل استفاده باشد و

بچه‌ها را نیز با هدف‌های آموزش علوم تجربی برده‌ای

کتابی را بنویسند که به نتیجه‌اش خودشان هستند

و من

با خبر. ولی باز از جهت من مهمتر این ساله آموزش هست

معلم است. حتی اگر کتاب‌های بومی شوند باز باید

معلمان آموزش داده شوند.

نهادهای نشر

مهیار رشیدیان

تعداد چرخه نشر؛ با چاپ آثار عامه‌پسند

گفت وگو با رضا کریمی ، مدیر انتشارات نسیم حیات- قم

رضا کریمی متولد ۱۳۲۷ در شهر مراغه است. او که به گفته خودش بیش از نیمی از عمرش را در راه مطالعه و تحقیق سپری کرده است، تاکنون بیش از ده جلد کتاب در حیطه تعلیم و تربیت در اندیشه اسلامی چاپ و منتشر کرده است. ایشان که خود در بستر تعلیمات حوزوی رشد و نمو کرده است، تصمیم دارد تمام آموزش مذهبی و توان‌مندی‌اش را در راه پرورش نسلی صرف کند که به گمانش طلیعه‌داران اندیشه ناب‌محمدی خواهند بود

در چه سالی به شهر قم مهاجرت کردید؟
نمی‌دانم، سال ۱۳۶۲، یا شاید هم سال ۱۳۶۵ بود که از مراغه راه قم را در پیش گرفتم.

چرا شهر قم را برای مهاجرت انتخاب کردید؟
به عقیده من هر مسلمانی می‌توانست حتی برای مطالعه نیز به قم مهاجرت کند. من هم در قم به‌عنوان یک مهاجر به شهر قم رفتم. اما در آن زمان، قم به‌دلیل وجود دانشگاه‌های خوب و بزرگ علوم می‌تند، اما چرا شهر قم را برای زندگی انتخاب کردم؟ من در خانواده‌ای مذهبی متولد شدم، یعنی بنسرت رشد و نمو من باعث شد که از کودکی رویای روحانی شدن را در سر ببرم. به همین دلیل وقتی تحصیلات اولیه را در زادگاهم به سرانجام رساندم، موفقیت را برای میل به هدف چندین ساله‌ام مساعد ندیدم و عزم سفر در راه کسب علم گذاشتم. باور کنده وقتی که به حوزه رسیده، انگار زینه گشوده و جرم را بعد از سالان دراز دیده‌ام، پنا کاره بودم.

در چه سالی مجوز انتشارات نسیم حیات را دریافت کردید؟

تقریباً از سال ۱۳۷۲-۱۳۷۱ کتاب‌های مذهبی عمده‌ترین هدفه‌م بود. آن روزها یارچوبی که با برخی دوستان دست‌اندرکار نشر همکاری داشتم، اما چونکه پیش‌فرضی از این کار در ذهنم نداشتم و در طول این دوران رفته رفته با این وادی آشنا شدم و گمان کردم که کار چینی و نشر بسیاری مساعده برای انتشار و گسترش افکار و عقاید برخی از افراد معدنی است که هدفه‌م نبود. تربیت نسلی جوان عامه‌اسلامی را در سر نهادم. در بهمن‌ماه سال ۱۳۷۷ اقدام به دریافت مجوز انتشارات کردم و در سال ۱۳۷۸ انتشارات نسیم حیات فعالیت حاره‌ای‌اش را آغاز کرد. قبل از شروع فعالیت نسیم حیات به چه کاری مشغول بودید؟

من درس خوانده حوزه هشتم، هنوز هم در محضر

حوزه نهم‌شتم و طلیه حوزه نیز باقی می‌مانم. اما قبل از اینکه به طور جدی فعالیت‌های انتشارات نسیم حیات آغاز بشود، من در مرکز جهانی علوم اسلامی فعالیت می‌کردم و اکنون تقریباً نزدیک دو سال است که از مرکز جهانی علوم اسلامی مرخصی گرفته‌ام.

در واقع خاطر رشد فعالیت نسیم حیات؟

این رشد، کتابلا محدودی بوده است. ما تاکنون بیشتر از ۱۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده‌ایم و بخصوص حیطه اصلی فعالیتان را روی پرورش افغان جوان گذاشته‌ایم.

وقتی یک کتاب علمی منتشر می‌شود، احساس ناراضحایتی از چاپ کتاب عامه‌پسند، تبدیل به رضایت محض می‌شود

تقریباً از سال ۱۳۷۲-۱۳۷۱ کتاب‌های مذهبی عمده‌ترین هدفه‌م بود. آن روزها یارچوبی که با برخی دوستان دست‌اندرکار نشر همکاری داشتم، اما چونکه پیش‌فرضی از این کار در ذهنم نداشتم و در طول این دوران رفته رفته با این وادی آشنا شدم و گمان کردم که کار چینی

و نشر بسیاری مساعده برای انتشار و گسترش افکار و عقاید برخی از افراد معدنی است که هدفه‌م نبود. تربیت نسلی جوان عامه‌اسلامی را در سر نهادم. در بهمن‌ماه سال ۱۳۷۷ اقدام به دریافت مجوز انتشارات کردم و در سال ۱۳۷۸ انتشارات نسیم حیات فعالیت حاره‌ای‌اش را آغاز کرد. قبل از شروع فعالیت نسیم حیات به چه کاری مشغول بودید؟

من درس خوانده حوزه هشتم، هنوز هم در محضر

من در طول دوران خدمت در آن مرکز، بسیار آموختم. در واقع جای‌جای شهر قم برای من آموخته بوده است. اما اکنون که فراغت مختصری از کارهای انتشارات پیدا کرده‌ام، می‌خواهم وقتم را بیشتر صرف نوشتن و تحقیق و مطالعه کنم. راستی مگر انسان چقدر می‌تواند در قید حیات باشد؟

در واقع در کنار کار انتشارات کار دیگری انجام نمی‌دهید؟
می‌نویسم. به گمانم هیچ کاری بزرگ‌تر و بزرگ‌تر نوشتن نیست. درس می‌خوانم. فرامی‌گیرم. می‌نویسم و تحقیق می‌کنم.
پیش از آنکه مدیریت انتشارات نسیم حیات را به عهده بگیرید، چند جلد کتاب نوشته و منتشر کرده‌اید؟
وقتی که در جوانی در مطرف دین را نوشتم، چرخه‌ای تازه در زندگی‌ام زده شد. دره‌های تازه‌ای شده بودم. کتاب را بارها خواندم و ویرایش کردم و در واقع همچنان هدفه‌م تکامل، پرورش و هر چه بهتر شدن کتاب در جوانی در نظر دین را در سر داشتم که اندیشه اصلی کتاب پندنامه جوانه زد. وقتی کار دو کتاب به پایان رسید تصمیم به چاپ آنها گرفتم. به چند ناشر مراجعه کردم. حالا بگذاریم که چه گفتیم و شنیدیم. پس برحسام و با سرمایه‌هایم این دو کتاب را منتشر کردم.

وقتی کتابی از خودتان چاپ می‌شود، چه حسی پیدا می‌کنید؟
توانده‌ام. درباره سبکی روح و امید به آینده‌ام. در واقع گمان می‌کنم اثری از خود در این دنیای فانی به جا گذاشته‌ام. حالا هر چندان اثر در ضعف واقع شده باشد، این حس را نسبت به تألیفات خودتان دارید؟
هر کدام از کتاب‌های نسیم حیات که منتشر می‌شوند همین حس به من القا می‌شود. بیشتر وقتی که خوشحالی مومنی را می‌بینم که مثلا ما کتابی او را چاپ کرده‌ایم.

یشت پیشخوان

یشت پیشخوان

کتابفروشی جلای روح من است

گفت‌وگو با محسن سجودی کتابفروش انتشارات میراث ماندگار، قم

دیوانه‌اش می‌کند.
وقتی با به این وادی گذاشتید، نیت اصلی‌تان کتابفروشی بود؟

من به همراه دوستانم آنها هم‌عقیده و هم‌فکر بودم. کسانی که یک عصر، سربک سفره نشسته بودیم، بارها بحث کرده بودیم. کتابی که خوانده بودیم را به یکدیگر معرفی کرده بودیم. در واقع من در چنین شرایطی با به این عرصه گذاشتم.
چرا از بین دیگر شاخه‌های نشر، کار کتابفروشی را برگزیدید؟
چه چیزی بهتر از برخورد رو در رو با مخاطب کتاب است. هم کتاب‌هایی که ما عرضه می‌کنیم، این به آن مستاعد که مخاطبان ما اصولاً از یک نشر فرهنگی خاص هستند. آنها کسانی هستند که مهر به اهل بیت دارند. بطور کلیهم، ما از کودکی تا آقا امام زمان را خوانده‌ایم. در تمام

چند درصد از سرمایه‌ای را که صرف یک کتاب می‌کنید، دوباره به چرخه اقتصادی نشر بر می‌گردد؟

ساله بازگشت سرمایه برای هر نشری، جدی و مخاطره‌آمیز است. در چنین شرایطی من برای متعادل کردن چرخه نشر مجبورم به چاپ آثار تریج می‌کنم که تا انتها مانده و پایه علمی ندارند، بلکه در بسیاری حیات اصولاً زیرساخت هستند. ولی من مجبورم چاپ چنین کتاب‌هایی این تعادل را به وجود بیاورم. در واقع ایجاد این تعادل به خاطر چاپ کتاب‌های علمی و فرهنگی است. یعنی وقتی یک کتاب علمی منتشر می‌شود، احساسی ناراضحایتی از چاپ کتاب عامه‌پسند، تبدیل به رضایت محض می‌شود.

در حال حاضر چند ساعت از طول روز را به خواندن و نوشتن می‌پردازید و چند ساعت دیگر را در فرگیر کارهای انتشارات هستید؟

در حدود ۸ ساعت از طول روز را به طور مداوم به خواندن و نوشتن می‌پردازم. نوشتن، خوش‌حالی من در حال حاضر این است که دوستانی بسیار محترم دارم که تمام کارهای انتشارات را انجام می‌دهند. به همین دلیل به راحتی می‌توانم به کار فردی‌ام بپردازم.
معمولاً در نگارش آثارتان بیشتر به چه نکته‌ای توجه می‌کنید و آیا این نکته‌ها در چاپ آثار دیگران نیز تأثیر دارند؟

من تخصصاً به دنبال مطالبی هستم که عندالزمان جامعه هستند. به گمان من باید واقعیت‌های جامعه را دید و در واقع از اسباب واقعیت‌های جامعه عمل کرد. به عنوان مثال من کتابی نوشته‌ام به نام امری که در دنیای پرسران و دجنران جوان است.
عده‌تری از نکته‌ای که در چاپ یک کتاب مهم و مؤثر است، چیست؟
من شخصاً پیش از هر چیزی به طرح جلد کتاب‌های نسیم حیات توجه می‌کنم.

مراحل زندگی‌مان مورد مهر ایشان بوده‌ام. کتاب‌های ما درباره این حضرت و اهل بیت(ع) هستند. در واقع ما این کار را آغاز کردیم، تا شاید به فرمای از اهدافمان برسیم. این از همه چیز مهمتر است.
اگر کتاب مورد نظر خریدار را در کتابفروشی نداشته باشید، چه عکس‌العملی نشان می‌دهید؟

عقلگین می‌شوم. گمان می‌کنم این لطف و موهبت من در ربیع شده است. فعلاً هم گفتیم، این به دلیل نوع آثاری است که ما عرضه می‌کنیم اما تا آنجا که در توانم باشد و آگاهی‌ام اجازه بدهد، قطعاً راه‌نمایی‌اش می‌کنم.
کتاب را تهیه می‌کنیم که تا به حال فروخته‌اید یا نه؟ قطعاً عنوان بهترین کتابی که تا به حال فروخته‌اید را بگویید.

موردعنوان کتاب فرهنگ جامع دیناره حضرت صاحب‌الزمان است. وقتی می‌بینم کسی این کتاب را می‌خرد، جان تازه‌ای می‌گیرم.
اگر قرار باشد، دیگر کتابفروش باشید، چه شغلی را انتخاب می‌کنید؟
اگر از بزرگترین آرزوهای من نوشتن کتاب‌های مذهبی است. آیا کتاب آن حضرت زاده‌ای از این توان‌ها هم در وجود من می‌گنجاند. اما در مجموع کتابفروشی تنها کاری است که روح و روان ما آرام می‌کند.
می‌خواهم از شما بپرسم، چرا به نوشتن و نوشتن در یک مبحث، من تیر کتابفروشی جزوه لایتننگی را وچودم شده است. یک خاطره از دوران کتابفروشی برای ما بگویید؟
هیچ وقت فراموش نمی‌کنم، در نمایشگاه مجهم کتاب تهران بودیم. من مسئولیت فروش غرفه میراث ماندگار را عهده‌دار بودم. نوجوانی، دانش‌آموز به غرفه ما آمد و کتاب موردعناهمه را باز کرد و دید. می‌خواست کتاب را بخرد، اما تمام پولی که همراه داشت، نصف قیمت کتاب بود. آنقدر صداقت در وجود آن دانش‌آموز بود که من کتاب را به نصف قیمت به او فروختم. در تمام دوران کار کتابفروشی‌ام آنقدر خوشحال شدم که آن روز با خرید آن نوجوان خوشحال شدم.

شماره ۳۲۷، دوشنبه ۱۶ خرداد ۱۳۸۲

با احمد در روزهای گفت‌وگو کریم که «پال اسپراکمن» به تهران سفر کرده بود تا دربارهٔ ترجمه و انتشار رمان «سفر به گرای» در۲۰۰۷درجه» یا او به توافق نهایی برسد و هر چه زودتر ترجمه‌اش را یا شمشاد خان ده هزار نسخه- در

آمریکا به دست چاپ سپاردهامیرکمن بیشتر کتاب‌های «پادشاه‌های ناسم غنی»، «نگاهی به آثار سعید زاگانی»، «فرپزبگی جلال آل احمد»- و- را در این کشور ترجمه و منتشر کرده است. با احمد دهقان درباره کتاب «من قاتل پسران هستم»گفت‌وگو کردیم. این مجموعه منظور که بیشتر هم در کتاب صفا مرفعی شده، بود اثر مرفعی در حیطه ادبیات یاداری است. داستان‌ها با نگاه متفاوتی نوشته شده‌اند و نویسنده، به پختگی خاصی در زبان و قلم رسیده است.احساس می‌کنم که احمد مثل یک جراح در دقایق سخت عمل چراحی است. آنچه که پوست را می‌شکند، چوک و خون دستگیرهای غیضش را می‌آلوده اما او به ایده انبام به هیچ چیز توجه نمی‌کند تا آنکه مرگ را از بیمارستان دور کند.برای آنها که خاطرات روزهای جنگ را در قلب و جان خود دارند، این روزها، روزهای سختی است.

واقعیت ؛ نه سیاه ، نه سفید

گفت‌وگو با احمد دهقان

می‌رسد این خیانت به خواننده و بشريت باشد که با این جمله شروع می‌شود و تمام می‌شود.دعوت با این جنگی که تمام شد. سرنوشته آدم‌ها پس از جنگ می‌تواند نوعی اعتراض را برانگیزد و شاید هم بتوان بر این مجموعه نام ادبیات اعتراض گذاشت.اما این را همیشه باید به یاد داشته باشیم که جنگ‌ها به ظاهر به پایان می‌رسند.ولی اثراتشان تا نسل بعدی پایدار است. نویسنده هم بیشتر به این جنگ نابدید و پنهان شده توجه دارد تا جنگ ظاهر که روزگاری آغاز شده و زمانی هم پایان یافته است- **به نظر می‌رسد در داستان‌ها تاان به زبان خاصی رسیده‌اید.** آیا این موضوع حاصل یک دوره جدید کاری است یا ادامه همان روند گذشته است؟

حسب، در طی این دوره مدام نوشته‌ام و تجربه زیادی کرده‌ام. سعی کرده‌ام که کامل تر شود. حالا چه در زبان به صورت صرفه،چه در نگاه و داستان وچه در پرداخت اثر.م این نشان می‌دهد که حداقل تلاشم موفق بوده، حتی بعضی از منتقدان این روند را در مجموعه هم دنبال کرده‌اند. البته گفتان می‌کنم که به زبان خاصی هم در داستان‌نویسی رسیده‌ام. یعنی زبانی که باوجه به مجموع‌فلسفی و آینه‌ه دوران آن است و باید یاد کافی بیایم، همانکند و هم آوازیباشد و این ابزار یعنی زبان تولید مورد استفاده قرار گیرد و طرفی باشد.برای برگردن روایت کردن قصه.

دوستم به گرای ۲۰۰۷درجه این پختگی در زبان دیده نمی‌شود. آیا تمایل تلداوید که رمانتان را بازنویسی و بازنگری کنید؟

سفر به گرای ۲۰۰۷درجه فرزند زمانه خودش است برای نویسنده. هر نویسنده‌ای کار می‌کند و در طی دوره کاری اش، حتماً فرد و فرود دارد.

کاری از او بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد و کاری نکوهش می‌شود. خوب، مطمئناً نویسنده در دوره کاری اش بخته می‌شود و تحول پیدا می‌کند. مثلاً احمد محمود را نگاه کنید. زیباتر در همسایه‌ها اما مدار سفر درجه چقدر تغییر کرده و بخته نشده اما این موجب نشده تا کاری را که در وجه ۲۰۰۷ و ۰۵ نویشته بازنویسی و درباره نویسی کند. دیگران هم همین طور. به همین خاطر فکر می‌کنم نباید در کارهایی که نوشته شده و منتشر شده دست برد. حتماً خوانندگان هم به این توجه می‌کنند که آن کارها چه سالی نوشته شده و متعلق به چه دورانی است.

بعد از چند سال که در انتشار رمانتان می‌گذرد، انتظار داشتیم با رمان جدیدی شما را ببینیم چه شد که در عرصه داستان کوتاه فعالیت آزمایی کردید؟

من هم مثل شما قبول دارم که احمد دهقان را بیشتر به عنوان رمان نویس می‌شناسند تا داستان کوتاه‌نویس. اما در یک دوره که مایلم آن را دوره فکری بنامم، دست به نوشتن داستان کوتاه زدم. شاید چهار پنج سال هم طول کشید که حاصلش را در من قاتل پسران هستم» می‌بیند که شرح آن طولانی می‌شود. تجربیات من در این دوره کوتاه بیش از تمام زندگی ام بود که هم تلخ بود و هم شیرین. این مجموعه طی این تجربه کسب کردن فهم شده که مجالی نیوده برای رمان نوشتن که امتیاج به فکر منتشر برای یک دوره طولانی دارد. اما پس از این نوشتن ادامه می‌داندو- حالا که جنگ تمام شده،

ظاهر خیلی‌ها باید، این سؤال را از شما پرسیده باشند و این سؤال برای شما تکراری است. اما برای ما تازه است. آیا سیاه‌نمایی یعنی همه از جنگ در کتاب من قاتل پسران هستم، با نمد صورت گرفته یا تلخی فلش ما را به سوی سیاهی کشانده است؟

حسب، در این مدت که کتاب چاپ شده، بعضی‌ها به این نکته توجه کرده‌اند. اما توجه این افراد از دو منظر بوده. بعضی از دوستان که می‌توان گفت، خواننده‌اند یا نگاه بدبینانه با این موضوع بیخوردند.کند. اصرار دارند و اصرار داشته‌اند به من بیولانند یا شاید هم از زبان من بشنوند که سعی کرده‌ام در من قاتل پسران هستم، عینک سیاه به چشم بزنم و داستان نویسیم. اما گروه دیگری از آن کرده‌ام در من قاتل پسران هستم، مجموعه نام برده‌اند. به عنوان شگرذ من در این مجموعه نام برده‌اند. ببینید، خیلی‌ها از جمله روشناسان که درباره وضعیت روانی جنگ‌کردگان تحقیق کرده‌اند، به این شاخصه پرداخته‌اند که بسیاری از آنها نگاهشان در سار نقاط دنیا هم اینطور بوده. حتماً فیلم اولین خون را دیده‌اید که بر اساس فیلم ایده شکل گرفته. به عنوان مثال وقتی جنگ جهانی اول تمام شد، بعضی از جنگ‌کردگان فرانسوی می‌رفته‌اند سرزه مریمی را که می‌خواستند از نقاط جنگی منتقله سم دیدن کنند. می‌گرفته‌اند، حتی آنها را پس می‌زدند که اینجا مقدم است و شما ناقص‌ها و مردمان آلوده به گناه نباید به این مکان پا بگذارید. اگر از این زاویه نخواهید نگاه کنید، شاید به این نتیجه برسید که این نوع نگاه می‌تواند به عنوان یک نگاه داستانی با اساس واقعیت‌های پس از جنگ تلقی شود. اما حرف من چیز دیگری است. من

چندان معتقد به نگاه سیاه و سفید در آثار ادبی نیستم؛ اینکه حالا فرض کنیم در کاری سیاه‌نمایی شده یا سپیدنمایی. اصل، واقعیتی است که پیش روی ما قرار گرفته. جنگ بزرگ اجتماعی تاریخ معاصر است که باید کم‌کم به آن نزدیک شویم و با استفاده از آن که در پهنه تحلیل قوام یافته، داستان‌ها در دست‌نشان یا برد، بلکه واقع به انسان‌های آن نورنوشته بشری بنویسیم. به نظر من که البته می‌تواند درست یا نادرست باشد. جنگ تنها یک بستری است که داستان‌نویس می‌تواند با استفاده از آن، به موضوعات بزرگتری که دفعه‌های آدم‌های داستانش که می‌تواند نمونه کوچک شده دفعه‌ها آدم‌های عالم باشد، بپردازد.

نشان دادن پلشما از تلخی گفتن است اما سیاه‌نمایی یعنی دنیا را همان‌قدر و عشق نشان دادن شما چه تعریفی دارید؟

حرف شما درست است اما به گمانم باید این تعریف را اصلاح و کامل کرد. تلخی فقط پرداختن به مشکلات زندگی نیست. حتی پرداختن به مشکلات می‌تواند بسیار هم شیرین باشد. اصولاً داستان باید در بستری شکل بگیرد و خواننده ادچار تضاد فکری کند تا او را با خود همراه کند. این هم می‌تواند با پرداختن به مشکلات باشد که خیلی از نمونه‌ها هایش را دیده‌ایم و در بیشترشان هم داستان در آخر به خیر و خوشی تمام می‌شود. اما حرفم درباره قسمت دوم تعریف شماست. به نظر من

احمد دهقان را خیلی از کسانی که در وادی ادبیات فعالیت دارند، می‌شناسند، چراکه اگر اهل خواندن خاطرات و داستان‌های جنگ نباشند، حداقل قلم او را در فهرست نویسندهان پیست اثر پرریمد از انقلاب شنیده‌اند.

احمد گذشته از فهرست پیست اثر و پیست نویسنده برتر بعد از انقلاب در فهرست نویسندگان پیست اثر ماندگار پیست سال ادبیات یاداری نیز جای داشته است. کسانی که از نزدیک با او ارتباط دارند خلق و خوی‌اش را می‌شناسند و آنها که تنها از روی نام کتاب‌ها زندگی افراد را دنبال می‌کنند، نام او را با کتاب‌های «روزهای آخر»، «ستاره‌ها شلنجبه»، «سفر به گرای» ۲۰۰۷درجه» «پادشاه‌های شهید صیاد شیرازی»، «تک اخگر»- و به یاد می‌آورند.

با احمد در روزهای گفت‌وگو کریم که «پال اسپراکمن» به تهران سفر کرده بود تا دربارهٔ ترجمه و انتشار رمان «سفر به گرای» در۲۰۰۷درجه» یا او به توافق نهایی برسد و هر چه زودتر ترجمه‌اش را یا شمشاد خان ده هزار نسخه- در آمریکا به دست چاپ سپاردهامیرکمن بیشتر کتاب‌های «پادشاه‌های ناسم غنی»، «نگاهی به آثار سعید زاگانی»، «فرپزبگی جلال آل احمد»- و- را در این کشور ترجمه و منتشر کرده است. با احمد دهقان درباره کتاب «من قاتل پسران هستم»گفت‌وگو کردیم. این مجموعه منظور که بیشتر هم در کتاب صفا مرفعی شده، بود اثر مرفعی در حیطه ادبیات یاداری است. داستان‌ها با نگاه متفاوتی نوشته شده‌اند و نویسنده، به پختگی خاصی در زبان و قلم رسیده است.احساس می‌کنم که احمد مثل یک جراح در دقایق سخت عمل چراحی است. آنچه که پوست را می‌شکند، چوک و خون دستگیرهای غیضش را می‌آلوده اما او به ایده انبام به هیچ چیز توجه نمی‌کند تا آنکه مرگ را از بیمارستان دور کند.برای آنها که خاطرات روزهای جنگ را در قلب و جان خود دارند، این روزها، روزهای سختی است.

مآنده‌اند چه کنند.و به همین خاطر است که داستان با این جمله شروع می‌شود و تمام می‌شود.دعوت با این جنگی که تمام شد. سرنوشته آدم‌ها پس از جنگ می‌تواند نوعی اعتراض را برانگیزد و شاید هم بتوان بر این مجموعه نام ادبیات اعتراض گذاشت.اما این را همیشه باید به یاد داشته باشیم که جنگ‌ها به ظاهر به پایان می‌رسند.ولی اثراتشان تا نسل بعدی پایدار است. نویسنده هم بیشتر به این جنگ نابدید و پنهان شده توجه دارد تا جنگ ظاهر که روزگاری آغاز شده و زمانی هم پایان یافته است- **به نظر می‌رسد در داستان‌ها تاان به زبان خاصی رسیده‌اید.** آیا این موضوع حاصل یک دوره جدید کاری است یا ادامه همان روند گذشته است؟

حسب، در طی این دوره مدام نوشته‌ام و تجربه زیادی کرده‌ام. سعی کرده‌ام که کامل تر شود. حالا چه در زبان به صورت صرفه،چه در نگاه و داستان وچه در پرداخت اثر.م این نشان می‌دهد که حداقل تلاشم موفق بوده، حتی بعضی از منتقدان این روند را در مجموعه هم دنبال کرده‌اند. البته گفتان می‌کنم که به زبان خاصی هم در داستان‌نویسی رسیده‌ام. یعنی زبانی که باوجه به مجموع‌فلسفی و آینه‌ه دوران آن است و باید یاد کافی بیایم، همانکند و هم آوازیباشد و این ابزار یعنی زبان تولید مورد استفاده قرار گیرد و طرفی باشد.برای برگردن روایت کردن قصه.

دوستم به گرای ۲۰۰۷درجه این پختگی در زبان دیده نمی‌شود. آیا تمایل تلداوید که رمانتان را بازنویسی و بازنگری کنید؟

سفر به گرای ۲۰۰۷درجه فرزند زمانه خودش است برای نویسنده. هر نویسنده‌ای کار می‌کند و در طی دوره کاری اش، حتماً فرد و فرود دارد.

کاری از او بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد و کاری نکوهش می‌شود. خوب، مطمئناً نویسنده در دوره کاری اش بخته می‌شود و تحول پیدا می‌کند. مثلاً احمد محمود را نگاه کنید. زیباتر در همسایه‌ها اما مدار سفر درجه چقدر تغییر کرده و بخته نشده اما این موجب نشده تا کاری را که در وجه ۲۰۰۷ و ۰۵ نویشته بازنویسی و درباره نویسی کند. دیگران هم همین طور. به همین خاطر فکر می‌کنم نباید در کارهایی که نوشته شده و منتشر شده دست برد. حتماً خوانندگان هم به این توجه می‌کنند که آن کارها چه سالی نوشته شده و متعلق به چه دورانی است.

بعد از چند سال که در انتشار رمانتان می‌گذرد، انتظار داشتیم با رمان جدیدی شما را ببینیم چه شد که در عرصه داستان کوتاه فعالیت آزمایی کردید؟

من هم مثل شما قبول دارم که احمد دهقان را بیشتر به عنوان رمان نویس می‌شناسند تا داستان کوتاه‌نویس. اما در یک دوره که مایلم آن را دوره فکری بنامم، دست به نوشتن داستان کوتاه زدم. شاید چهار پنج سال هم طول کشید که حاصلش را در من قاتل پسران هستم» می‌بیند که شرح آن طولانی می‌شود. تجربیات من در این دوره کوتاه بیش از تمام زندگی ام بود که هم تلخ بود و هم شیرین. این مجموعه طی این تجربه کسب کردن فهم شده که مجالی نیوده برای رمان نوشتن که امتیاج به فکر منتشر برای یک دوره طولانی دارد. اما پس از این نوشتن ادامه می‌داندو- حالا که جنگ تمام شده،

تجربه در دولت چیزی است که در ظاهر اتفاق کرده‌ام که امیدوارم حاصلش کار موفقی باشد. چون معتقدم که نوشتن داستان کوتاه کمک حال نویسنده است در نوشتن کارهای بلند.

در این کتاب از عراقی‌ها اثری نمی‌بینم. حتی در داستان من قاتل پسران، هستم در برابر پاور خانواده‌ای قرار می‌گیرم که فکر می‌کنند فرزندشان به سمت سربازان عراقی گشته شده، در حالی که اینجیند نیست. این موضوع چطور در داستان‌ها اتفاق افتاده؟

جنگ دو ملت چیزی است که در ظاهر اتفاق می‌افتد و جابه‌جایی مرمضا و حوادث آن علاوه تاریخ دانان است که به آن توجه می‌کنند. ولی گاهی منتقدان ناخواسته اسمی جو زمانه می‌شوند و بر موضوعاتی باشناری می‌کنند که جزو جزو تاریخ و جغرافیا است نه دنیای داستان. وقتی سفر به گرای ۲۰۰۷درجه منتشر شد، بیشترین انتقاد از کتاب این بود که عراقی‌ها در آن نیستند، چرا آدم‌های داستان به جنگ آنها نمی‌روند و آنها را نمی‌کشند. داستان ورازی این کشتن‌ها و کشته شدن‌هاست. در جنگ در این دنیا کشته می‌شوند ولی کسی را نمی‌کشند. این افراد کشته می‌شوند ولی کسی را نمی‌کشند. این یک اصل مسلم است. در داستان، نباید به هم موضوعات بپرداخت. به نظر من که همین هم موجب شده در داستان‌ها عراقی وجود نداشته باشد ولی دشمن وجود دارد. داستان یعنی پرداختن به روابط انسانی. در داستان سرنوشته آدم‌ها مهم است. نه مسائل دیگر.

انتقاس انتشار کتاب چگونه بود؟ آیا انتظارات نام برآورده شده؟

این را قبلاً هم یک جا گفته‌ام. قصه کوتاه را به خاطر این نمی‌نویسم یا نوشته‌ام که من نویسنده هستم و در این عرصه هم بختم را بیامیزم. اصلاً این طور نیوده. برای من نوشتن داستان کوتاه یعنی زندگی کردن با یک حادته و بعد هم در نهایت تکوتب شدن آن بوده. به همین خاطر هر کدام از این خواننده شدن آنهاست. تا حالا که خیلی خوب بوده و بر اساس آنچه شهیدیم تا با خود صحبت شده، توانستم آن انتظار و خواسته خواننده را هم فراهم کنم. اجازه دهید دربارهٔ رمان‌ها هم حرفی بزنم. چه شد که این بار به سراغ ناشر خصوصی به معنی واقعی کلمه رفتید؟

در این مدت که می‌نویسم، تجربیات مختلفی را پشت سر گذاشته‌ام. برای کارهای که توسط ناشر دولتی چاپ شده یا ناشر خصوصی، مثلش همین سفر به گرای ۲۰۰۷درجه است که بتازگی تجدید چاپ شده. اما در مورد من قاتل پسران هستم، یکی از دوستان خوبم که از کار شنیده بود، گفتن زد و کار را برایش فرستاد. خوانده و همین شد که به چاپ رسید. واقعاً هم به همین راحتی. راضی هم بودم از کار و خوشحال. حسب، اگر باصراحت نخواهید حرف بزنم، می‌توانم کاری را که دوست داشتیم، باید چاپ می‌شد. یا بهتر بگویم متولد می‌شد. گنجایش حرفی نمی‌کرد. بیارستان شمال شهر باشد یا در کنار شرف کوههای زاگرس و بدون قافله و میبارستان. هم نوشته گودکفی بود که بعضی‌ها می‌گویند، قاتل سرشماست ولی آیا واقعاً اینطور است؟

رزم و راز جاودانگی یک اثر هنری و تاثیر آن در طول سال‌ها یا سده‌ها یا حتی هزاره‌ها که به نظر من - حرف آخری که همین اول من - نیست آن با «حقیقت» است. و یکی از این جاودانه‌ها، صدای شادروان حاج رحیم مؤذن‌زاده اربابی است که می‌توان گفت همه شیخ اسلام سنی ایران، در میان مسلمانان، درباره ویژگی‌های فنی و موسیقایی این آواز نکته‌های توان‌گفتی که با شور، به گوشه گوشه شهرها شروع می‌شود. و بعد او رود به آواز بیات ترک، آبا آنچنان که مرحوم طاهر قزوینی نامشخص آن آریات زده می‌باشند و همان‌گونه روح آواز را که همان‌در اصل آرزو بوده روح و رابع، و استاد ما شادروان سیدابراهیم ستوده گردستانی از قول استادفنا شادروان فرورلق نقل می‌کرد که این ترکیب روح آواز هم، همان آرزو است. و گونه روح اروا را که آفروده نمی‌شود. و پیش از حاج رحیم مؤذن‌زاده اربابی هم معروف است که هم پدرش از این راز این مایه می‌خوانده. و هم مرحوم اقبال آذر. و هم می‌دلم که صفحه‌ای از شادروان جناب دهانوی در این باره می‌نویسد است. که من آن صلحه را شنیده‌ام. و هم آذانی که مؤذن آن آذانی آفاتی است.

چو دانه، و دنده بخشی از خرافات چند دعه اخیر ما. و بخشی از حلقه دین و ایمانی و شعبی ما سال‌شادروان و دین همین اثر زکد که خرافات سفر جمع بیخ این قلب چاپ شده بود. و نوشته بودم که در فهم ذبحجه، علم معلّم دماغی را در عرفات دیدم. در زیر خیمه و خرمای، پریشم چه خبر از کاروانی‌هاست؟ گفت: آن سوی جادر، جرح و جیم مؤذن‌زاده نشسته. بی‌رو دشتش را بیوس. در قلم پریشم نشسته. بود وسط خیمه و گروهی دور و پیش. که سلام کردیم. مواسی نشاندند. زانو زدم و دستن را بر سینه و اطرافش که این آوازندند. با آشنایه بودند. زند تیر کبره. و خود من هم، و گپ و گفت و گو که

یکی از فیض‌های آن سفر، همین چندساعت مسخسی با او در وقت عرفات بود. و می‌انگشیدم که صدای او، به آواز، دهن‌پراکنگر همه فکاتکات دیرینه‌نماز باشم. مردم را به نماز و نیایش واداشته. این چیزی بوده چرخمان نسبی که او با حقیقت داشته. و خلوصی که در پس ریمه آن صدا پنهفته. و خودش هم می‌گفتند این آواز مال عالم ملکوت بوده. و چه اشارت ساده و در عین حال عمیق. و من دیدم همه خاطرات کودکی و نوجوانی من، و بعدها جوانی ام از آواز و مسجد و انظار ماه رمضان، گره خورده با صدای این پیرمردی که مغفل او به ادب نشسته‌ام. و استاد و معلم بزرگوارم حاج آقا حسین سجده. که عجیب جای او را در عرفات خالی دیدم. که شادروان علی شریعی باها از فیض نفس استاد حسین سجده. در سفرهای حج یاد کرده است. و خوش یاد گرفته است.

همین معلم اخلاق و هنر ما، حاج حسین آقا سجده، نقل می‌کرد. و دوستانمان حمید شاه‌گیان، و حسین شمسائی. از سال ۱۳۵۸. و اولین ماه رمضان بعد از انقلاب. که فرار بود، مناجاتی قرآنی را ضبط کنند برای تحفظات انظار رادیو. که می‌دانیم دعای سحر و زبانی انظار را پیش از آن، رادیو یا صدای سید جواد دیجی بختی می‌گرفته. و با آن جاز و هوا و شور سال‌های اول انقلاب. بخش صدای او نه ممکن بوده. و نه به صلاح. به خاطر برخی مشغولگی‌هایش... که بگذریم... و حاج حسین سجده، در همان حیاط رادیو در میدان آرک، جناب آقای شجریان را می‌بیند. و بعد هم ضبط تهرینی رنبا و آواز شتری. در میله آفتاری. که معلوم است. ضبط. تهرینی است. و حالا چند روز مانده به ماه مبارک. و مجال ضبط دوباره اثر پیش نمی‌آید. و ماه رمضان که آمد. و همان آواز و دعا به قول اهل اهل و آیین پیش می‌شود. و باز حضور و شکر می‌در آن صدای آن اجزا آن لحن. و الا که ۲۷ سال از آن آواز گذشته می‌بینی همان اجزای ساده و بی غلظ و مصطنع. رنگ جاودانگی گرفته شده و بخشی از خاطرات ما. و حافظه معنوی ما. و این

هر دو کار، ریشه در ملکوت کلام و کلام ملکوتی دارند. و این جاودانگی در نسبی است که با یادمانی و حقیقت برقرار کرده‌اند. و خلوصی که به کار بسته‌اند.

این ماندگاری و جاودانگی را می‌توان تعمیم داد. خیلی از آثار فرهنگی و هنری ما، که سده‌ها دوام آورده اند، اینگونه بوده‌اند. آثار بزرگان ادب و هنر گذشته به جای خود مثل شاهنامه و مشر و... چی و... چی... آثار نزدیک دهه‌های اخیر را بگیر. مثلا در موسیقی، می‌توان یاد کرد از آواز جوان وطن لاله میهنه. اثر عارف یا مرغ سحر. کار بهار و یادوی یا احسان آشتیانی که ترکیب آرزو و بهی با آبی ایران است که این آواز شده. عمار و سنده. و نشانه یک تاریخ که چندی پیش در یکی از آوازها، با چهار سده تا نین، طریقه بی‌عطفی، مطلق آرزوشده درباره آن نوشته بود. دست میردادش با داحی به نظر من. ترجمه مرحوم فیض الاسلام در نوح البلاغه. با این همه ترجمه‌های خوب استادان بزرگ در این سال‌ها از نوح البلاغه، باز انگار فیض الاسلام، هنوز اول صف ایستاده. با همه سادگی و بی‌پیرایگی‌اش. با آن خط طاهر خوشنویسش. که نوح البلاغه ترجمه فیض الاسلام را که به دست می‌گیریم، به خاطر معا حافظه تاریخی خودمان بی‌لزوم. یا ترجمه قرآن همین محی الدین مهدی لاهی قمشه‌ای. یا همه سخن و دستور ایشان. یا بخشی از خاطرات ما شده. یا همین صدای مرحوم استاد، جعفر لاریک که در آه فرات و امرآرد در این سلفیق، طاهر خورشید طبع همین گزیده هنر مرصادان. یا احمد نوسبانی. یا موسیقی بی‌زبان آذانی حسین علیزاده یا نایب عصر عاشوری استاد فرشچیان. یا اعلی‌ای همای رحمت! استاد شهزاد.

نمونه‌ها. چشمگیرند. و عجایب. همه مورد قبول همه از هر طیف و با هر نگرشی.

و آن حرف آخری که همان اول رزم بودی. یعنی نسبت برقرار کردن این آثار و مسایل آنها در خلق اثر با حقیقت. و خلوص آنها در آن حلقه‌های سخن حق. و این راز همه جاودانگی‌ها و ماندگاری‌هاست. همین.

یا علی مدد

راز جاودانگی

مرد و راز جاودانگی یک اثر هنری و تاثیر آن در طول سال‌ها یا سده‌ها یا حتی هزاره‌ها که به نظر من - حرف آخری که همین اول من - نیست آن با «حقیقت» است. و یکی از این جاودانه‌ها، صدای شادروان حاج رحیم مؤذن‌زاده اربابی است که می‌توان گفت همه شیخ اسلام سنی ایران، در میان مسلمانان، درباره ویژگی‌های فنی و موسیقایی این آواز نکته‌های توان‌گفتی که با شور، به گوشه گوشه شهرها شروع می‌شود. و بعد او رود به آواز بیات ترک، آبا آنچنان که مرحوم طاهر قزوینی نامشخص آن آریات زده می‌باشند و همان‌گونه روح آواز را که همان‌در اصل آرزو بوده روح و رابع، و استاد ما شادروان سیدابراهیم ستوده گردستانی از قول استادفنا شادروان فرورلق نقل می‌کرد که این ترکیب روح آواز هم، همان آرزو است. و گونه روح اروا را که آفروده نمی‌شود. و پیش از حاج رحیم مؤذن‌زاده اربابی هم معروف است که هم پدرش از این راز این مایه می‌خوانده. و هم مرحوم اقبال آذر. و هم می‌دلم که صفحه‌ای از شادروان جناب دهانوی در این باره می‌نویسد است. که من آن صلحه را شنیده‌ام. و هم آذانی که مؤذن آن آذانی آفاتی است.

چو دانه، و دنده بخشی از خرافات چند دعه اخیر ما. و بخشی از حلقه دین و ایمانی و شعبی ما سال‌شادروان و دین همین اثر زکد که خرافات سفر جمع بیخ این قلب چاپ شده بود. و نوشته بودم که در فهم ذبحجه، علم معلّم دماغی را در عرفات دیدم. در زیر خیمه و خرمای، پریشم چه خبر از کاروانی‌هاست؟ گفت: آن سوی جادر، جرح و جیم مؤذن‌زاده نشسته. بی‌رو دشتش را بیوس. در قلم پریشم نشسته. بود وسط خیمه و گروهی دور و پیش. که سلام کردیم. مواسی نشاندند. زانو زدم و دستن را بر سینه و اطرافش که این آوازندند. با آشنایه بودند. زند تیر کبره. و خود من هم، و گپ و گفت و گو که

یادداشت

علیرضا پورابید

نقشی به یاد نه برآب نه برباد

آنان عاجز است و فقط در طراحی این امکان وجود دارد و علی خسروی یا با شناخت و یا به دلایل حسی و هنری (اشراقی و الهامی) در تطابق شخصیت یاظنی این افراد با حالات و ظرایفی که خطوط ایجاد می‌کنند موفق بوده است.

طراحی بیش از ۲۵۰ هنرمند که در

۱۵ فصل و بخش تقسیم بندی شده کار ارجمند و قابل توجهی است که در این

کتاب به نسکی و شایستگی انجام یافته، ضمن اینکه کاستی‌ها و کمبودهای نیز در همه رشته‌ها مشاهده می‌شود که ناشر در مقدمه کتاب به بیان دلایل آن پرداخته است گرچه کمتر کسی را متقاعد می‌سازد - کافه بسیار اعلا، قطع بسیار مناسب، جلد و روکش جلد که خود تاریخ مصوری است و حسن سلیقه در پرداخت و صفحه آرای و فصل بندی از امتیازات برجسته کتاب است.

همچنین پرداختن به مقولهٔ مظلوم و کمتر مورد توجه پژوهشگری موسیقی و اختصاص یک فصل از کتاب به این امر و نیز تصاویر تراهِ سرایان (ساک آصفهانی و شهریار حادق) تراهِ سرایان هستند که جایشان خالی است) که کمتر مورد توجه در کتاب‌های موسیقی بوده‌اند و نیز بخش سازندگان ساز که پرداختن به این امر، شایستهٔ قدردانی و لایق ذکر و تذکر فراوانی است و همچنین خنیاگران و نغمه‌سرایان و آوازمدانگان مهجور و گمنام نواحی و اقوام و شهرشان‌ها و روستاها که البته چندی است باعث ایجاد

حسین نامینی

حرف‌ها و کتابها

دکتر کریم زارع

دکتر کریم

زارع در سوم تیرماه ۱۳۲۹ خورشیدی در شهر شیراز به دنیا آمد.

ابتدایی و متوسطه و ادر همان شهر به پایان برد و سپس برای تکمیل تحصیلات راهی فرانسه شد. دکتر زارع تخصصی شیمی فیزیک است. کارشناسی ارشد و دکتری خود را در رشته الکترونیسی از دانشگاه لوئی پاستور فرانسه اخذ کرد که اخذ درجه دکترای مقارن با پیروزی انقلاب اسلامی ایران بود. وی تدریس و علم دانشگاهی شهید بهشتی، تدریس تربیت معلم و دانشگاه لوئی پاستور، آغاز کرد و در سال ۱۳۷۰ فوق دکترای خود را از دانشگاه لوئی پاستور

اخذ کرد.

استاد کریم زارع علاوه بر نمایندگی مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی و مسئولیت‌های اجرایی چون معاونت پژوهشی سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و پیش از آن ۱۳۰۰ نفر علمی در حوزه کتاب و مقاله است که برخی از کتاب‌های وی عبارتند از سینتیک شیمیایی و ماکسیسم وکتش‌ها سینتیک و دینامیک شیمیایی ماتی شیمی فیزیک الکترونیسی، سینتیک شیمیایی وحل مسائل آن اصول شیمی فیزیک (جلد اول و دوم) و راز خوشبختی.

شغل گذشته‌اند و در این روزها و سال‌ها کلی پژوهشگر نواحی و کاشف و یابنده و محقق و جوینده متولد شده‌اند و بوجه‌ها و هزینه‌های هم برای این کار و برای این افراد به قول دوستان، سخت‌کوش و خستگی‌ناپذیر و دره پیمان و صحرانورده و کشف و ثبات و قیام و نسیاخ و نغم (مصدر جعلی برای ثبت کننده نغمه) و... در نظر گرفته شده است و به هر حال نمی‌توان آن هنرمندان را بقدر و با آن به هوارسانده اما مشخص است که این اشتغال زایم خیلی‌ها را به لب و نوا رسانده است و... بماند!

حق هم همین بود که پس از سال‌ها و قرن‌های اعتنایی به این هنرمندان شریف و سخنی دیده و ملامت کشیده، اینک و در یک کتاب معتبر، تصاویر برخی از آنان در کنار اسطوره‌های موسیقی ایرانی چون میرزا، صبا، خالقی، برومند، شهناز، پایور، کسایی، تاج، شجریان، لطفی، ناهید، موسوی، علیزاده و مشکاتیان درج و ثبت گردد.

توضیحات

۱- البته با وجودی که جای این سخن در این یادداشت نبود و بحث بسیار گسترده‌تر از ظرفیت یک یا دو مقاله نوشته است اما به لحاظ عدل و زجر کشیده هنرمندان، این دعا و بسیار بسیار ستیو دیده و زجر کشیده نواحی ایران که بعضاً زاری خود هم محسوب می‌شوند محلی از اعراب و صفحاتی از کتاب را اختصاص یافته به خویش می‌بینند، لازم دیده شد که اندکی هم در این وادی قلم را بدهانند و بدان بپردازم و نکته دیگر اینکه با وجود مطالب مذکور در مورد جویندگان اشخاص و الحان گمنام و کم‌نام که در متن یادداشت، آورده شده است نباید از حق گذشت و حساب سفارز یا مشکفان واقعی این حوزه مثل زنده یاد دکتر سمویه، خانم فرید مجید، سید امین شهمیری، فریب، درویشی و... را از دیگران جدا نمود که البته در حوزه‌ای وسیعتر و گسترده‌تر از بخش موسیقی، کوشش کوهی کرمانی، گلچین ساعدی، جلال آل احمد، احمد محمود، سید ابوالقاسم انجوری شیرازی و چند تن دیگر که نتیجه تحقیقات و تلاش‌هایشان در جهت شناخت و شناسایی فرهنگ بومی و منطقه‌ای ایران بسیار مفید واقع گشته است.

شماره ۲۲۷، پوشیده ۱۶ خرداد ۱۳۹۲ ۲۳

